

Broj 2/2019. - Godina CXXXIII - Sarajevo

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

MISIJSKA GODINA

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Vinko kardinal Puljić
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Mladen Kalfić, kancelar

Grafička obrada:

MCVN

Tisak:

Suton - Široki Brijeg

Sadržaj

SVETA STOLICA

Nova redakcija br. 2267 Katekizma Katoličke Crkve o smrtnoj kazni	5
Responsum Kongregacije za nauk vjere na dvojbu o dopuštenosti histerektomije u nekim slučajevima	6
Poruka pape Franje za 56. Svjetski dan molitve za zvanja	7
Poruka Papinskog vijeća za međureligijski dijalog muslimanima za mjesec Ramazan	9

BK BiH

Predavanje vojnog biskupa mons. dr. Tome Vukšića na međunarodnom skupu u Rimu	10
Priopćenje s godišnje sjednice Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu	12
Poziv na VI. međudekanatski susret u BiH	13
Šesti Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini	14
Deveti susret biskupa BK BiH s franjevačkim provincijalima u BiH	16
Uvodno izlaganje mons. dr. Tome Vukšića, vojnog biskupa u BiH o pastoralnoj godini i trajnoj izgradnji svećenika na Devetom susretu biskupa BK BiH i franjevačkih provincijala	17
Održana Skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH	20
Priopćenje sa XIV. susreta biskupa Biskupske konferencije BiH sa članovima redovničke Konferencije BiH	21
Poziv na IV. susret svećenika u BiH	22
Četvrti susret svećenika u BiH	28
Propovijed kardinala Vinka Puljića na IV. susretu svećenika u BiH.....	30

VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA

Poziv na sabor svećenika 29. travnja 2019.	32
Poziv na Šesti međudekanski susret u Travniku 9.5.2019.	33
Dopis zupama - Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije	34
Poziv na susret o sinodi profesorima KBF-a i FT te odgojiteljima u sjemeništima i bogoslovijama.....	36
Poziv na duhovnu obnovu za ministrante u Travnik od 19.-21. 6. 2019.	36
Poziv na sjednicu Ekonomskog vijeća VN 22.5.2019.	37
Poziv na IV. susret svećenika u BiH na Kupresu	38
Seminar za ovlast isповijedanja 2019.	38
Imenovanja i premještaji	40
Dozvole	43
Povelja	44
Kronika Vinka kardinala Puljića od 1. travnja do 9. lipnja 2019.	45
Svećenici slavljenici u 2019. Godini	54

PRILOZI

Propovijed Vinka kardinala Puljića na svetkovinu Uskrsa u sarajevskoj prvostolnici	55
Propovijed Vinka kardinala Puljića na početku svibanjske pobožnosti u marijanskom svetištu Olovo	56
Propovijed Vinka kardinala Puljića na XX. hodočašću Hrvata Skandinavije u svetište sv. Brigite	58
Propovijed preč. dr. Darka Tomaševića, dekana KBF-a u Sarajevu na četvrti korizmeni petak 29. ožujka 2019. u katedrali Presvetog Srca Isusova	60
Propovijed vlč. Marinka Filipovića, župnika u Novom Sarajevu na peti korizmeni petak 5. travnja 2019. u katedrali Presvetog Srca Isusova	61
Propovijed dr. Michele Capasso, rektora NMM sjemeništa Redemptoris Mater u Vogošći na šesti korizmeni petak 12. travnja 2019. u katedrali Presvetog Srca Isusova	62

BILJEŽIMO

Održan XXV. sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije	65
XXII. susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije	67
Primanje kandidata za svete redove Admissio ad ordines	68
XVII. Susret zborova raspjevao sarajevsku prvostolnicu	69
48. dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije	70

Nova redakcija br. 2267

Katekizma Katoličke Crkve o smrtnoj kazni – Reskript „Ex audientia SS.MI“

SVETA STOLICA

Vrhovni svećenik Franjo, u audijenciji na dan 11. svibnja 2018. potpisanom prefektu Kongregacije za nauk vjere, odobrio je sljedeću novu redakciju br. 2267 *Katekizma Katoličke Crkve*, određujući da bude prevedena na razne jezike i uvrštena u sva izdanja gore spomenutoga Katekizma:

Smrtna kazna

2267. Kroz mnogo vremena je pribjegavanje smrtnoj kazni sa strane zakonite vlasti, nakon zakonitoga postupka, smatrana prikladnim odgovorom za težinu nekih zločina i prihvatljivo sredstvo, iako krajnje, za zaštitu općega dobra.

Danas je sve više živa svijest da se dostojanstvo osobe ne gubi ni nakon što se počinilo vrlo teške zločine. Osim toga, proširilo se novo razumijevanje smisla kaznenih sankcija sa

strane države. Na kraju, uspostavljeni su učinkovitiji zatvorski sustavi, koji osiguravaju obvezatnu obranu građana a, u isto vrijeme, ne oduzimaju okrivljeniku na konačan način mogućnost da se popravi.

Stoga Crkva naučava, u svjetlu Evanđelja, da „smrtna kazna je nedopustiva jer vrši atentat na nepovredivost i dostojanstvo osobe“¹ i odlučno se zauzima za njezino dokidanje u cijelom svijetu.

*Ovaj reskript bit će obznanjen objavljivanjem u **L'Osservatore Romano**, stupajući na snagu istoga dana, a zatim objavljen u **Acta Apostolicae Sedis**.*

*Kard. Luis F. Ladaria, S.I.
Prefekt Kongregacije za nauk vjere
Iz Vatikana, 1. kolovoza 2018., na spomendan
svetoga Alfonza de Liguorija*

¹ Franjo, „*Discorso ai partecipanti all'incontro promosso dal Pontificio Consiglio per la Promozione della Nuova Evangelizzazione*“ (11. listopada 2017.): *L'Osservatore Romano* (13. listopada 2017.), 5. (<http://press.vatican.va>, preuzeto 11. travnja 2019.)

“Responsum” Kongregacije za nauk vjere na dvojbu o dopuštenosti histerektomije u nekim slučajevima¹

Dana 31. srpnja 1993. Kongregacija za nauk vjere objavila je “Odgovore na predložene dvojbe o “odstranjenju maternice” i drugim pitanjima”. Ti odgovori, koji zadržavaju svu svoju valjanost, smatraju moralno dopuštenim odstranjenje maternice (histerektomija) kad ona predstavlja tešku aktualnu opasnost za život ili zdravlje majke, i smatraju nezakonitim, budući da su načini izravne sterilizacije, odstranjenje maternice i podvezivanje jajovoda (izolacija maternice) s nakanom da učini nemogućom eventualnu trudnoću koja može predstavljati neki rizik za majku.

Posljednjih godina podneseni su Svetoj Stolici neki slučajevi, dobro obrazloženi, što se odnose na histerektomiju, koji se pak pojavljuju kao vrsta različita od one koja je ispitivana 1993. godine, jer se tiču situacija u kojima prokreacija nije nikako moguća. Dvojba i odgovor, koje prati „Tumačenje“, koji se sada objavljuju, odnose se na ovu novu vrstu i dopunjavaju odgovore date 1993. godine.

Dvojba: Kad se maternica nepovratno nalazi u takvu stanju, da ne može više biti sposobna za prokreaciju, i stručni liječnici postigli sigurnost da će eventualna trudnoća završiti spontanom pobačajem prije negoli plod može postići stanje sposobnosti života izvan majčine utrobe, je li zakonito odstraniti ga (histerektomija)?

Odgovor: Da, jer se ne radi o sterilizaciji.

Tumačenje

Dvojba se odnosi na neke ekstremne slučajeve, nedavno predstavljene Kongregaciji za nauk vjere, koji čine različitu vrstu od one na koju je dat negativan odgovor 31. srpnja 1993. Element koji čini bitno različitim ovaj upit je sigurnost, koju su postigli stručni liječnici, da bi se, u slučaju trudnoće, ona spontano prekinula prije negoli plod dođe u stanje sposobnosti života izvan majčine utrobe. Ovdje se

ne radi o poteškoći ili rizicima veće ili manje važnosti, nego o bračnom paru kojemu nije moguće roditi.

Vlastit objekt sterilizacije je zapreka funkcije reproduktivnih organa i zloća sterilizacije sastoji se u odbacivanju potomstva: ona je čin protiv *bonum prolis*. U slučaju razmatranom u upitu, naprotiv, zna se da reproduktivni organi nisu u stanju očuvati začeto do sposobnosti života izvan majčine utrobe, to jest nisu u stanju obavljati svoju prirodnu prokreativnu funkciju. Svrha prokreativnoga procesa je donijeti na svijet stvorenje, a ovdje rođenje živoga ploda nije biološki moguće. Stoga se je ne pred nesavršenim ili rizičnim funkcioniranjem reproduktivnih organa, nego u situaciji u kojoj prirodna svrha da se na svijet donese živ plod nije ostvariva.

Medicinska intervencija ne može biti smatrana anti-prokreativnom, jer se nalazi u objektivnom kontekstu u kojemu nisu mogući ni prokreacija ni anti-prokreativno djelo kao posljedica. Odstranjenje reproduktivnog organa, nesposobnoga da privede kraju trudnoću, ne može dakle biti kvalificirano kao izravna sterilizacija, koja jest i ostaje u sebi nezakonita kao cilj i kao sredstvo.

Problem kriterija za procjenjivanje trudnoće, bilo da se može ili ne može produljiti do stanja sposobnosti života izvan majčine utrobe, je medicinsko pitanje. S moralne točke gledišta, mora se tražiti da bude postignut potpun stupanj sigurnosti koji je u medicini moguće postići i, u tom smislu, odgovor koji je dat je valjan za upit tako kako je u njemu u dobroj vjeri bio postavljen.

Osim toga, odgovor na dvojbu ne kaže da je odluka izvršenja histerektomije uvijek najbolja, ali samo u gore spomenutim uvjetima ona je moralno zakonita odluka, no bez isključenja drugih opcija (na primjer, pribjegavanje neplodnim razdobljima ili potpunoj apstinenciji). Pripada na zaručnike, u dijalogu s liječnicima i sa svojim duhovnim voditeljem izabrati put koji će slijediti, primjenjujući na svo-

slučaj i na svoje okolnosti normalne kriterije postupnosti medicinske intervencije.

Vrhovni svećenik Franjo, na audijenciji dopuštenoj potpisanom prefektu Kongregacije za nauk vjere, odobrio je prije spomenuti odgovor i naredio njegovo objavljivanje.

*Rim, iz sjedišta Kongregacije za nauk vjere, 10. prosinca 2018.
Kard. Luis F. Ladaria, S.I.
prefekt
+ Giacomo Morandi
naslovni nadbiskup Cerveteriija
tajnik*

¹ Preuzeto 11. travnja 2019. s <http://press.vatican.va>

Poruka pape Franje za 56. Svjetski dan molitve za zvanja

Hrabrost da se preuzme rizik za Božje obećanje

Draga braćo i sestre,

nakon živog i plodnog iskustva sinode posvećene mladima u listopadu prošle godine, nedavno smo proslavili 34. Svjetski dan mladih u Panami. Ova dva velika događaja omogućila su Crkvi da prigine svoje uho glasu Duha te životu mladih, njihovim pitanjima i brigama, njihovim problemima i nadama.

Vraćajući se na ono što sam imao priliku podijeliti s mladima u Panami, na ovaj Svjetski dan molitve za zvanja htio bih razmišljati o tome kako nas Gospodinov poziv čini *nositeljima jednog obećanja* i, istodobno, od nas traži hrabrost preuzeti na sebe rizik s Njim i za Njega. Htio bih se kratko zadržati na ta dva aspekta – obećanju i riziku – razmišljajući zajedno s vama nad evanđeoskim izvješćem o pozivu prvih učenikâ na Galilejskome jezeru (*Mk 1, 16-20*).

Braća Šimun i Andrija te Jakov i Ivan obavljaju svoj svakodnevni ribarski posao. U ovom zahtjevnom zanimanju naučili su zakone prirode i katkad su, kad su vjetrovi bili protivni i valovi se poigravali lađom, morali im prkositi. U nekim bi danima uloženi trud i napor bio nagrađen obilnim ulovom, ali ponekad bi cijelu noć ribarili a da ne bi napunili ni jednu mrežu te bi se vraćali na obalu umorni i razočarani.

To su uobičajene životne situacije. Svatko od nas ima želje koje nosi u svome srcu, upušta se u aktivnosti za koje se nada da će uroditi plodom, izlazi na "more" mnogih mogućnosti tražeći pravi smjer koji će zadovoljiti našu žeđ za srećom.

Katkad uživamo u dobrom ulovu, a katkad se opet moramo hrabro boriti da spriječimo da nam brod potope valovi ili se, pak, nositi s frustracijom kad vidimo kako su nam mreže ostale prazne.

Kao u povijesti svakog poziva, tako se i u ovome događa susret. Isus prolazi, vidi te ribare i prilazi im... To se isto nama dogodilo kad smo upoznali osobu s kojom smo na kraju odlučili dijeliti život u braku ili kad smo prvi put osjetili da nas privlači Bogu posvećeni život: bili smo iznenađeni susretom i u tome smo trenutku nazreli obećanje o radosti koja može ispuniti naš život. Tako se toga dana, kod Galilejskog jezera, Isus približio tim ribarima, prekinuvši »stanje zakočenosti u kojem se čovjek nađe kad postane rob navike« (*Homilija za XXII. Svjetski dan posvećenog života, 2. veljače 2018.*). I odmah im je obećao: »Učinit ću vas ribarima ljudi« (*Mk 1, 17*).

Gospodinov poziv nije uplitanje Boga u našu slobodu; to nije "kavez" ili teret koji nam se svaljuje na pleća. Naprotiv, to je inicijativa puna ljubavi kojom nam Bog ide ususret i poziva nas da budemo dio velikog pothvata, otvarajući pred našim očima horizont većeg mora i obilnog ulova.

Bog ne želi da naš život bude banalan i predvidljiv, ne želi da budemo robovi svakodnevnih navika i inertni prema izborima koji bi mogli dati smisao našem životu. Gospodin ne želi da se mirimo s tim da živimo od danas do sutra i mislimo da zapravo ne postoji ništa za što se isplati gorljivo zauzimati, gasći unutarnji nemir traženja novih putova na svojem putovanju.

Ako ponekad doživimo “čudesan ribolov”, to je zato što želi da otkrijemo da je svatko od nas pozvan, na različit način, na nešto veliko i da nam životi ne bi smjeli biti zarobljeni u mrežama učmalosti i besmisla koji otupljuju i umrtvljuju srce. Ukratko, poziv je poticaj da se ne zaustavimo na obali s mrežama u rukama, nego da slijedimo Isusa na putu koji nam je pripremio radi naše sreće i za dobro onih koji su nam blizu.

Prihvatanje tog obećanja svakako zahtijeva hrabrost donošenja odluke. Prvi učenici, koje je Isus pozvao da budu dio nečeg većeg, »odmah ostaviše mreže i pođoše za njim« (Mk 1, 18).

To znači da prihvatanje Gospodinova poziva podrazumijeva usuditi se staviti sve na kocku i uhvatiti se u koštac s velikim izazovom, ostavljajući sve što nas drži vezane za našu malu lađu i sprječava nas da donesemo konačnu odluku. Od nas se traži ona odvažnost koja nas snažno potiče na otkrivanje Božjega nauma o našem životu. Ukratko, kad se nađemo pred širokim morem poziva ne možemo nastaviti popravljati svoje mreže na lađi koja nam daje sigurnost, nego se moramo pouzdati u Gospodinovo obećanje.

Tu mislim prvenstveno na poziv na kršćanski život koji svi primamo krštenjem i koji nas uči da naš život nije plod slučajnosti, već dar: mi smo ljubljena Gospodinova djeca, okupljena u velikoj obitelji Crkve.

Upravo se u crkvenoj zajednici kršćanski život rađa i razvija, osobito kroz liturgiju koja nas uvodi u Božju riječ i milost sakramenata; tu se, od najranije dobi, učimo umijeću molitve i bratskog dijeljenja. Upravo zato što nas rađa na novi život i vodi nas Kristu, Crkva je naša majka. Stoga je moramo ljubiti i kad na njenom licu vidimo bore krhkosti i grijeha te i mi sami moramo pridonositi tome da bude još ljepša i blistavija, kako bi mogla svjedočiti Božju ljubav u svijetu.

Kršćanski život, nadalje, nalazi svoj izraz u onim odlukama koje, dok daju precizan smjer našoj »plovodbi« kroz život, također pridonose rastu Božjega kraljevstva u društvu. Tu mislim na one koji odluče sklopiti kršćansku ženidbu i zasnovati obitelj kao i na mnoga zvanja vezana uz svijet rada i zanimanja, rad

na karitativnom i polju solidarnosti, odgovorne društvene i političke zadaće i tako dalje.

Ta nas zvanja čine nositeljima obećanja dobrote, ljubavi i pravde ne samo za nas same, nego i za društva i kulture u kojima živimo, kojima su potrebni hrabri kršćani i vjerodostojni svjedoci kraljevstva Božjega.

U susretu s Gospodinom neki mogu osjetiti oduševljenost za poziv na posvećeni život ili svećeništvo. To otkriće može izazvati uzbudjenje i u isti mah plašiti, jer se osjećamo pozvani-ma postati “ribarima ljudi” u lađi Crkve kroz potpuno sebedarje i vjerno služenje evanđelju i braći. Ta odluka za sobom povlači upuštanje u rizik da se ostavi sve kako bi se slijedilo Gospodina i potpuno se posvetilo Njemu, te postalo suradnicima u Njegovom djelu. Na putu donošenja ove odluke mogu stajati mnoge vrste unutaršnjeg otpora, jednako kao što se u sredinama u kojima je sekularizacija uzela velikoga maha, u kojima se čini da nema mjesta za Boga i evanđelje, može lako podleći obeshrabrenju i biti ophrvan »umorom nade« (*Homilija na misi sa svećenicima, Bogu posvećenim osobama i laičkim pokretima*, Panamá, 26. siječnja 2019.).

A ipak nema veće radosti od te da se riskira život za Gospodina! Želio bih posebno vama mladima reći: ne budite gluhi na Gospodinov poziv! Ako vas On zove na taj put, ne uvlačite vesla u barku nego se pouzdajte u Njega. Ne dopustite da vas pred visokim vrhuncima na koje nas Gospodin zove obuzme strah koji nas paralizira. Uvijek imajte na umu da onima koji ostave svoje mreže i lađu i pođu za njim Gospodin obećava radost novog života koji ispunjava srce i daje životnost našem putovanju.

Predragi, nije uvijek lako razaznati vlastiti poziv i pravilno usmjeriti svoj život. Zbog toga mora postojati obnovljena predanost čitave Crkve – svećenikâ, redovnikâ, pastoralnih djelatnika i odgojiteljâ – da se, napose mladima, pruže prilike za slušanje i razlučivanje. Postoji potreba za pastoralom mladih i pastoralom zvanja koji pomaže u otkrivanju Božjeg nauma, prije svega kroz molitvu, razmatranje Božje riječi, euharistijsko klanjanje i duhovno praćenje.

Kao što je tijekom Svjetskog dana mladih u Panami u nekoliko navrata jasno izašlo na vidjelo, naše bi oči uvijek trebale biti uprte u Mariju. I u životu te mlade žene, poziv je bio

ujedno i obećanje i rizik. Njezino poslanje nije bilo lako, ali ona nije dopustila da strah prevagne. Njezin »da«, bio je »da« onih koji se žele uključiti i riskirati, staviti sve na kocku, bez ikakvog drugog jamstva osim sigurnosti i svijesti da su nositelji jednoga obećanja. I zato pitam svakog od vas: osjećate li se nositeljima jednoga obećanja? Kakvo obećanje nosim u svome srcu da bih ga pronosio dalje? Marija je nesumnjivo imala teško poslanje, ali teškoće i izazovi koji su bili pred njom nisu bili razlog da kaže »ne«. Naravno da će naići na komplikacije, ali to ne bi bile iste one komplikacije koje se javljaju kad

nas kukavičluk paralizira zato što nam sve nije unaprijed jasno ili sigurno« (*Bdjenje s mladima*, Panamá, 26. siječnja 2019.).

Na ovaj se Dan ujedini mo molitvi i molimo Gospodina da nam pomogne otkriti njegov plan ljubavi za naše živote i udijeli nam hrabrost da odvažno i bez straha koračamo putem koji je od početka On izabrao za svakoga od nas.

Iz Vatikana, 31. siječnja 2019.,
Spomen svetog Ivana Bosca
FRANJO

Poruka Papinskog vijeća za međureligijski dijalog muslimanima za mjesec Ramazan

Kršćani i muslimani: unaprjeđivati opće ljudsko bratstvo

Draga muslimanska braćo i sestre,

Mjesec Ramazan, posvećen postu, molitvi i milostinji, također je mjesec za jačanje duhovnih veza koji su nam zajednički u prijateljstvu među kršćanima i muslimanima. Radostan sam, dakle, što imam prigodu zaželjeti vam smirenu i plodnu proslavu Ramazana.

Naše religije nas pozivaju „da ostanemo usidreni uz vrijednosti mira; da podržavamo vrijednosti uzajamnoga poznavanja, *ljudskoga bratstva* i zajedničkoga suživota; da uspostavljamo mudrost, pravdu i djelatnu ljubav“ (usp. Dokument o ljudskom bratstvu za svjetski mir i zajednički suživot, Abu Dhabi, 4. veljače 2019.).

Mi muslimani i kršćani pozvani smo otvoriti se drugima, upoznavajući ih i priznajući ih kao braću i sestre. Na taj način možemo porušiti podignute zidove straha i neznanja i zajedno nastojati sagraditi mostove prijateljstva koji su fundamentalni za dobro cijeloga čovječanstva. Gajimo tako u svojim obiteljima i u svojim političkim, civilnim i vjerskim ustanovama nov način življenja u kojemu nasilje biva odbačeno i ljudska osoba poštovana.

Ohrabreni smo dakle nastaviti pronositi kulturu dijaloga kao sredstvo suradnje i kao metodu za povećanje uzajamnoga poznavanja. U tom kontekstu, podsjećam da je papa Franjo, za vrijeme svoga posjeta Kairu, pre-

poznao tri osnovne linije vodilje za ustrajanje u dijalogu i poznavanju među osobama različitih religija: „obvezu identiteta, hrabrost za drukčijnost i iskrenost nakana“ (Govor sudionicima Međunarodne konferencije za mir, Al-Azhar Conference Centre, 28. travnja 2017.).

Za poštovanje različitosti, dijalog treba nastojati promicati pravo na život svake osobe, fizički integritet i temeljna prava, kao što je sloboda savjesti, mišljenja, izražavanja i vjere. To uključuje slobodu živjeti u skladu sa svojim uvjerenjima bilo u privatnom području bilo u onom javnom. Na taj način, kršćani i muslimani – kao braća i sestre – mogu raditi zajedno za opće dobro.

Želim da ova gesta i poruka o bratstvu odjeknu u srcima svih koji drže položaje vlasti u područjima društvenoga i civilnoga života cijele ljudske obitelji, i da sve nas dovedu da ostvarimo ne običan stav tolerancije nego istinit i miran suživot.

Uz srdačne bratske pozdrave, ponovno izražavam poštovanje za naše prijateljstvo i u ime Papinskoga vijeća za međureligijski dijalog iskrene čestitke za plodan mjesec Ramazana i radostan *Id al-Fitr*.

Iz Vatikana, 29. ožujka 2019.
Miguel Ángel Ayuso Guixot,
M.C.C.J. Segretario
(preveo mons. dr. sc. Tomo Vukšić, biskup)

Predavanje vojnog biskupa mons. dr. Tome Vukšića na međunarodnom skupu u Rimu: *Put nenasilja: prema kulturi mira*

Na poziv kardinala Petera Turksona, prefekta papinskoga Dikasterija za cjeloviti ljudskom razvoj ljudske osobe, vojni biskup u Bosni i Hercegovini mons. Tomo Vukšić sudjelovao je i održao izlaganje na početku dvodnevnoga međunarodnog skupa, koji održan u Rimu 4. i 5. travnja 2019. i posvećen temi: „Put nenasilja: prema kulturi mira“. Dominirala su pitanja razumijevanja postojećih konfliktnih i nasilnih situacija kroz prijedlog puta nenasilja; zatim teologija mira i nenasilja, etika pravednoga mira i moral u kontekstu nasilnoga svijeta; nenasilje i integralni ljudski razvitak, kultura mira i dušobrižništvo u nasilnom kontekstu; te što Crkva može doprinijeti kulturi mira i nenasilja. Na susret su sudjelovali predavači s raznih strana svijeta.

U prvom dijelu svog izlaganja biskup Vukšić progovorio je o iskustvu različitih vrsta nasilja. „Crkva Kristova i drugi muškarci i žene, koji žive u Bosni i Hercegovini, na osobnoj i kolektivnoj razini, doživjeli su različite vrste nasilja. U ovoj zemlji, vjerski vrlo složenoj i stoljećima sastavljenoj od jake katoličke, pravoslavne i muslimanske prisutnosti, i s malom židovskom zajednicom, tradicionalno se susreću također različite kulture i tradicije: srednjoeuropska katolička, mediteranska katolička, pravoslavna bizantska i bizantsko otomanska. U njoj također postoje povijesno tri velike etničke skupine pri čemu pripadnost gotovo uvijek slijedi onu konfesionalnu: Srbi (pravoslavci), Hrvati (katolici) i Bošnjaci (muslimani)“, kazao je biskup Vukšić ističući da su se na ovom području događale različite vrste nasilja, uvijek s teškim posljedicama. Kazao je da će o tome ukratko govoriti u pet točaka: nasilje režimā iz prošlosti, rata, nesposobnosti sadašnjeg stanja, ponašanje međunarodne moći i, konačno, neki prijedlozi za mirnu budućnost. „Tijekom posljednjih nešto više od stotinu godina, samo da kratko podsjetim, ovo područje živjelo je pod nevjerojatno različitim režimima: počevši od teokratskog otomanskog, da bi se zatim prešlo na tri monarhistička režima: austrougarski, jugoslavenski i komunističku ‘monarhiju’“, kazao je biskup Vukšić dodajući da u Bosni i Hercegovini ljudi sada žive u

nekoj vrsti demokracije, više izvanjske nego stvarne, koju kontrolira visoki predstavnik međunarodne zajednice. „Politički gledano, trenutno je Bosna i Hercegovina podijeljena na dva teritorijalna entiteta. U jednom su apsolutna većina Srbi-pravoslavni, a u drugom Bošnjaci-muslimani. To olakšava mnoge i česte manipulacije protiv hrvatsko-katoličke manjine. U potrazi za rješenjem ove situacije, Hrvati predlažu federalizaciju cijele zemlje, uz potporu i Europskog parlamenta“, rekao je biskup Vukšić pojašnjavajući da kod Bošnjaka prevladava unitarizam te da Srbima nije strano ni odcjepljenje. Kazao je i da u Bosni i Hercegovini postoji poneka radikalna skupina na islamskoj matrici te da je također bilo nekoliko atentata sa smrtonosnim posljedicama, ali u manjoj mjeri nego što se to događa negdje drugdje.

U drugom dijelu svog izlaganja biskup Vukšić govorio je o ratnom nasilju i njegovim posljedicama te podsjetio da je koncem dvadesetog stoljeća Bosna i Hercegovina doživjela rat. „To jest, cijela ova zemlja i svi njezini muškarci i žene, u razdoblju od 1991. do 1995. godine, doživjeli su razorno ratno nasilje. Sasvim je istinito da se još snažno osjećaju duboke posljedice rana i uništenja. Ali posljedice i promjene osjećaju se duboko također na razini demografske prisutnosti. Zapravo, registrirano je smanjenja populacije u apsolutnom smislu za sve etničke skupine. U relativnom smislu, s druge strane, vidljiv je rast muslimanskog elementa i pad kršćanske prisutnosti. Katolici su, prema rezultatima popisa iz 2013. godine, pali na oko 15% stanovništva, pravoslavci na oko 31%, dok je muslimanska prisutnost, po prvi put, prema istom popisu stanovništva, porasla na nešto više od oko 50%. Time je Bosna i Hercegovina, nakon Albanije i Kosova, postala treća zemlja u Europi s apsolutnom muslimanskom većinom. To je činjenica od nemale važnosti. Tijekom posljednjeg rata u Bosni i Hercegovini ubijeno je 95.940 ljudi, uključujući vojnike i civile (Istražni i dokumentacijski centar, Sarajevo 2013.). U istom razdoblju, prema izvješću Caritasa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine (1999.), 61,24% Hrvata-katolika, pri-

sutnih na početku rata, protjerano je u inozemstvo ili su se morali preseliti u druga područja u Bosni i Hercegovini kao i 47,36% Bošnjaka muslimana, 44,24% pravoslavnih Srba i 44,94% ostalih", kazao je biskup Vukšić te istaknuo da ratni progoni i kasnije prepreke nisu dopustile povratak izbjeglica i ponovno oživljavanje iseljenih područja što to je prouzročilo i tešku ekonomsku situaciju kao i nedostatak radnih mjesta, društvenu nesigurnost, političku manipulaciju, korupciju, nepravedne zakone, među kojima, prije svega izborni, sve veću frustraciju koje su na kumulativnom principu uzrokovali novu emigraciju i sve manju stopu nataliteta. Iznio je podatak da se u ovom trenutku hrvatska (katolička) populacija više nego prepolovila podsjećajući da je, prema državnom popisu stanovništva iz 1991. godine Hrvata u BiH, koji su gotovo svi katolici, bilo oko 760.852, a krajem 2018. prema biskupijskim procjenama njihov broj se smanjio na 365.688 u četiri biskupije (Banja Luka 28.616, Sarajevo 147.139, Mostar, 171.453, Trebinje 18.480).

Biskup Vukšić potom je progovorio o odnosu između države i vjerskih zajednica. „Godine 2004. država je donijela Zakon o slobodi vjere i pravnom položaju Crkava i vjerskih zajednica, od kojeg je, međutim, zbog nedostatka volje s državne strane vidljivo malo plodova“, kazao je biskup Vukšić te podsjetio da je 2006. godine potpisan i Temeljni ugovor sa Svetom Stolicom i 2010. godine Ugovor o dušobrižništvu katoličkih vjernika, pripadnika Oružanih snaga, ali se čeka na njihovu provedbu, uključujući i vrlo jednostavna pitanja kao što je npr. legalizacija vjerskih blagdana. Dodao je da je situacija više ili manje ista kao i s Temeljnim ugovorom potpisanim s pravoslavnim Patrijarhatom u Beogradu koji je kopija onoga sa Svetom Stolicom. Pojasnio je da je Ugovor s Islamskom zajednicom još uvijek u izradi i nije potpisan jer ga, prema onome što se čuje, ova Zajednica prije nije željela, a sada bih htjela više od onoga što je priznato drugim dvjema. Biskup Vukšić kazao je da bi u intenzivnija i povjerljivija suradnja između različitih vjerskih zajednica također bi bila korisna u promicanju i obrani vlastitih prava u odnosu na političke snage. „Neka od tih prava često se ne poštuju u potpunosti: na primjer, poštovanje vjerskih sloboda i autonomije vjerske zajednice, poučavanje vjeronauka u obrazovnim ustanovama, napredak u duhovnoj skrbi vojnika, duhovnoj skrbi u bolnicama i u zatvorima, ostvarenje

zdravstvenog osiguranja vjerskih službenika, način dobivanja dozvola za izgradnju sakralnih prostora itd“, kazao je biskup Vukšić te dodao da se nerijetko negiraju i ostala prava: na primjer, djelomično prava učenika i nastavnika u školama i fakultetima u vlasništvu vjerskih zajednica, primjena zakona o vjerskim zajednicama i ugovori sa Svetom Stolicom i s drugim vjerskim zajednicama, povrat nacionalizirane imovine iz vremena komunističkog režima, itd.

Biskup Vukšić potom je kratko progovorio na temu: Društveni sklad i pravo na mir je zadaća svih. Napomenuo je da se na područjima Jadrana oduvijek križaju mnogi međunarodni interesi: strateški, politički, vojni, financijski, gospodarski itd. dodajući da je ta pojava i danas prepoznatljiva. Rekao je da se na lokalnoj razini, kao apsolutni prioritet, javlja obveza države poticati stvaranje pravnih, socijalnih, političkih, kulturnih, vjerskih i ekonomskih uvjeta za izgradnju pravednog i trajnog mira na temelju pravedne raspodjele socijalnih dobara, pravodobno donošenje i primjena pravednih zakona, promicanje dijaloga i puno poštovanje prava pojedinaca i triju konstitutivnih naroda. Smatra da je za postizanje takvog cilja neophodna konkretna suradnja između svih sastavnica društva uključujući i vjerske kako bi ojačali povjerenje i postigli društveni sklad, gospodarski razvoj i materijalni napredak, a prije svega na razini liječenja psihičkih rana i dubokih trauma.

U posljednjem dijelu biskup Vukšić govorio je pod podnaslovom: Doprinos Crkve: evangelizacija i dijalog. Istaknuo je da je iz katoličke perspektive prakticanje evanđeoskih načela privilegirani put s obzirom na izgradnju pravednog mira i jačanje društvenog sklada. Kazao je i da su ekumenizam i međureligijski dijalog, koji su koncilski teološki koncepti, u pastoralnom smislu *in situ*, egzistencijalni i moralni zahtjev svakodnevnog života, jer je riječ o zemlji sastavljenoj od stanovništva podijeljenog u tri velike vjerske skupine i tri različita naroda s brojnim kulturama. Kazao je i da postoji dijalog između predstavnika različitih religija kao i Međureligijsko vijeće koje se sastoji od predstavnika već spomenutih četiriju konfesija. Spomenuo je i da se, najčešće na inicijativu katoličke strane, organiziraju: susreti, studijski dani i programi, suradnja između karitativnih organizacija, posjeti studenata i mladih, itd. Smatra poželjnim proširiti suradnju oko teoloških i istinski vjerskih aktivnosti na

svim razinama. „Katolička Crkva u Bosni i Hercegovini, koju je netko nazvao raspetom Crkvom, uvjereni je da bi evangelizacija, ekumenizam, iskreni međureligijski dijalog, iskrena otvorenost i suradnja među društvenim sastavnicama pomogli uspostavi društvenog sklada i

ozdravljenju rana teške prošlosti. S tim ciljem također treba ojačati savjest i vlastiti poziv vjerskih zajednica da moraju biti moralna vertikala“, zaključio je biskup Vukšić.

(kta)

Priopćenje s godišnje sjednice Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu

U sjedištu Hrvatske biskupske konferencije na zagrebačkom Ksaveru održana je pod predsjedanjem mons. Pere Sudara, pomoćnog biskupa vrhbosanskog i predsjednika Vijeća Hrvatske biskupske konferencije i Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za hrvatsku inozemnu pastvu, 24. travnja 2019., tradicionalno u srijedu po Uskrsu, godišnja sjednica Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu.

Na sjednici Vijeća sudjelovali su, uz biskupa Sudara, nacionalni ravnatelj Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. Tomislav Markić, koji je ujedno i tajnik Vijeća, fra Miljenko Šteko, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine i provincijal Hercegovačke franjevačke provincije, s. Ana Marija Antolović ASC, predsjednica Hrvatske redovničke konferencije, područni delegati hrvatske inozemne pastve: za Sloveniju fra Marko Prpa, za Austriju fra Ilija Mijatović, za Njemačku don Ivica Komadina, za Švicarsku fra Branko Radoš, za Zapadnu Europu vlč. Stjepan Čukman, za Skandinaviju mons. Stjepan Biletić, za Kanadu mons. Ivan Vukšić, za Sjedinjene Američke Države fra Nikola Pašalić, za Južnu Ameriku mons. Drago Balvanović, za Oceaniju fra Ivo Tadić, te predstavnik pastoralnih suradnika iz Njemačke gospodin Ivan Ivanković kao i predstavnica redovnica iz Njemačke s. Verica Grabovac.

Otvarajući sjednicu biskup Sudar posebno je zahvalio Ravnatelju na njegovom dosadašnjem predanom petogodišnjem radu u Ravnateljstvu dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu te čestitao na ponovnom petogodišnjem mandatu za koji je potvrđen na zajedničkoj sjednici obiju biskupskih konferencija u siječnju o. g., također je izrazio zahvalnost i čestitke mons. Dragi

Balvanoviću na njegovu 60-godišnjem služenju u svećeničkom pozivu Crkvi u domovini i inozemstvu. Predsjednik je potom vijećnike izvjestio o zaključcima zajedničkoga godišnjeg zasjedanja biskupa glede hrvatske inozemne pastve, posebno im prenijevši priznanje biskupa za predani pastoralni rad među našim iseljenicima i njihovim potomcima. Potom je ravnatelj Markić podnio godišnje izvješće o djelovanju Ravnateljstva u 2018. godini, govoreći posebice o aktualnom stanju i personalnim pitanjima, fondu solidarnosti, najvažnijim događanjima protekle godine kao i predstojećim događajima u ovoj godini, a progovorio je i o otvorenim pitanjima i izazovima naše inozemne pastve, među kojima osobito o novom valu iseljavanja. Posebno je istaknuo 50. obljetnicu utemeljenja Vijeća za hrvatsku inozemnu pastvu koja će biti obilježena tijekom tekuće godine.

U nastavku sjednice izvješća o povjerenim im područjima podnijeli su delegati hrvatske inozemne pastve, podijelivši jedni s drugima poteškoće i izazove s kojima se susreću, osobito u situaciji pojačanoga iseljavanja hrvatskih katolika iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine, posebice u zapadnoeuropske zemlje.

Sudionici su raspravljali o relevantnim dokumentima za djelovanje hrvatske inozemne pastve: Statutu Vijeća, Pravilniku Ravnateljstva te Pravilniku delegatske službe za koje su predložene određene izmjene koje će se dostaviti za sljedeće zajedničko zasjedanje obiju konferencija.

Nazočne je pozdravio i biskup domaćin, generalni tajnik HBK mons. Petar Palić koji je nazočio kraćem dijelu sjednice čestitavši usrsne blagdane i zaželjevši plodan rad.

(kta)

BISKUPSKA KONFERENCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
CONFERENTIA EPISCOPORUM BOSNIAE ET HERCEGOVINAE

BiH - 71000 Sarajevo - Kaptol 32 - tel/fax: + 387 33 66 68 67 - e-mail: bkbih@bih.net.ba - www.bkbih.ba

Prot. broj: 86/2019

Sarajevo, 23. travnja 2019.

Članovima Biskupske konferencije BiH
Franjevačkim provincijalima u BiH
Članovima Vijeća za kler BK BiH

Predmet: Poziv na VI. Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini

Preuzvišeni,
Mnogopoštovani!

U skladu sa zaključkom biskupa Biskupske konferencije BiH, ovim pozivam sve biskupe i franjevačke provincijale kao i članove Vijeća za kler BK BiH, a molim dijecezanske biskupe da pozovu svoje generalne vikare i sve dekane u svojim dijecezama, na VI. Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini koji će se održati u četvrtak, 9. svibnja 2019. u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa *Petar Barbarić* u Travniku. Susret ćemo u ime Božje započeti u 9.30 sati u sjemenišnoj dvorani.

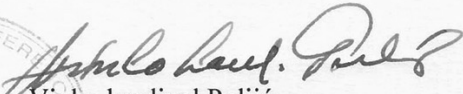
Dnevni red:

- Pozdrav predsjednika BK BiH;
- Osvrt biskupa Perića na V. Međudekanski susret održan na istom mjestu, 26. travnja 2018.;
- Kratko izvješće o prikupljenim kolektama u Nedjelju solidarnosti, 24. ožujka 2019. i prijedlozi u vezi s načinom podjele pomoći;
- Misijsko poslanje Crkve; svijest klera i puka o misijama (fra Pero Vrebac);
- Diskusija;
- Zaključci.

I ovom prigodom slavit ćemo Euharistiju u 11.00 sati u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija Gonzage. U 12.15 sati predviđen je zajednički ručak te, ako se za to ukaže potreba, nastavak rada nakon ručka. Radujući se našem skorom susretu, sve najiskrenije pozdravljam!

 mons. Ivo Tomašević
 generalni tajnik BK BiH

 Vinko kardinal Puljić
 nadbiskup metropolit vrhbosanski
 predsjednik BK BiH

Dostavlja se:
 Naslovu;
 Rektor preč. Željku Mariću – Travnik;
 Arhivu.

Šesti Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini

Šesti Međudekanski susret u Bosni i Hercegovini održan je, 9. svibnja 2019. u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku. Predsjedao je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjednik BK BiH, a sudjelovalo je pet od šest članova BK BiH, zatim franjevački provincijali i generalni vikari iz Sarajeva i Mostara te biskupski vikar iz Banje Luke, članovi Vijeća za kler BK BiH i 24 od 28 dekanata koliko ih ukupno ima u sve četiri biskupije u Bosni i Hercegovini: Banjolučkoj, Mostarskoj-duvanjskoj, Trebinjsko-mrkanjskoj i Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Sudionici su upoznati da je u Nedjelju solidarnosti u BiH, 24. ožujka 2019. prikupljeno ukupno 170.325,17 KM te da će ta sredstva biti podijeljena na 94 župe koje imaju manje od po 200 vjernika u svim biskupijama u Bosni Hercegovini. Biskupi i ovom prigodom izražavaju iskrenu zahvalnost svim vjernicima ponajprije za međusobnu molitvenu potporu i duhovno zajedništvo. Posebno zahvaljuju onim vjernicima koji su, sudjelovanjem u ovoj akciji solidarnosti, svojim materijalnim darom na konkretan način pokazali svoju kršćansku ljubav i potporu onima koji, zbog progona tijekom nedavnog rata i izostanka potpore za povratak u vrijeme poraća sve do danas, žive u župama s malim brojem vjernika. Također zahvaljuju svim svećenicima, redovnicima i redovnicama koji su animirali vjernike za ovu akciju i osobno dali svoj dar. Unatoč tužnoj činjenici da u BiH ove godine ima devet župa više u odnosu na 2018. godinu kojima će biti dodijeljena potpora, istaknuta je radosna činjenica da je prikupljena veća svota nego lani što je pokazatelj kršćanske osjetljivosti vjernika. Biskupi i ovom prigodom hrabre sve članove svojih biskupijskih zajednica, a posebno mlade, koji s pouzdanjem u Boga vjernički žive svoju svagdašnjicu u ovoj zemlji Bosni i Hercegovini.

Tijekom diskusije konstatirano je da nije došlo do značajnije odlučene povezanosti između pojedinih dekanata te dogovoreno da

dekanati s kolegama svećenicima u svojim dekanatima porade na konkretnim akcijama povezanosti između pojedinih dekanata i to: Kreševskog s Trebinjskim, Ramskog s Bihaćkim, Sarajevskog s Mostarskim, Sutješkog s Ljubuškim, Bugojanskog s Grudskim, Travničkog sa Stolačkim, Žepačkog s Bosansko-gradiškim i Prnjavorskim dekanatom, Tuzlanskog s Čapljinskim, Jajačkog s Brčanskim, Usorskog s Duvanjskim, Derventskog s Posuškim, Doborskog sa Širokobriješkim, Šamačkog s Livanjskim te Broćanskog s Banjolučkim dekanatom.

Budući da je u tijeku Misijska godina (listopad 2018.-2019.), koju su 18. rujna 2018. proglasili biskupi BK BiH, sudionici su saslušali prigodno izlaganje dugogodišnjeg misionara u afričkim zemljama u Ruandi, Ugandi i Keniji fra Pere Vrebca, člana Franjevačke provincije Bosne Srebrene, o misijskom poslanju Crkve o svijesti klera i puka u BiH o misijama. Predavač je napravio teološku usporedbu između tradicionalnog misionarskog djelovanja u Africi i novog pristupa u misijama poslije Drugoga vatikanskog sabora ističući da je misijsko djelovanje paradigma svakog djelovanja Crkve. Govoreći o novostima misijskog poslanja Crkve, između ostalog, istaknuo je: novo poimanje domorodačkog iskustva ljudskih i religioznih vrjednota, izgradnju misionarskih crkvenih zajednica i suradnju na misionarskom planu, iskustvo inkulturacije, proučavanja domorodačkih jezika i tradicionalnih vrjednota te potrebu dijaloga i suradnje. Govoreći o misijskoj svijesti klera i puka, spomenuo je da Crkva u Hrvata u misijama ima 60 misionarki i 28 misionara u 27 država svijeta na svim kontinentima, a najviše u Africi. Podsjetio je da je papa Franjo proglasio Izvanredan misijski mjesec u listopadu 2019. i da su biskupi BK BiH proglasili Misijsku godinu s ciljem buđenja svijesti o misiji ad gentes (među nekršćanske narode) i misionarske preobrazbe života i pastorala. Fra Pero je svoje izlaganje potkrijepio broj-

nim primjerima iz vlastitoga misionarskog djelovanja te u vidu ispita savjesti postavio neka pitanja za razmišljanje i djelovanje svih članova Crkve.

Pojedini sudionici susreta, koji su i osobno bili misionari, kao i sadašnji i bivši nacionalni ravnatelji Papinskih misijskih djela te pojedini biskupi i provincijali, koji su ove i prošlih godina pohađali afričke misije, iznijeli su pojedina osobna iskustva, primjedbe i prijedloge. Tijekom diskusije zaključeno je da se brojni svećenici sa svojim župnim zajednicama, kao i velik broj redovnika i redovnica uključuju u razne misijske akcije te rade na pojačanju misijske svijesti i daju potporu misijama i misionarima molitvom i konkretnom pomoći. Biskupi potiču sve župnike i voditelje crkvenih ustanova da tijekom ove Misijske godine pozovu u svoje župne i druge zajednice bivše i sadašnje misionare te im dadnu prigodu da iznesu konkretna iskustva s ciljem većega misijskog posvješćenja, a na osobit način novih misionarskih zvanja. Također potiču na promicanje i čitanje jedino-ga misijskog mjesečnika na hrvatskom jeziku, „Radosna vijest“.

Biskupi su podsjetili da su u svojoj Poslanici o proglašenju Misijske godine, koja završava Izvanrednim misijskim mjesecom listopadom 2019., između ostalog, pozvali i predložili: da župnici iskoriste prisutnost

misionara i misionarki radi animiranja misijskoga djela Crkve, da se preporuča zajednička molitva za misije u župama na kraju Misnih slavlja na sve nedjelje i svetkovine, da se prikupi materijalna pomoć za misionare i njihove suradnike te za gradnju molitvenih i pastoralnih prostora i školovanje svećeničkih i redovničkih pripravnika u misijskim zemljama kao i da se moli misijska krunica svakoga dana tijekom mjeseca listopada 2019. u obiteljima i zajednička u župnim zajednicama.

Susret je završen svečanim Euharistijskim slavljem u sjemenišnoj crkvi sv. Alojzija Gonzage uza sudjelovanje brojnih hodočasnika koji su molili pokraj groba časnog sluga Božjega Petra Barbarića. Euharistijsko slavlje prevodio je kardinal Puljić u zajedništvu s apostolskim nuncijem u BiH mons. Luigijem Pezzutom, a prigodnu propovijed izrekao je biskup banjolučki mons. Franjo Komarica.

Uprava i cijela sjemenišna zajednica s rektorom vlč. Željkom Marićem, koja je tom prigodom proslavila i svoj Dan, bila je i ovaj put gostoljubiv domaćin susreta.

Dijecezanski biskupi također su imali prigodu susreli se sa sjemeništarima svojih biskupija.

Travnik, 9. svibnja 2019.

Tajništvo BK BiH

Deveti susret biskupa BK BiH s franjevačkim provincijalima u BiH

Deveti susret biskupa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine s franjevačkim provincijalima u BiH održan je, 9. svibnja 2019. u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa „Petar Barbarić“ u Travniku. Predsjedao je nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjednik BK BiH.

Nakon osvrta na prošli zajednički susret, održan 25. travnja 2018. u Sarajevu, biskupi i provincijali razgovarali su o izradi zajedničkog programa za šestu pastoralnu godinu teološkoga studija i o prijedlogu višednevnoga godišnjeg susreta u duhu trajne izgradnje svećenika na razini BK BiH. Saslušali su i prigodno izlaganje na dvije spomenute teme koje je utemeljeno na dokumentima Kongregacije za kler „Direktorij za službu i život prezbitera“ i „Temeljne odredbe o svećeničkom odgoju i obrazovanju“. Nakon prikaza početne formacije svećeničkih kandidata i trajne izgradnje svećenika, istaknuta je potreba zajedničkoga rada i suradnje što uključuje i organiziranje pastoralne godine za kandidate za sveti red, kao i trajne svećeničke izgradnje. Također je rečeno da biskupskoj konferenciji pripada odrediti formacijski tijek pripravnicima za đakonsko i prezbitersko ređenje, posebice onima koji će, kao pastoralni kler, djelovati u dušobrižništvu na području partikularnih Crkava u Bosni i Hercegovini pri čemu je važna uloga ponajprije samih svećenika, a zatim odgojitelja,

pojedinih biskupa, odgojnih ustanova i redovnički zajednica.

Budući da će obje bogoslovije i pripadajuća teološka učilišta u Sarajevu, na kojima se pripremaju biskupijski i redovnički kandidati za sveti red, početkom nove 2019./2020. akademske godine imati završen proces bolonjske reforme svojih programa, izražena je potreba i otvorenost organiziranja zajedničkog programa šeste godina. Takva zajednička neposredna priprava olakšala bi suradnju budućim svećenicima biskupija i redovničkih zajednica u BiH koji će u najvećem broju djelovati na zajedničkom pastoralnom području i biti u svakodnevnoj situaciji suradnje radi dobra vjernika. Budući da u biskupijama u BiH žive i u dušobrižništvu rade također brojni redovnički svećenici, biskupi su istaknuli da, sa zahvalnošću za sve što čine na pastoralnom planu, žele poštovati posebnosti njihove duhovnosti i karizme te njima samima, njihovim zajednicama i poglavarima prepustiti trajnu izgradnju svećenika u onomu što se ne odnosi izravno na dušobrižništvo.

Biskupi i franjevački provincijali također su kratko razmijenili mišljenje i o nekim aktualnim pitanjima.

*Sarajevo, 9. svibnja 2019.
Tajništvo BK BiH*

Uvodno izlaganje mons. dr. Tome Vukšića, vojnog biskupa u BiH o pastoralnoj godini i trajnoj izgradnji svećenika

PASTORALNA GODINA KANDIDATA ZA SVETI RED I TRAJNA IZGRADNJA SVEĆENIKA

*na Devetom susretu biskupa i franjevačkih provincijala
Travnik, 9. svibnja 2019.*

Na ovom redovitom godišnjem sastanku članova Biskupske konferencije i dvojice franjevačkih provincijala iz BiH, koji je deveti po redu, dogovoreno je da jedna o radnih tema bude razgovor o stvaranju zajedničkoga programa za šestu, odnosno pastoralnu, godinu koju, prema općim propisima Katoličke Crkve, trebaju obaviti svi kandidati za svećeništvo, te pitanje prijedloga trajne izgradnje svećenika, što kao obveza proizlazi također iz općih crkveni propisa.

U skladu s tom osnovnom nakanom, moja zadaća bi bila ovim izlaganjem predstaviti dvije spomenute želje, potrebe i zahtjeve Crkve, odnosno na takav način uvesti sudionike ovoga sastanka u razgovor o rečenim temama. Pri tomu ću se služiti dvama suvremenim crkvenim dokumentima. Prvi je „Direktorij za službu i život prezbitera“, koji je 2013. godine objavila Kongregacija za kler, a iste godine se pojavio i na hrvatskom jeziku (KS, Zagreb 2013.). Drugi dokument zove se „Temeljne odredbe o svećeničkom odgoju i obrazovanju“, koji je 2016. godine objavila ista Kongregacija za kler, a godinu kasnije pojavio se i na hrvatskom jeziku (KS, Zagreb 2017.).

„Temeljne odredbe o svećeničkom odgoju i obrazovanju“, odnosno „Ratio fundamentalis“, kako se taj dokument naziva u latinskom izvorniku, nakon što se pozabavio temeljima formacije svećeničkih kandidata, u svom četvrtom poglavlju razlikuje početnu od trajne formacije. Prva se odnosi na svećeničke kandidate i obavlja se u povodu primanja svetoga reda, a kod druge se misli na već zaređene svećenike.

Pastoralna etapa za svećeničke kandidate

Početa formacija svećeničkih kandidata sastojala bi se od četiri etape pripreme. To su propedeutička, etapa filozofskih studija ili

učeništva, etapa teoloških studija ili suobličavanja te pastoralna etapa ili sinteza zvanja. Ova pastoralna etapa, koja je zamišljena kao neka vrsta sinteze zvanja, obuhvaća razdoblje između boravka u bogosloviji i budućega prezbiterskog ređenja, a uključuje i dodjelu đakonskoga reda. Cilj ove etape je dvostruk: prvo, riječ je o uključivanju kandidata u pastoralni život, s postupnim prihvaćanjem odgovornosti u služenju, a drugo radi se o odgovarajućoj pripravi u sklopu posebnoga praćenja kandidata s obzirom na prezbiterat. Na konkretnoj razini u partikularnim Crkvama „biskupskoj konferenciji pripada odrediti formacijski tijek, kojemu je cilj đakonsko i prezbitersko ređenje“ (br. 75). Pri tomu kandidati veći dio vremena provode izvan sjemeništa, obično u služenju nekoj zajednici pod vodstvom onoga, tko je odgovoran za pastoral u toj zajednici. Trajanje ove etape nije propisano, ali su naznačena dva sljedeća načela: trajanje „ovisi o stvarnoj zrelosti i prikladnosti kandidata“, a pri tomu „nužno je barem poštovati postavljene kanonske rokove između primanja đakonata i prezbiterata“ (br. 76).

„Direktorij za službu i život prezbitera“ govori k tomu kako će se biskup pobrinuti da „u godini nakon prezbiterskog ili đakonskog ređenja bude isplanirana tzv. pastoralna godina, koja će olakšati prijelaz iz obvezatnoga sjemenišnog života u obavljanje svećeničke službe“ (br. 100). To razdoblje formacije moglo bi se provesti u mjestu, koje je upravo tomu namijenjeno ili na nekom sličnom mjestu, pod vodstvom svećenika „uzorna života i pastoralne revnosti“. Uz duhovnu izgradnju, koja je prva oznaka pastoralne godine, na intelektualnoj razini „ta godina ne smije biti toliko razdoblje učenja novoga gradiva koliko, radije, dubokog usvajanja i interiorizacije onoga što je u sklopu studija već naučeno, u prilog stva-

ranja mentaliteta sposobnog vrednovati poje-dinosti u svjetlu Božjeg nauma“ (br. 100).

U nastavku teksta Direktorija ova misao o intelektualnom dijelu pastoralne godine vrlo je konkretizirana i može mnogo pomoći onima, koji trebaju osmisliti njezin program. Kaže se: „U vezi s tim moći će se organizirati poduke i praktični seminari iz obavljanja ispovijedi, liturgije, kateheze i propovijedanja, kanonskoga prava, svećeničke, laičke i redovničke duhovnosti, socijalnoga nauka, komunikacije i njezinih sredstava, poznavanja sekta i novih religijskih pokreta i drugo“ (br. 100).

Trajna izgradnja svećenika

„Direktorij za službu i život prezbitera“ posvetio je cijelo svoje treće poglavlje, koje je završno u tom dokumentu, **trajnoj izgradnji** zaređenih svećenika i razdijelio ga u četiri cjeline: nakon što su izložena načela trajne izgradnje, nastavak je posvećen organizaciji i sredstvima, odgovornim osobama te potrebama s obzirom na dob svećenika i posebne potrebe.

Među *načelima* za trajnu izgradnju svećenika Direktorij kao prvo ističe misao pape Benedikta XVI., da je pitanje svećeničkog identiteta ključno za vršenje svećeničke službe u sadašnjosti i budućnosti. Te riječi čine okosnicu i polazište za trajnu izgradnju svećenika, čija je svrha pomoći produbiti što znači „biti svećenik“. Taj osnovni identitet svećenika sastoji su u „isključivom“ odnosu s Isusom Kristom, što se nužno odražava na svećenikov život i djelovanje. A svrha trajne izgradnje je postupno i sve šire i dublje zahvaćati čitav prezbiterov život i djelovanje u vjernosti primljenom daru: sakramentu svetoga reda po kojemu ga Otac „posvećuje“, Sin „šalje“ a Duh „oživljava“. Ta trajna izgradnja je nužnost i dodatno se nameće u suvremenom svijetu i sekulariziranom društvu, kako svećenik ne bi razvodnio svoj identitet i kako bi mogao odgovoriti potrebama nove evangelizacije. Uz to, čini se vrlo korisnom i misao da ovoj, samoj po sebi ozbiljnoj dužnosti, odgovara sasvim točno određeno pravo vjernika, na koje se pozitivno odražavaju učinci izgradnje i svetosti svećenika. Odnosno, hoće se reći, da trajna izgradnja nije samo obveza svećenika, nego i trajno pravo vjernika, koji trebaju i očekuju izgrađene svećenike (br. 87).

Svećenikov duhovni život i njegova pastoralna služba se združuju u tome neprestanom radu na samome sebi, u trajnoj izgradnji, koja je sredstvo njegova posvećenja. To jest, da vršenjem svoje službe svećenici posvećuju sami sebe i ostale, drugo je načelo koje ističe Direktorij.

Treće načelo kaže, da izgradnju svećeniku mora pružati Crkva. Odnosno, trajna je izgradnja prezbiterovo pravo i dužnost, a Crkva ima pravo i dužnost da mu je pruži, što je utvrđeno također općim crkvenim zakonom, pri čemu se Direktorij poziva na kan. 279 „Zakonika kanonskoga prava“. Naime, svećenički poziv se prima u Crkvi te Crkvi pripada i dužnost provoditi specifičnu izobrazbu prema odgovornosti, koja je toj službi vlastita, a neposrednu odgovornost za trajnu izgradnju svećenika imaju papa i biskupi.

Izgradnja svećenika mora biti trajna. Ona se nikada ne bi smjela smatrati dovršenom, ni sa strane Crkve, koja je pruža, ni sa strane svećenika, koji je prima.

I kao posljednje među načelima, Direktorij naglašava također, da izgradnja svećenika mora biti cjelovita: ljudska, duhovna, intelektualna, pastoralna, sustavna i personalizirana. Iako su ljudska i duhovna izgradnja svećenika najvažnije, o kojima se često govori i u drugim prigodama, ovdje bih se ipak, zbog uvodne naravi ovoga razmišljanja, zadržao na intelektualnoj i pastoralnoj izgradnji. U tom smislu, Direktorij zahtijeva održavanje posebnih susreta svećenika u službi njihove intelektualne izgradnje, na kojima bi se obrađivale najvažnije humanističke i filozofske teme. One trebaju pomoći ispravno obrađivanje glavnih svetopisamskih tema, kao i pitanja iz fundamentalne teologije, dogmatike i morala, liturgije, kanonskoga prava, ekumenizma i tako dalje, što treba voditi autentičnom odgoju, to jest molitvi, zajedništvu i pastoralnom djelovanju. Poželjno je da budu produbljeni dokumenti crkvenog učiteljstva i obrađivane teme, koje su važne u kulturnoj i pastoralnoj praksi, kao što su ona vezana uz društvenu etiku i bioetiku ili ona što ih nameće razvitak znanosti i život suvremenih ljudi, socijalni nauk Crkve i sredstva društvene komunikacije.

Što se pak tiče pastoralne izgradnje svećenika, Direktorij predviđa održavanje susreta, koji će imati za glavni cilj razmišljanje o pastoral-

nom planu i programu biskupije, a ne bi smjela izostati ni pitanja vezana uz pastoralni rad, kao što su fundamentalni moral i etika u profesionalnom i društvenom životu. Posebno pak zanimanje trebaju izazvati seminari o pastoralu sakramenta ispovijedi, praktičnim pitanjima vezanim uz duhovno vodstvo, praktična izobrazba na području liturgije i „ars celebrandi“. Potrebno je također obrađivati teme vezane uz katehezu, obitelj, svećenička i redovnička zvanja, poznavanje života i duhovnosti svetaca, mlade, starije, bolesnike, ekumenizam, udaljene od Crkve. Pri tomu, od osobite važnosti bilo bi organiziranje posebnih ciklusa za produbljivanje i usvajanje „Katekizma Katoličke Crkve“.

Kada govori o *organizaciji i sredstvima* trajne izgradnje svećenika, Direktorij naglašava potrebu svećeničkih susreta, organiziranje pastoralne godine u povodu đakonskog ili prezbiterskog ređenja, važnost odmora i svećeničkoga doma, godišnjih duhovnih vježbi i mjesečnih duhovnih obnova te nužnost planiranja.

Prva i glavna *odgovorna* osoba za trajnu izgradnju je svećenik sam. Na drugo mjesto postavljena je pomoć subraće, a na treće odgovornost biskupa. Uloga odgojitelja pri tomu je nezaobilazna, ali i suradnja među partikularnim Crkvama. Osim toga, znanstveno-istraživačke ustanove, duhovni centri, samostani i svetišta predstavljaju također važna mjesta za teološku i pastoralnu izgradnju. To jednako vrijedi i za redovničke zajednice, koje suraduju u trajnoj izgradnji i doprinose obnovi klera, koju zahtijeva nova evangelizacija.

U poglavlju o potrebama svećenika s obzirom na *dob i posebne okolnosti*, Direktorij upozorava na potrebu razlikovanja prvih godina svećeništva, razdoblja nakon određenoga broja godina svećeničke službe i poodmakle dobi svećenika. Upozorava također na svećenike u posebnim prilikama, koji se mogu naći u „stanju fizičke slabosti ili biti umorni duhom“. Posebnu pak brigu treba voditi o svećenicima, koji su izloženi osjećaju samoće, marginaliziranosti, nerazumijevanju, stranpućama, napuštenosti, nepromišljenosti, vlastitim ili tuđim karakternim manama, klevetama, poniženjima i frustracijama, a ne treba zaboraviti ni subraću koja su napustila službu.

Zaključak

Nakon svega rečenog, a u funkciji razgovora koji će uslijediti, iz Direktorija i Temeljnih odredaba jasno proizlazi nekoliko zaključaka, koji sugeriraju i potrebu zajedničkoga rada i suradnje. Prvi od tih zaključaka je obveza organiziranja pastoralne godine za kandidate za sveti red, kao i obveza trajne izgradnje za svećenike.

Jasno je također, da biskupskoj konferenciji pripada odrediti formacijski tijek, kojemu je cilj đakonsko i prezbitersko ređenje, posebice onih koji će, kao pastoralni kler, djelovati u dušobrižništvu na području pojedinih partikularnih Crkava pri čemu je važna uloga ponajprije samih svećenika, a zatim odgojitelja, pojedinih biskupa, odgojnih ustanova i redovnički zajednica.

Naše dvije bogoslovije i pripadajuća teološka učilišta, na kojima se pripremaju biskupijski i redovnički kandidati za sveti red, koliko je poznato, završili su proces bolonjske reforme svojih programa, to jest ujednačili studij na pet akademskih godina (10 semestara), pa šesta godina time postaje zajednička obveza.

Svećenici naših biskupija i redovničkih zajednica u najvećem broju djelovat će na zajedničkom pastoralnom području i biti u svakodnevnoj situaciji suradnje radi dobra vjernika, pa u tom smislu postoji potreba njihove zajedničke neposredne pripreve, koja će olakšati buduću suradnju.

Budući da se u našim biskupijama žive i u dušobrižništvu rade također brojni redovnički svećenici, sa zahvalnošću za sve što čine mora se poštivati i njegovati posebnosti njihove duhovnosti i karizme pa stoga trajnu izgradnju svećenika, u onomu što se ne odnosi izravno na dušobrižništvo, treba prepustiti njima samima, njihovim zajednicama i poglavarima.

I na kraju, noviji hrvatski prijevodi koriste pojam „trajna izgradnja“ svećenika, što se čini prikladnijim negoli često korišteni izraz „permanentno obrazovanje“. To zato što je pojam „izgradnja“ sadržajno mnogo širi negoli „obrazovanje“, koje je samo jedan od elemenata izgradnje svećenika.

Don Tomo Vukšić,
vojni biskup

Održana Skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH

Sedamnaesta skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH) održana je 10. svibnja u samostanu "Egipat" sestara Služavki Malog Isusa na Bjelavama u Sarajevu. Skupštinom je predsjedao predsjednik Konferencije dr. fra Miljenko Šteko. Na Skupštini su sudjelovali svi provincijalni poglavari i poglavarice zajednica sa sjedištem u BiH, 4 predstavnika redovničkih zajednica čiji članovi djeluju u Bosni i Hercegovini, s provincijalnim sjedištem izvan BiH, kao i apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto, delegat Biskupske konferencije BiH pomoćni biskup Marko Semren i potpredsjednik Hrvatske redovničke konferencije fr. Slavko Slišković.

Nakon uvodnih riječi i dobrodošlice predsjednika Konferencije fra Miljenka Šteke, redovnički skup su pozdravili biskup Semren i potpredsjednik HRK-a fr. Slišković.

Predavanje „Od redovničkog do evanđeoskoga života“ održao je gospičko-senjski biskup mons. Zdenko Križić. U svom predavanju je istaknuo da je redovničko bratstvo i sestrinstvo uz siromaštvo bitni i najvažniji elemenat redovničkog života. „Osobe imaju sve manje potrebu argumentirano diskutirati u zajednici, pa i prepričati se, oko nekih važnih stvari koje treba činiti ili promijeniti. Uočljiva je nedovoljna povezanost sa zajednicom, distanciranost od drugih, zajednici se duhovno sve manje pripada. Ovome doprinosi i kriza ili nemoć autoriteta koja je sve prisutnija u redovničkim zajednicama.“ Očituje se u dvije krajnosti: bijeg od autoriteta i čežnja za autoritetom. U nastavku predavanja, mons. Križić kazao je: „Možda je danas u navješčaju evanđelja i svjedočenju najveći naglasak stavljen na estetiku: lijepe ideje, lijepe organizacije, lijepe propovijedi, lijepo pjevanje, lijepe procesije, itd. Sve je to dobro, ali ostaje uvijek ono glavno pitanje, a to je svjedočanstvo života, bratstva? Toga nema bez finoće ophođenja, velikodušnosti, služenja, žrtve. U mnogim redovničkim Institutima je često puta stavljen veliki naglasak na 'djelovati', ali se ne stavi dovoljan naglasak na 'djelovati u skladu sa karizmom, sa evanđeljem'. Ambicije na planu studija, zaposlenja, prestiža, vlasti, karijere posta-

le su teške bolesti redovničkog života. One su i poželjne, ali prečesto nisu u službi zajednice. Nužno je raditi posao tako da se osoba preko njega posvećuje, a ne da se osoba preko tog rada dokazuje. Kada se netko približava redovničkoj zajednici očekuje da u njoj susretne osobe koje žive privlačno zajedništvo – ne prvenstveno na planu aktivnosti, djelovanja – nego nečega višeg: na planu srca, uma, duhovnosti. Najveća zapreka našem svjedočenju i našem navješčaju nisu naše slabosti, nego naša indiferentnost, naše lice na kojem se ne vidi dovoljno vjere i pouzdanja, radosti i gorljivosti.“ Na koncu svoga predavanja, biskup Križić je istaknuo da su krize najprikladnije vrijeme za nova postignuća na planu svetosti, vjernosti i životne preobrazbe te sudionike Skupštine pozvao da se trude dobrim i uzornim primjerom poticati i oduševljivati druge. Uslijedila je rasprava.

Zatim se sudionicima obratio nuncij Pezzuto svojom porukom u kojoj je naglasio da u posvećenom životu treba promicati „zajednički život“. „Bratsko zajedništvo u posvećenom životu nije plod jednostavnog organiziranja i programiranja.

Ono se temelji i mora se hraniti Evanđeljem, Svetom liturgijom a nadalje Euharistijom. Samo na taj način se može obnoviti i ustrajati u onom jedinstvu duha, kao i u iskustvu prve Crkve, gdje je mnoštvo vjernika bilo jedno srce i jedna duša (Dj 4, 32).“

Uslijedilo je euharistijsko slavlje koje je predslavio mons. Semren, a homiliju je izrekao predsjednik Konferencije fra Miljenko.

U popodnevnom radu predsjednik Konferencije i pročelnici povjerenstava koja djeluju pri KVRPP BiH podnijeli su izvješća.

U završnom dijelu, s. Maria-Ana Kustura, provincijska glavarica i domaćin susreta uputila je svoje prigodne riječi zahvale. Predsjednik Konferencije je zatvorio rad Skupštine te najavio je da će se nakon Redovničkog dana 24. kolovoza 2019. godine u Banjoj Luci održati Izvanredna skupština na kojoj će biti izabrano novo vodstvo Konferencije.

(kvrpp bih)

Priopćenje sa XIV. susreta biskupa Biskupske konferencije BiH s članovima redovničke Konferencije BiH

Četrnaesti susret biskupa Biskupske konferencije BiH s članovima Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH održan je, 29. svibnja 2019. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, predsjednika BK BiH. Sudjelovali su i ostali članovi BK BiH, osim jednog koji je bio spriječen, te dva franjevačka provincijala, tri provincijske poglavarice i jedna zamjenica kao i osmero predstavnika redovničkih zajednica koje djeluju u BiH, a svoje provincijsko sjedište imaju izvan BiH.

Nakon osvrta na prošlogodišnji takav susret, koji je održan na istom mjestu 25. travnja 2018. na temu duhovnih zvanja, sudionici su razmatrali središnju temu posvećenu misijama, misionarima i misijskom djelovanju u duhu Misijske godine za krajevnu Crkvu u BiH koja traje od početka listopada 2018. te završava Izvanrednim misijskim mjesecom listopadom 2019. godine.

Iskustvo svoga sedmogodišnjeg misionarskog djelovanja u zapadnoafričkoj državi Gvineja Bisau iznijela je Klanjateljica Krvi Kistove s. Magdalena Šokić, djelatnica u Tajništvu BK BiH. Prisjetila se 1984. godine kada je, nakon kraće medicinske pripreve na Sveučilišnoj bolnici Agostino Gemelli u Rimu i učenja portugalskog jezika kao službenog jezika u toj zemlji, otišla u Gvineju Bisau zajedno sa susestrom Zrinkom Ravnjak kao prve misionarke iz Crkve u Hrvata. Kazala je da ju je u misionarskom djelovanju nosio mladenački evangelizacijski žar te da je zahvalna mnogima koji su misijski rad njezine sestarske zajednice pratili molitvom i žrtvom. Istaknula je vrlo dobru suradnju i zajedništvo među svim misijskim djelatnicima u toj zemlji na čelu s domaćim mjesnim biskupom u toj biskupiji. Spomenula je da su sestre u svom evangelizacijskom poslanju i djelovanju, osim govora o Bogu koji očinskom ljubavlju bdije

nad svakim, također pomagale tim siromašnim ljudima liječeći djecu, gubavce i druge bolesnike u ambulanti i pomažući na razne načine u zemlji u kojoj je vladala velika nestašica hrane, lijekova, sanitetskog materijala, pitke vode, prijevoznih sredstava, škola... Spomenula je brojne radosne trenutke i važnu ulogu domaćih vjernika laika i potrebu prihvaćanja tamošnjih ljudi uz duboko poštovanje prema njihovoj tradiciji i kulturi.

Svi sudionici zasjedanja iznijeli su kratka izvješća o misionarskom djelovanju i misijskim aktivnostima na razini svojih biskupija i provincija: Vrhbosanske nadbiskupije te Banjolučke, Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko mrkanske biskupije, zatim Franjevačke provincije sv. Križa – Bosna Srebrena, Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM, Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina, sestara Služavki Malog Isusa Provincije Bezgrješnog začeca BDM (Sarajevo), Školskih sestara franjevki Krista Kralja Provincije Svete Obitelji (Mostar) i sestara milosrdnica svetog Vinka Paulskog Provincije Majke Divne (Sarajevo). O misijskom djelovanju izvijestile su i prisutne predstavnice redovnika i redovnica koje imaju svoje provincijsko sjedište u Republici Hrvatskoj: Klanjateljica Krvi Kristove Regije Zagreb, Kćeri Božje ljubavi Hrvatske provincije Božje providnosti, Hrvatske provincije uršulinki Rimske unije u BiH, Kćeri milosrđa Provincije Krista Kralja, Hrvatske salezijanske provincije sv. Ivana Bosca, Hrvatske dominikanske provincije Navještenja BDM, Hrvatske karmelske provincije sv. Josipa i Hrvatske pokrajine Družbe Isusove.

Biskupi i ovom prigodom ponavljaju svoj poziv upućen svim članovima svojih biskupijskih zajednica u zajedničkoj Poslanici od 21. rujna 2018. u povodu proglašenja Misijske godine da se: organiziraju predavanja i promidžba misija po župama i crkvenim institucijama u suradnji s Nacionalnom upravom

Papinskih misijskih djela i dijecezanskih misijskih ureda; da župnici iskoriste prisutnost misionara i misionarki radi animiranja misijskoga djela Crkve; da se preporučuje zajednička molitva za misije u župama na kraju Misa na sve nedjelje i svetkovine; da se prikuplja materijalna pomoć za misionare i njihove suradnike, gradnju molitvenih i pastoralnih prostora i školovanje svećeničkih i redovničkih pripravnika u misijskim zemljama; da se moli misijska krunica svakoga dana tijekom mjeseca listopada 2019. u obiteljima i zajednička u župnim zajednicama te da župnici za

vjernike pripreme dovoljan broj „misijskih krunica“, koje sa svojih pet boja simboliziraju Crkvu na svih pet kontinenata: zelena boja predstavlja Afriku, crvena Ameriku, bijela Europu, plava Oceaniju i žuta Aziju.

Sudionici susreta upoznati su i s obilježavanjem značajnog jubileja 150-te obljetnice osnivanja čuvenoga trapističkog samostana - opatije „Marija Zvijezda“ koje će biti, 21. i 22. lipnja 2019. u Banjoj Luci.

Sarajevo, 29. svibnja 2019.
Tajništvo BK BiH

Predmet: Poziv na Četvrti susret svećenika u BiH

Prot. broj: 89-1/2019.
Sarajevo, 26. travnja 2019.

Svim svećenicima u Bosni i Hercegovini

Draga braćo misnici!

U ime svih biskupa, članova Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, rado pozivam svakoga od vas svećenika koji živite s pastoralnim pravima i obvezama na teritoriju biskupijskih zajednica u Bosni i Hercegovini, dijecezanske i redovničke, da sudjelujete na Četvrtom susretu svećenika iz cijele naše partikularne Crkve. Susret se održava u četvrtak 5. lipnja 2019. u Kupresu. Putem Katoličke tiskovne agencije BK BiH i drugih crkvenih medija također pozivam i sve biskupe i svećenike, dijecezanske i redovničke, rodnom iz Bosne i Hercegovine koji sada žive i djeluju u nekoj drugoj zemlji da nam se, prema mogućnostima, pridruže toga dana kao što su se na dosadašnjim susretima, prema mogućnostima, uključivali i pojedini svećenici Kotorske biskupije na čelu sa svojim biskupom mons. Ilijom Janjićem koji je također rodnom iz BiH.

Susret se održava u skladu s prethodnom odlukom Biskupske konferencije da se svake tri godine upriliči ovakvo okupljanje svih svećenika u Bosni i Hercegovini koje osmišljava Vijeće za kler naše Biskupske konferencije. Ovo naše okupljanje događa se upravo u Godini misija koja će završiti Izvanrednim misionarskim mjesecom listopadom 2019. godine. Susret svećenika iz svih biskupija u Bosni i Hercegovini i šire bit će blagoslovljena prigoda da zajednički molimo posebno za misionare i sve misijske djelatnike iz Bosne i Hercegovine i iz cijelog hrvatskog naroda kao i za sve one koji su otišli naviještati Krista Gospodina u zemlje u kojima njezini stanovnici velikim dijelom nisu upoznali radosnu vijest spasenja. U isto vrijeme, prigoda je to da svatko u sebi iznova probudi žar i zauzetost za misijsku suradnju počevši od osobne i zajedničke molitve, pokretanja raznih akcija na planu misija do konkretne materijalne potpore misijama i misionarima. Također će to biti prigoda za pristup sakramentu pomirenja pa ću i za ovu prigodu zamoliti, između ostalih, četvoricu naših misionara milosrđa da tijekom susreta budu na raspolaganju za svetu ispovijed.

Vrhunac našega zajedništva, kao i svaki put, bit će Euharistijsko slavlje koje je i nama biskupima prigoda da svi zajedno budemo u molitvi s vama svećenicima iz svih naših biskupija. Ujedinit ćemo se u molitvi da mognemo biti istinski navjestitelji Isusa Krista u ovom vremenu kada duh sekularizma i otuđenost od Božje riječi zahvaća sve veći broj članova naših crkvenih

zajednica i obitelji. Misno i misničko zajedništvo blagoslovljena je prigoda za molitvu Gospodinu da svojim Svetim Duhom uvijek iznova ispunja navjestitelje Božje riječi kako bi uvijek bili Kristovi svjedoci. Ovakvi susreti u isto su vrijeme vidljivi znak zajedništva biskupa i svećenika, dijecezanskih i redovničkih, u Isusu Kristu na prostorima ove zemlje Bosne i Hercegovine gdje nas je Bog pozvao i poslao naviještati Njegovu svetu riječ i svjedočiti Njegovo sveto Ime. U tom duhu na kraju Svete mise obnovit ćemo svećenička obećanja, koja smo dali na ređenju, i moliti da nas Gospodin uvijek iznova ispunja navjestiteljskim i svjedočkim zanosom u istinskoj ucijepljenosti u živi organizam Katoličke Crkve.

Biskupi i članovi Organizacijskog odbora, koji je imenovan za tu prigodu, pozivaju sve svećenike da se nakon Euharistijskog slavlja zadrže na zajedničkom objedu koji je prigoda za međusobne susrete i druženje misnika iz raznih dijelova naše domovinske Crkve.

Susret će započeti 5. lipnja u 10.00 sati u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu, a odvijat će se prema sljedećem dnevnom redu:

- Molitva Srednjega časa;
- Izlaganje o misijama;
- Priprava i pristup sakramentu pomirenja;
- 12.00 sati - Euharistijsko slavlje;
- Zajednički objed i druženje.

Još jednom želim dobrodošlicu svima na ovo naše svećeničko zajedništvo i najiskrenije pozdravljam!

mons. Ivo Tomašević
generalni tajnik BK BiH

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

BK BiH

Prot. broj: 89-2/2019.
Sarajevo, 26. travnja 2019.

Preuzvišena gospoda
Mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki
Mons. Ratko Perić, biskup mostarsko-duvanjski
i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski
Mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH
Mnogopoštovana gospoda
Fra Jozo Marinčić, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene
Fra Miljenko Šteko, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije

Preuzvišena gospodo, draga braćo u biskupstvu,
mnogopoštovani oci provincijali,

U skladu s prijedlogom Vijeća za kler BK BiH, koji su prihvatili biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, u prilogu Vam dostavljam poziv na Četvrti susret svećenika u Bosni i Hercegovini u Godini misija upućen svim svećenicima koji žive i djeluju u Bosni i Hercegovini, a putem Katoličke tiskovne agencije i crkvenih medija svim misnicima koji djeluju u drugim zemljama, a rodом su iz BiH.

Molim vas, braću biskupe, da putem svojih Ordinarijata svakom svojem dijecezanskom svećeniku, koji živi na teritoriju biskupije kao i svim svećenicima redovnicima koji imaju Vaš dekret za župničku ili kapelansku službu, poimence dostavite ovaj poziv zajedno sa svojim popratnim pismom kojim će dodatno potaknuti svećenike da dođu na spomenuti Susret.

Također molim vas, provincijale fra Jozo i fra Miljenko, da svim svećenicima svoje franjevačke zajednice, koji žive i djeluju na teritoriju Vaše provincije, a nemaju dekret za župničku ili kapelansku službu (osim onih članova Hercegovačke franjevačke provincije koji svojevrijedno nisu ispunili uvjete za pastoralne dekrete dijecezanskoga biskupa), poimence dostavite ovaj poziv zajedno sa svojim popratnim poticajnim pismom.

Uz izraze bratskog zajedništva u Gospodinu, najiskrenije Vas pozdravljam!

mons. Ivo Tomašević
generalni tajnik BK BiH

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

Prot. broj: 89-3/2019.
Sarajevo, 26. travnja 2019.

**Preuzvišeni gospodin
Mons. Milan Stipić, apostolski administrator
Križevačka eparhija
Kaptol 20
HR – 10 000 Zagreb**

Preuzvišeni apostolski administratore mons. Milane!

Na prijedlog Vijeća za kler BK BiH, koji su prihvatili biskupi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, ovim Vas ljubazno pozivam na Četvrti susret svećenika u Bosni i Hercegovini u Godini misija koji će se održati, 5. lipnja 2019. u Kupresu.

Također Vas obavještavam da će, predmnijevajući Vašu suglasnost, ovih dana biti upućen poziv na ovaj svećenički Susret i Vašim svećenicima koji djeluju na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Susret ćemo započeti zajedničkom molitvom Srednjeg časa nakon čega će uslijediti prigodno razmatranje o misijama u duhu Godine misija u BiH i pripreve za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. godine. Potom će biti priprava i prigoda za pristup sakramentu pomirenja te Euharistijsko slavlje. Susret ćemo završiti zajedničkim objedom koji je predviđen i kao osobita mogućnost druženja i međusobnog susretanja svećenika iz raznih dijelova domovinske Crkve.

Susret će započeti 5. lipnja u 10,00 sati u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu, a odvijat će se prema sljedećem dnevnom redu:

- Molitva Srednjeg časa;
- Izlaganje na temu misija;
- Priprava i pristup sakramentu pomirenja;
- 12,00 sati - Euharistijsko slavlje;
- Zajednički objed i druženje.

Nadam se da ćete uspjeti naći vremena i pridružiti nam se na bratskom svećeničkom susretanju. Preporučujem sve svećenike i sve nas Vašim bratskim molitvama.

O svemu što bude potrebno, na raspolaganju Vam stoji Tajništvo naše Biskupske konferencije na adresi u zaglavlju dopisa.

Uz izraze bratskog zajedništva u Gospodinu, najiskrenije Vas pozdravljam!

mons. Ivo Tomašević
generalni tajnik BK BiH

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

BK BiH

Prot. broj: 89-4/2019.
Sarajevo, 26. travnja 2019.

**Preuzvišeni gospodin
Mons. Ilija Janjić, biskup
Trg Sv. Tripuna 336
CG – 85 330 Kotor**

Dragi brate u biskupstvu!

Rado Vas pozivam da nam se pridružite na Četvrtom susretu svećenika Bosne i Hercegovine koji će se održati u Godini misija, 5. lipnja 2019. u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu. Na Susretu ćemo sudjelovati i svi mi biskupi iz Bosne i Hercegovine.

U prilogu Vam dostavljam i svoj poziv upućen svim svećenicima Bosne i Hercegovine uz koji je i svaki dijecezanski biskup uputio svoj popratni dopis. Naravno, radovat će nas ako se ovom Susretu pridruže i Vaši svećenici kojima to bude moguće.

Susret ćemo započeti zajedničkom molitvom Srednjeg časa nakon čega će uslijediti prigodno razmatranje o misijama u duhu Godine misija u BiH i pripreve za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. godine. Potom će biti priprava i prigoda za pristup sakramentu pomirenja te Euharistijsko slavlje. Susret ćemo završiti zajedničkim objedom koji je predviđen i kao osobita mogućnost druženja i međusobnog susretanja svećenika iz raznih dijelova domovinske Crkve.

Susret će započeti 5. lipnja u 10,00 sati u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu, a odvijat će se prema sljedećem dnevnom redu:

- Molitva Srednjeg časa;
- Izlaganje na temu misija;
- Priprava i pristup sakramentu pomirenja;
- 12,00 sati - Euharistijsko slavlje;
- Zajednički objed i druženje.

Nadam se da ćete uspjeti naći vremena i pridružiti nam se na bratskom svećeničkom susretanju. Preporučujem sve svećenike i sve nas Vašim bratskim molitvama.

O svemu što bude potrebno, na raspolaganju Vam stoji Tajništvo naše Biskupske konferencije na adresi u zaglavlju dopisa.

Uz izraze bratskog zajedništva u Gospodinu, iskreno Vas pozdravljam!

mons. Ivo Tomašević
generalni tajnik BK BiH

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

Prot. broj: 89-1/2019.
Sarajevo, 26. travnja 2019.

Preuzvišeni gospodin
Mons. Luigi Pezzuto, nadbiskup
Apostolski nuncij u BiH
Pehlivanuša 9
BiH – 71000 Sarajevo

Preuzvišeni gospodine Apostolski nuncije!

Rado Vas pozivam da sudjelujete na Četvrtom susretu svećenika iz cijele Bosne i Hercegovine koji će se održati 5. lipnja 2019. u Kupresu. Mi biskupi BK BiH želimo i ovim Susretom obilježiti Godinu misija. U programu smo predvidjeli da na kraju Euharistijskog slavlja Vi uputite svoju riječ kao predstavnik Svetoga Oca.

I ovom prigodom Susret ćemo započeti zajedničkom molitvom Srednjeg časa nakon čega će uslijediti prigodno razmatranje o misijama u duhu Godine misija u BiH i priprave za Izvanredni misijski mjesec listopad 2019. godine. Potom će biti priprava i prigoda za pristup sakramentu pomirenja te Euharistijsko slavlje. Susret ćemo završiti zajedničkim objedom koji je predviđen i kao osobita mogućnost druženja i međusobnog susretanja svećenika iz raznih dijevoja domovinske Crkve.

Susret će započeti 5. lipnja u 10,00 sati u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu, a odvijat će se prema sljedećem dnevnom redu:

- Molitva Srednjeg časa;
- Izlaganje na temu misija;
- Priprava i pristup sakramentu pomirenja;
- 12,00 sati - Euharistijsko slavlje;
- Zajednički objed i druženje.

Nadam se da ćete uspjeti naći vremena i pridružiti nam se na bratskom svećeničkom susretanju. Preporučujem sve svećenike i sve nas Vašim bratskim molitvama.

Za sve što bude potrebno, Tajništvo BK BiH kao i ja osobno rado Vam stojimo na raspolaganju. S izrazima osobitog poštovanja, iskreno Vas pozdravljam.

Odani u Gospodinu

mons. Ivo Tomašević
generalni tajnik BK BiH

Vinko kardinal Puljić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

Četvrti susret svećenika BiH

U srijedu, 5. lipnja na Kupresu je upriličen Četvrti susret svećenika koji je okupio oko 200 prezbitera s cijelog teritorija Bosne i Hercegovine, ali i one koji su podrijetlom odavde.

Susret je održan u skladu s prethodnom odlukom Biskupske konferencije BiH da se svake tri godine organizira ovakvo okupljanje svih svećenika u BiH koje osmišljava Vijeće za kler BK BiH.

Program je započeo u 10 sati u kupreškoj župnoj crkvi Svete Obitelji pozdravom domaćeg župnika vlč. **Tome Mlakića**, ravnatelja Katehetskog ureda BK BiH i predstojnika Katehetskog ureda Vrhbosanske nadbiskupije, koji je najprije podsjetio na do sada održane susrete i njihove teme. Kazao je kako je ovogodišnje okupljanje upriličeno u Godini misija koja će završiti „Izvanrednim misijskim mjesecom“ listopadom 2019. „Susret je dvostruka prigoda: da zajednički molimo za misionare i sve misijske djelatnike iz BiH i iz cijelog hrvatskog naroda, i da svatko u sebi probudi žar i zauzetost za misijsku suradnju počevši od osobne i zajedničke molitve, pokretanja raznih akcija na planu misija do konkretne materijalne potpore misijama i misionarima“, napomenuo je vlč. Mlakić. „Ovdje smo kako bismo jedni druge ohrabрили i jedni drugima posvjedočili da smo braća, sinovi istog dobrog Oca, na istoj njivi i sinovi dragog nam hrvatskog naroda“, poručio je kupreški župnik te okupljene pozvao na dva važna događaja na Kupresu: Obiteljsku nedjelju i 25. obljetnicu oslobođenja Kupresa.

Susret je nastavljen molitvom Trećega časa koju je predvodio **mons. Ratko Perić**, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski.

Usljedilo je izlaganje na temu misija **don Ivana Štironje**. „Misijska tema nas zaista ujedinjuje – tu smo iz cijele BiH svećenici, koji smo isto jedna obitelj. Svećenik kao liturg nije samo onaj koji otpušta i šalje druge, nego i sam ide u svijet proživljavajući i navješćujući, pri čemu slijedi Krista“, istaknuo je na početku don Štironja. Potom je kazao kako je povod za

proglašenje Misijske godine 100. godišnjica apostolskog pisma **pape Benedikta XV.** *Maximum illud*. Tako je **papa Franjo** pismom kojeg je uputio 22. listopada 2017. uputio pročelniku Zbora/ Kongregacije za evangelizaciju naroda **kard. Fernandu Filoniju** proglasio misijski mjesec listopad 2019. „Izvanrednim misijskim mjesecom“.

Zatim je progovorio o monaštvu; određenim misijskim dokumentima prije i nakon Drugog vatikanskog koncila, posebno se osvrnuvši na Dekret *Ad gentes*. Također, govorio je i o osnivanju Kongregacije za evangelizaciju naroda i misijskih instituta.

U nastavku je don Ivan okupljenom kleru približio Papinska misijska djela, progovorivši o njihovu nastanku te predstavljajući svako pojedino djelo: Djelo za širenje vjere; Djelo Svetoga Djetinjstva; Djelo Sv. Petra apostola te Misijsku zajednicu.

Kratko je predstavio misijski list *Radosnu vijest* te okupljene pozvao na potporu istom, kao i o akciju MIVA (*Missionary International Vehicular Association*), a potom se osvrnuo na neke kritike, pitanja i prigovore koje se upućuju kada je riječ o misijama.

Zatim se pristupilo pripravi za ispovijed koju je predvodio **fra Filip Sučić**, dugogodišnji misionar, a okupljenima su na raspolaganju, između ostalih ispovjednika, bili i misionari milosrđa: **fra Slavko Topić**, **fra Josip Ikić** i **fra Milan Lončar**.

Potom je, točno u podne, vrhbosanski nadbiskup metropolita **Vinko kard. Puljić**, u zajedništvu sa svim biskupima BK BiH i apostolskim administratorom Križevačke eparhije **mons. Milanom Stipićem**, koji je rodom iz BiH, te uz koncelebraciju nazočnih svećenika, i sudjelovanje kupreške vjerničke zajednice, predvodio svečano euharistijsko slavlje.

Na početku je kardinal uputio pozdrav okupljenim biskupima i svećenicima, te dakonima, bogoslovima sve triju bogoslovija, kao i nazočnim župljanima. Zatim je blagoslovio vodu te, prošavši kroz dubke ispunjeno kupreško crkveno zdanje, poškropio okupljene klerike i vjernike.

Poslije naviještenoga Evandjelja vrhbosanski nadbiskup uputio je prigodnu homiliju. „Evo nas i četvrti put na ovoj tomeđi naših nad/biskupija okupljeni kao braća. Na ovoj visoravni ujedinit ćemo svoje molitve, propitajmo svoj identitet i svoje poslanje, posebno molimo za misije i misionare, a ovo je i prigoda da svako u sebi probudi svoje poslanje... Isusova poruka njegovim učenicima je 'idite, pođite i učinite sve narode mojim učenicima, krstite ih u ime Oca, i Sina i Duha Svetoga'. U ovoj Misijskoj godini želimo prepoznati svoje poslanje, to poslanje nije od ljudi, nego Bog preko ljudi nas izabra (...) Uzimam prvu riječ iz današnjeg Evandjelja 'pođite, idite' – osjećam da su mnogi od nas počeli klekati, kao da su umorni. Postavljamo brojna pitanja, opterećeni javnim mnijenjem i politizacijom... Ne dajmo se zaustaviti na putu Isusovu, ne dajmo se zaplašiti, poslani smo ići svjedočiti Krista živog, On je Radosna vijest (...) U ovoj zajednici želim sve ohrabriti da Božja riječ zasja i pred našim očima i u našem srcu. Neka se svi s ove visoravni vrata s onim osjećajima koje su imali učenici koji su u Emausu vidjeli Isusa. Isus kaže učinite sve narode mojim učenicima – samo onaj koji je dobar učenik može poučavati druge. Mi smo trajno Isusovi učenici, pozvani smo svakog dana otvarati srca da ih Božja riječ oblikuje... Možemo bit uvjerljivi tek onda kad ljudi prepoznaju u našim riječima Isusov govor, i u našem stavu Isusovo opredjeljenje“, posvijestio je nadbiskup Vinko. Dalje je istaknuo kako je **Blažena Djevica Marija**, koju je Isus pod križem za majku ostavio svim vjernicima, vjerna zagovornica koja pomaže hrabro stajati. „Po čemu nas trebaju prepoznati da smo Isusovi? **Sv. Ivan** zapisa Isusove riječi: „Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas“. Po tome će svi prepoznati – zato smo se i okupili. Kako u ispitu savjesti čusmo da Isus mora biti na prvom mjestu“, kazao je kard. Puljić te za kraju nabrojio nekoliko karakteristika koje bi svaki svećenik trebao imati u velikoj mjeri: „Svećenik je čovjek samodiscipline; svećenik je čovjek vjere; svećenik je čovjek svetog; svećenik je čovjek mudrosti; svećenik je čovjek molitve; svećenik je čovjek koji gaji kvalitetan duho-

vni života; svećenik je čovjek koji je odlučan za Božju stvar; svećenik je čovjek hrabar; svećenik je čovjek poniznosti; svećenik je čovjek radosti; svećenik je čovjek strpljenja; svećenik je čovjek koji zrači čovjekoljubljem; svećenik je čovjek intuicije; svećenik je čovjek koji je sposoban razlučivati duhove“, poručio je okupljenim prezbiterima kardinal.

Misno slavlje, kao i molitvu Trećeg časa, skladnim pjevanjem animirali su bogoslovi Franjevačke teologije pod ravnanjem **fra Emanuela Josića**.

Na kraju, mons. Perić pročitao je poruku pape Franje koju je preko apostolskog nuncija u BiH **mons. Luigija Pezzuta**, povodom ovoga susreta, uputio kard. Puljiću, a koju je potpisao **kard. Pietro Parolin**, državni tajnik Svete Stolice. U poruci stoji kako Sveti Otac srdačno upućuje molitve i pozdrav svim svećenicima okupljenim na Susretu na Kupresu. Dok mole i razmišljaju, Papa hrabri svećenike BiH da uvijek vjeruju u milosrđe Gospodnje, te da tako budu službenici velikoga dara povjerenja. Sve ih je povjerio zagovoru Marije Majke Crkve te im podijelio svoj apostolski blagoslov.

Također, savjetnik Apostolske nuncijature u BiH, **mons. Henryk Jagodzinski**, pročitao je poruku nuncija Pezzuta.

Kardinal je potom uputio zahvale Svetom Ocu i nunciju Pezzutu na porukama, kao i svima onima koji su bili dijelom ovoga susreta.

Po završetku svete mise, prije čega su svećani blagoslov podijelili svi nazočni biskupi, ispred župne crkve upriličeno je zajedničko fotografiranje nazočnih misnika.

Druženje svećenika nastavljeno je uz zajednički objed za obiteljskim stolom.

Broj svećenika koji djeluju u BiH

Vrhbosanska nadbiskupija: 221 svećenik, 147 živi na njezinu teritoriju; Banjolučka biskupija: 31 svećenik, 20 živi na njezinu teritoriju; Mostarsko-duvanjska biskupija: 66 svećenika, 49 živi na njezinu teritoriju; Trebinjsko-mrkanska biskupija: 28 svećenika; 23 žive na njezinu teritoriju; Franjevačka provincija Bosna Srebrena: 268 svećenika, 220 živi na njezinu teritoriju; Hercegovačka franjeva-

čka provincija: 181 svećenik; 111 živi na njezini teritoriju. Ukupno 795 svećenika, od kojih 570 živi na teritoriju nad/biskupije/provincije.

Uz njih, na teritoriju BiH djeluju i: četiri karmelićanina; četiri salezijanca; četiri isusovca; dva trapista; jedan dominikanac te jedan svećenik Neokatekumenskog puta puta inkardiniran u biskupije izvan BiH. Dakle, sveuku-

pan broj svećenika na bh. teritoriju jest 586 uz osam grkokatoličkih svećenika, odnosno šest katoličkih svećenika manje nego 2016.

Spomenimo i da Križevačka eparhija u BiH ima 10 župa i osam svećenika.

J.P./KT

Propovijed kardinala Vinka Puljića na Četvrtom susretu svećenika u BiH

**Draga braćo u biskupstvu,
draga braćo misnici,
draga braćo i sestro!**

Evo nas i četvrti put na ovoj tromeđi naših biskupija okupljeni kao braća po svetom redu. Naš susret se održava po odluci Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine da se nađemo zajedno svake treće godine. Na ovoj visoravni ujedinjujemo svoje molitve, prepoznavamo svoj identitet i svoje poslanje. Posebno molimo za misije i misionare. Ali to je i prigoda da svatko u sebi prepozna svoje poslanje i probudi žar i zauzetost za Isusovo djelo. Isusova je poruka njegovim učenicima prije nego je uzašao na nebo: „Zato idite i učinite sve narode mojim učenicima! Krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga! Učite ih da vrše sve što sam vam zapovjedio!“ (Mt 28, 19 – 20). U ovoj misijskoj godini želimo prepoznati svoje poslanje. To poslanje nije od ljudi nego Bog preko ljudi nas izabra, posveti i posla u ovim vremenima na ovim prostorima.

1. IDITE

Osjećamo kao da su noge mnogih od nas počele klecati, kao da su umorne ili nemarne te bi rado stale jer se boje budućnosti. Postavljamo brojna pitanja opterećeni javnim mnijenjem i politizacijom koja sve radi vođena uskim interesima. Ne dajmo se zaustaviti na putu Isusovu, ne dajmo se zaplašiti crnim slut-

njama. Mi smo poslani ići, nositi i svjedočiti Krista živoga koji je trajno s nama; On je Radosna vijest. Odjekuje Isusova riječ: Idite, ne bježite, ne preplašite se nego idite, jer ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta. U ovom zajedništvu želimo se ohrabriti da Božja riječ zasja i pred našim očima i u našim srcu. Neka se svatko od nas s ove visoravni vrati svomu domu ispunjen onim osjećajima kojim su bila ispunjena dvojica učenika nakon što su u Emausu prepoznali Krista uskrsloga i jedan drugoga zapitali: „Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivao Pisma?“ (Lk 24, 32). Idite....

2. UČINITI SVE NARODE ISUSOVIM UČENICIMA

Samo onaj koji je dobar učenik može poučavati druge. Mi smo trajno Isusovi učenici. Pozvani smo svakog dana otvarati svoja srca da ih Božja riječ takne i oblikuje u onom što Isus poručuje: „Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim“ (Mt 11, 29) i „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom“ (Mt 16,24). Možemo biti uvjerljivi tek onda kad ljudi prepoznaju u našim riječima Isusov govor, u našem stavu Isusovo opredjeljenje; kad cijelim bićem zračimo tako da budemo prepoznatljivi te da nam, kao i sv. Petru, ljudi kažu: „Doista i ti si od njih! Ta govor te tvoj izdaje!“ (Mt 27, 73, ali ne zato što

Isusa tajimo nego zato što ga svjedočimo. Sebičnjak nikoga ne može oduševiti niti pokrenuti za Isusa. Nije slučajno Isus tražio od svojih učenika da se odreknu samoga sebe. Sebičnjak, ohol čovjek ne samo da je sam nesretan nego i druge unesrećuje.

3. HRABRO STAJATI POD KRIŽEM

Svatko od nas kad-tad uoči svu svoju ljudsku nemoć, ogoljelost, krhkost, ranjivost, frustriranost. Takvo stanje može čovjeka toliko baciti u beznađe da se „skljoka na zemlju“. Međutim, to je u isto vrijeme pravi trenutak da se osoba ozbiljno prepusti Onome koji je obećao: „I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta. (Mt 28,20). U takvim trenucima budimo poput Šimuna Petar koji je, zapanjen zbog lovine riba, pao do nogu Isusovih govoreći: „Idi od mene! Grešan sam čovjek, Gospodine!“ (Lk 5,9). Tada mu je Isus dao vlast loviti ljude. Tada se i mi prepuštamo križu koji je najjači dokaz da smo uz Isusa. Tada će prestati naša „istrošenost“ jer ćemo shvatiti da Bog po nama djeluje.

4. POD KRIŽEM JE S NAMA I NJEGOVA MAJKA

S križa nam je Isus dao najljepši dar - svoju Majku: „I od toga časa uze je učenik k sebi“ (Iv 19,26-27). Stojeći pod križem i uspravno noseći teret svagdašnjice, nismo sami. S nama je njegova i naša Majka. Ona je uzor predanja u Božju volju i ponizna službenica koja nas uči poniznosti u vršenju volje Božje. Papa Franjo često naglašava tu potrebu poniznosti. Isusova Majka nam je, ne samo uzor, nego i majčinska zagovornica jer nam valja hrabro stajati pod križem. Ne dopustimo da nas zahvati bolest „kuknjavitisa“ koja prevladava javnim mnije-

njem, nego hrabro učimo od stvarnosti i u nju unesimo vjeru i pouzdanje u Gospodina.

7. PO ČEMU NAS TREBAJU PREPOZNATI DA SMO ISUSOVI?

„Ljubite jedni druge! Kao što sam ja ljubio vas, tako i vi ljubite jedni druge! Po tom će svi spoznati da ste moji učenici, ako ljubite jedni druge“ (Iv 13, 34-35).

6. SVEĆENIČKE KARAKTERISTIKE

Na kraju svoga razmišljanja nabrojiti ću nekoliko karakteristika koje bi svaki svećenik trebao imati u što većoj mjeri:

- čovjek samodiscipline;
- čovjek vjere;
- čovjek svetoga;
- čovjek mudrosti;
- čovjek molitve;
- čovjek koji gaji kvalitetan duhovni život;
- čovjek odlučan za Božju stvar;
- čovjek hrabar – koji kroči prema cilju;
- čovjek poniznosti;
- čovjek vedrog duha;
- čovjek strpljenja;
- čovjek radikalno – dosljedan;
- čovjek koji zrači čovjekoljubljem;
- čovjek intuicije;
- čovjek praktičnosti i spremnosti (razlučivanje duhova).

Molimo Uskrslog Krista u ovom vremenu pripreme za svetkovinu Duhova da nas Gospodin ispuni darovima Duha Svetoga kako bi, praćeni zagovorom nebeske Majke, mogli ispuniti Kristovo poslanje naviještanja i svjedočenja radosne vijesti.

Amen!

Svim svećenicima koji djeluju u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Predmet: Poziv na Svećenički sabor koji će se održati u Svećeničkom domu VN i u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u ponedjeljak 29. travnja 2019.

Datum: 8. travnja 2019.

Broj: 238/2019

Prema Pastoralnom kalendaru i već ustaljenoj praksi Svećenički sabor je u srijedu nakon druge uskrsne nedjelje. Ove godine ta srijeda pada na 1. svibnja kad je hodočašće u marijansko svetište u Olovu. Zbog toga će se naš Sabor ove godine održati u **ponedjeljak 29. travnja i počine sv. Misom u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u 9:30 sati.**

Radni dio susret početi ćemo u 10:45 sati u dvorani Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije. Uvodni pozdrav imat će uzoriti gospodin Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski.

Običavali smo na Saboru predstaviti novoizašle dokumente Svete Stolice ili BK BiH odnosno Vrhbosanske nadbiskupije. Papa Franjo je 9. travnja 2018. javnosti objelodanio svoju 3. apostolsku pobudnicu *Gaudete et exsultate* s podnaslovom *O pozivu na svetost u modernom društvu*. Zbog važnosti ovog Dokumenta i važnosti teme poziva na svetost u našem poslanju smatramo potrebnim predstaviti ga, kako bi obnovili u našim srcima težnju za svetošću i na nju pozvali sve one koji su nam povjereni. Apostolsku pobudnicu predstaviti će dr. sc. fra Slavko Topić, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu. Uobičajeno je da nakon predavljanja bude prigoda razgovora na temu. Za nas je ovo uvijek aktualna tema i uvjeren sam da govoreći o njoj možemo jedni druge obogatiti, razumjeti i ohrabriti.

Zatim slijede potrebne informacije iz Misijske središnjice, Generalnog tajništva Sinode VN, Katehetskog ureda i Ekonomata naše Nadbiskupije.

Zajednički ručak predviđen je u 13,00 sati u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu.

Mole se svećenici koji ne mogu doći da svoj nedolazak obrazlože u pisanom obliku i na vrijeme dostave kancelariji Ordinarijata.

Molimo vas također da sa sobom ponesete albu i štolu bijele boje.

Radujući se susretu iskreno vas pozdravljamo u Gospodinu.

Mladen Kalfić, kancelar

Mons. Luka Tunjić, gen. vikar

Dekanima Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv dekanima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji na VI. međudekanski susret u Bosni i Hercegovini

Datum: 24. travnja 2019.
Broj: 271/2019

Pastoralnim kalendarom Vrhbosanske nadbiskupije predviđen je VI. međudekanski susret svih (nad)biskupa, provincijala i dekana u Bosni i Hercegovini koji će se održati u četvrtak, 9. svibnja 2019. s početkom u 9:30 sati u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku. Iz tajništva BK BiH stigao je Dnevni red tog VI. međudekanskog susreta i molba dijecezanskim biskupima da upute poziv dekanima na području svoje dijeceze.

Dnevni red:

- Pozdrav predsjednika BK BiH uzoritog gosp. Vinka kardinala Puljića
- Osvrt biskupa mons. dr. Ratka Perića na V. međudekanski susret održan na istom mjestu 26. travnja 2018.
- Izvješća generalnog tajnika BK BiH mons. Ive Tomaševića o prikupljenim kolektama u Nedjelju solidarnosti, 24. ožujka 2019. I prijedlozi u vezi načina podjele pomoći
 - Izlaganje fra Pere Vrebca na temu *Misijsko poslanje Crkve: Svijest klera i puka o misijama*
 - Diskusija
 - Zaključci
 - Zajednička sv. Misa s pukom je u 11,00 sati u sjemenišnoj crkvi, a nakon sv. Mise ručak i nastavak rada.

Ako koji dekan slučajno ne može nazočiti ovom Susretu neka pošalje ispričnicu pisanim putem. Zahvaljujući na suradnji iskreno vas pozdravljam.

Mladen Kalfić, kancelar

Komušina-Kondžilo, 24. i 25. svibnja 2019. godine

48. DAN MLADIH VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

„Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj” (Lk 1, 38)

Dragi župnici!

Radosno vas pozivam na slavlje 48. Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije u Gospino svetišće u Komušinu na Kondžilu koji će se održati 24. i 25. svibnja pod geslom **„Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi Tvojoj” (Lk 1, 38)**.

Kako bismo se što bolje organizirali i pripremili za taj događaj, dali svoj doprinos i učinili ga plodnim i blagoslovljenim za čitavu našu nadbiskupiju, predstavljam Vam okvirni program hodočašća:

Petak, 24. svibnja

16:00 - 18:00	Okupljanje i smještaj sudionika
18:00	Sv. misa
19:00	Večera
20:00 – 22:00	Tumačenje gesla i radionice pod vodstvom vlč. Michela Remerya – autora knjige „Tvitanje s Bogom”
23:00 – 00:00	Klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom

Subota, 25. svibnja

07:00 - 09:00	Dolazak hodočasnika
09:00 - 10:00	Pokorničko bogoslužje
10:00 - 11:00	Procesija
11:00 - 12:00	Sv. Misa
12:30 - 13:30	Ručak
13:30 - 15:30	Olimpijske igre za mlade Dodjela malih grantova NCM „Ivan Pavao II.”

OPĆE ODREDBE

1. Svi župnici i ostali pastoralni djelatnici odgovorni za pastoral mladih trebaju na vrijeme **oglasiti, pozvati i pripremiti mlade na ovo hodočašće**, te **organizirati prijevoz** na razini župe ili dekanata. Podsjećam župnike da je Komušina-Kondžilo dijecezansko

Gospino svetišće te da je **hodočašće mladih obvezan dio pastoralnog plana naše Nadbiskupije!**

2. Ove godine sakrament krizme će primiti oko 2000 mladih naše Nadbiskupije. Pozivam sve odgovorne za pripremu krizmanika da Dan mladih bude mjesto duhovne obnove i

bliže pripreve za sakrament potvrde. Stoga bi bilo dobro da na **Danu mladih budu prisutni svi ovogodišnji krizmanici.**

3. Budući da je ovo prije svega molitveno-pokorničko hodočašće kojemu je cilj produbiti i učvrstiti naše vjerničko zajedništvo, **voditelji hodočasničkih grupa trebaju pripremiti mlade na dolično ponašanje** u skladu sa sve-tošću mjesta i događaja.

4. Neka svi **župnici, župni vikari, časne sestre i drugi voditelji skupina mladih** unaprijed isplaniraju vrijeme i ovaj dan odvoje za hodočašće i mlade koje će dovesti na susret. Potrebno je da **zajedno sa svojim mladima sudjeluju u cijelom programu** kako bi on uistinu imao smisla. Program završava u **15:30 sati.**

5. Očekujem da se **đakoni i bogoslovi sve tri bogoslovije i sjemeništarci oba sjemeništa uključe i nesebično stave na raspolaganje za pomoć i suradnju.**

6. Predprogram za mlade će započeti u **petak. Mlade koji se odluče doći trebaju prijaviti njihovi župnici u Nadbiskupijski centar za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“** (tel. 033/766-226) **do 17. svibnja. Svi mladi su obvezni ponijeti sa sobom vreće za spavanje i podmetače.** Imat će osiguran smještaj i hranu. Kontakt osobe: **Marija Puljić i Valentina Gluvić**

7. **Svi svećenici-hodočasnici trebaju se spremno i bez oklijevanja staviti na raspolaganje za pojedinačno slavlje sakramenta pomirenja** koje će biti kod župne crkve između 09:00 i 10:00 sati, a svećenici koji žele koncelebrirati na Kondžilu trebaju sa sobom **ponijeti vlastito misno ruho bijele boje.**

8. Ove godine **liturgiju će animirati mladi Travničkog dekanata** (čitači, prinos darova, molitva vjernika, ministranti). **Voditelji mladih trebaju na vrijeme pripremiti svoje mlade za tu službu.** Poželjno je da mladi budu u narodnoj nošnji svoga kraja, ali nije obvezno.

9. U sklopu subotnjeg programa nakon svete mise bit će organizirane natjecateljske Olimpijske igre za mlade iz svih župa, stoga molim sve voditelje mladih da radi lakše organizacije i pripreme prijave mlade za sudjelovanje u ovom dijelu programa gore imenovanim djelatnicama Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ na navedeni kontakt telefon.

10. Pored Olimpijskih igara, dio subotnjeg poslijepodnevnog programa za mlade bit će i proglašenje **dobitnika Malih grantova Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“ za projekte mladih.**

11. Poslije zajedništva koje svi ostvarujemo na euharistijskom slavlju, dobrotom naših sponzora i dobročinitelja, po povratku procesije s Kondžila, **svim će hodočasnicima i njihovim duhovnim pastirima u 12:30h biti ponuđen jednostavni obrok** da bi se ostvareno zajedništvo nastavilo.

12. Kako bismo znali koliko je mladih bilo na susretu, molim sve župnike da **prijave broj mladih** koji će doći na susret odgovornima u Nadbiskupijskom centru za pastoral mladih „Ivan Pavao II.“

U današnjem svijetu hedonizma, materijalizma i individualne egzistencije važno je mladima osvježiti važnost evanđeoske poruke koja ih vodi do istinske radosti i jednostavnosti srca. Odgoj i odrastanje mladih u duhu kršćanskih vrijednosti danas pred nama stoji kao veliki izazov i odgovornost. Stoga mi moramo i trebamo biti oni koji će vrjednovati djelovanje mladih i promicati integraciju vjere i moralnih vrijednosti, vjere i života.

Naše 48. hodočašće mladih Gospi Kondžilskoj i sve hodočasnike stavljam pod njezinu zaštitu i zagovor, uvjeren da će Majka Kristova i Majka naša izmoliti svima nama potrebne milosti i tako nam dati snage suočavati se sa svakodnevnicom.

Uz srdačne pozdrave svima rado podjeljujem svoj pastirski blagoslov!

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Profesorima i predavačima Katoličkog bogoslovnog fakulteta i Franjevačke teologije i odgojiteljima u sjemeništima i bogoslovijama

Predmet: Poziv na zajednički radni susret o pripravi za Sinodu VN – četvrtak, 16. svibnja u 16 sati u Svećeničkom domu Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 9. svibnja 2019.
Broj: 297/2019

Veleučena gospodo profesori i odgojitelji!

Pozivam vas na zajednički radni susret i razgovor o pripravi za Prvu sinodu Vrhbosanske nadbiskupije. Susret će se održati u četvrtak 16. svibnja u 16 sati u Svećeničkom domu Vrhbosanske nadbiskupije u ulici Josipa Stadlera broj 11.

Program susreta:

1. Molitva i pozdrav Kardinala
2. Uvodna riječ dvojice profesora (preč. dr. fra Šimo Ivelj i vlč. dr. Oliver Jurišić)
3. Informacije o tijeku priprave za Prvu sinodu VN- vlč. Mario Bernadić, gen. tajnik
4. Prijedlozi profesora i odgojitelja kao doprinos priprave za Sinodu

Nakon radnog dijela susreta ostat ćemo na zajedničkoj večeri. Ovaj susret je želja da se svi uključe u pripravu za Prvu sinodu VN.

U nadi da ćete se odazvati, sve vas iskreno pozdravljam i zazivam obilje Božjeg blagoslova!

vlč. dr. Mario Bernadić,
generalni tajnik

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

ŽUPAMA VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Predmet: Duhovna obnova završnih razreda Osnovne škole u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku od 19. - 21. lipnja 2019.

Datum: 14. svibnja 2019.
Broj: 312/2019

U drugoj polovici lipnja, uz blagdan sv. Alojzija Gonzage zaštitnika sjemenišne crkve, već uobičajeno organiziramo u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku susret-duhovnu obnovu učenika završnih razreda Osnovne škole. Duhovno-kulturno-sportski sadržaji koji se nude višestruko su korisni za izgradnju i rast u vjeri naših mladih vjernika.

Ovogodišnji susret bit će prožet Misijskom godinom koja je proglašena na prostoru Biskupske konferencije BiH i Izvanrednog misionarskog mjeseca listopada 2019. godine koji će se obilježiti u cijeloj Crkvi.

Svjesni smo da današnji mladi žive sve više u virtualnom svijetu bez previše svakodnevnih konkretnih druženja i da je osjetan pad empatije prema onima koji su ugroženi. Naša je zadaća stalno ih opominjati i pokušati odgajati kako bi usvojili istinske kršćanske vrijednosti i kreposti poglavito ljubav prema Bogu i bližnjemu.

Briga za mlade i budućnost naše Crkve su dovoljni razlozi da, ove godine u što većem broju, prijavite svoje ministrante (dječake) koji žele svjedočiti svoju vjeru u mjestu i župi gdje žive. Vidljivo je da posljednjih godina malo župa sudjeluje u ovom pastoralnom programu Nadbiskupije. Preporučamo da voditelji koji se brinu za rad s mladima u župi (župnici, župni vikari i voditelji ministranskih skupina) i sami budu dionici ove duhovne obnove.

Čvrsto se nadamo da će Bog, po zagovoru Časnog Sluge Božjega Petra Barbarića, posijati klicu duhovnog zvanja u ta mlada srca.

U toj nadi, radujući se ovom susretu, iskreno Vas pozdravljam i zazivam na Vas i na sve sudionike obilje Božjeg blagoslova.

Mladen Kalfić,
kancelar

mons. Luka Tunjić,
generalni vikar

ČLANOVIMA EKONOMSKOG VIJEĆA VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Predmet: Poziv na sjednicu EVVN

Datum: 16. svibnja 2019.
Broj: 325/2019

Ovim sazivam redovnu sjednicu Ekonomskog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije (EVVN) koja će se održati u srijedu 22. svibnja 2019. u prostorijama Vrhbosanskog ordinarijata s početkom u 10 sati.

Dnevni red:

1. Ekonomsko stanje Nadbiskupije
2. Pitanje novog ekonoma Nadbiskupije
3. Razno

Iskreno vas pozdravljam u Gospodinu.

Mladen Kalfić,
kancelar

Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Dostavlja se:

1. *mons. Luki Tunjiću, gen. vikaru*
2. *dr. sc. Željko Šain, prof.*
3. *dr. sc. preč. Josipu Kneževiću, rektoru VBS*
4. *mr. sc. preč. Željku Mariću, rektoru Sjemeništa*
5. *preč. Franji Tomiću, ekonomu Nadbiskupije*

Svećenicima Vrhbosanske nadbiskupije

Predmet: Poziv na IV. susret svih svećenika koji djeluju na području BiH na Kupresu

Datum: 21. svibnja 2019.

Broj: 335/2019

Na 75. redovitom zasjedanju Biskupske konferencije BiH u Mostaru biskupi su prihvatili prijedlog Vijeća za kler za IV. susret svih svećenika na području BiH. Taj susret se organizira svake treće godine na tromedi naših (nad)biskupija (Kupres, Livno, Tomislavgrad) i svaki put je domaćin druga (nad)biskupija. Domaćin ovogodišnjeg susreta je Vrhbosanska nadbiskupija. Susret će se održati u župi Svete Obitelji na Kupresu 5. lipnja 2019.

Uz ovaj dopis šaljem vam i dopis koji je naš Nadbiskup, u svojstvu predsjednika BK BiH, poslao drugim ordinarijatima i provincijalatima, a vrijedi i kao dopis svećenicima naše Nadbiskupije. U njemu je sadržan poziv i dnevni red susreta.

Ovogodišnji susret svećenika BiH događa se u Misijskoj godini koja je proglašena na teritoriju Biskupske konferencije BiH i pred Izvanredni misionarski mjesec listopad 2019. godine koji obilježava cijela Crkva. Nadamo se da će ovaj susret, prožet temom misija, uvećati našu solidarnost i razumijevanje, te još više učvrstiti naše zajedništvo. Prema dogovoru (nad)biskupa BK BiH samo težak razlog može biti isprika nedolaska.

Ukoliko netko, ipak, zbog ozbiljnog razloga ne može doći na ovaj susret neka, zbog organizacijskih razloga i uplate troškova ručka koje snosi svaki Ordinarijat, pošalje svoju ispričnicu u pisanom obliku ovom Ordinarijatu.

Radujući se našem susretu na Kupresu iskreno vas pozdravljam.

Mladen Kalfić,
kancelar

SEMINAR ZA OVLAŠT ISPOVIJEDANJA 2019.

Datum: 24. svibnja 2019.

Broj: 349 /2019

Seminar za ovlašt ispovijedanja u 2019. godini održat će se 02. i 03. rujna u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. Predavači i ispitivači su: dr. sc. vlč. Zdenko Spajić za moralnu teologiju, dr. sc. vlč. Ilija Marković za kanonsko pravo i mr. sc. mons. Tomo Knežević za pastoralnu teologiju (liturgijski pastoral).

Grada i literatura:

iz moralne teologije: *Katekizam Katoličke crkve*, br. 1699-2051.; *Papinsko vijeće „Iustitia et pax“*, Kompendij socijalnog nauka Crkve, Zagreb 2005., br. 105 – 208); *Papinska biblijska komisija*, Biblija i moral: Biblijski korijeni kršćanskog djelovanja, Zagreb, 2010.; B. Häring: *Kristov zakon I*, Zagreb, 1973.; V. Valjan: *Moral spolnosti, braka i obitelji*, Sarajevo, 2002.

iz kanonskog prava: Kanoni o posvetiteljskoj službi Crkve 834-1253 i crkvena administracija; Velimir Blažević: *Ženidbeno pravo Katoličke crkve. Pravno-pastoralni priručnik*, Zagreb 2004.; Viktor Nuić: *Opće pravo Katoličke crkve. Priručnik uz Novi Zakonik crkvenog prava*, Zagreb 1985., str. 281-404.; BK BiH: "Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama", Vrhbosna

3/1999, str. 322-327. Stat ŽEV-a, *Vrhbosna* 2000, br. 3. Primopredaja župe, *Vrhbosna* 1990, br. 2; Odredbe o zbirnim misama „Mox jugiter“, *Vrhbosna* 1991, br. 3. Statut SVVN, *Vrhbosna* 1992, br. 2; Pravilnik dekanske službe, *Vrhbosna* 1997, br. 4. Pravilnik Međupomoći, *Vrhbosna* 2005, br. 3.

iz pastoralne teologije (liturgijski pastoral): sve važeće liturgijske knjige o sakramentima i sakramentalima.

Seminaru nazoče svećenici koji još nemaju trajnu ovlast ispovijedanja, osim ovogodišnjih mladomisnika koji prvu godinu ovlasti dobivaju na temelju svježe završenog studija teologije (ovo pravilo vrijedi za Banjalučku biskupiju i Vrhbosansku nadbiskupiju). Kandidati kojima je ovo treći seminar na kraju polažu usmeni ispit i bivaju predloženi za trajnu ovlast. Kandidati kojima je ovo prvi i drugi seminar polažu pismeni test. Svećenici koji trebaju prenoćište i smještaj neka se unaprijed najave ravnateljstvu Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa (tel. 033/584 060, fax. 033/584 062).

E-mail: ekonomat.vbs@gmail.com

Dnevni red (ponedjeljak) 02. rujna:

10-11.45h Predavanje i rasprava iz moralne teologiju

12 h Koncelebrirana Euharistija s Nadbiskupom; objed

15-16.45h Predavanje i rasprava iz liturgijskog pastoralna

17-18.45h Predavanje i rasprava iz kanonskog prava

19h Večera

Dnevni red (utorak) 03. rujna:

8.30-11.15h Usmeni ispit za kandidate koji nazoče trećem seminaru

9-11h Pismeni test iz sva tri predmeta za kandidate koji nazoče prvom i drugom seminaru

11.30h Koncelebrirana Euharistija s Nadbiskupom. Nakon objeda nastavak usmenog ispitivanja ako bude potrebno.

Podsjećam da je sudjelovanje na svim predavanjima obvezno. Tko bez dopuštenja profesora ne bude na predavanju ne može pristupiti pismenom testu odnosno usmenom ispitu.

Koncelebracija je sastavni dio programa seminara i zato je poželjno da koncelebriraju i oni svećenici koji dotičnog dana slave Euharistiju u svojoj župi. Nadbiskup u homiliji obrađuje teme koje želi staviti na srce mladim svećenicima.

Ponijeti albu i štolu.

Svećenici koji eventualno ne mogu sudjelovati na seminaru neka to jave svome Ordinarijatu a Ordinarijat će javiti predsjedniku Komisije. Ispričnice koje budu išle preko kolega ili izravno predsjedniku Komisije neće biti uvažene.

Molim Ordinarije pojedine (nad)biskupije čiji su svećenici započeli seminar za ovlast ispovijedanja pa su eventualno poslani na postdiplomski studij ili su izvan dijeceze da to jave kancelariji Vrhbosanske nadbiskupije kako bi se mogla voditi ispravna evidencija svećenika koji su započeli i završili ovaj seminar te dobili trajnu ovlast ispovijedanja. Nažalost, ima dosta svećenika koji su započeli seminar i poslije im se gubi trag.

Seminar završava ručkom. Prošlih godina se događalo da svećenici odlaze odmah nakon pismenog testa ili usmenog ispita ispustivši sv. Misu i ručak. Jedinstvena je ovo prigoda pokazati i učvrstiti i na ovaj način naše bratsko zajedništvo. Stoga molim sve sudionike seminara da ostanu na sv. Misi i ručku te se nakon toga razidu svojim kućama.

Radujući se susretu iskreno pozdravljam u Gospodinu!

Predsjednik komisije
mons. Luka Tunjić
generalni vikar

Imenovanja i premještaji

Preč. gosp. dr. sc. Darko Tomašević izabran i potvrđen ta dekana Katoličkog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu (dekret br. 300/2019 od 10. svibnja 2019.).

Vlč. gosp. Luka Pranjic razriješen službe voditelja HKC Sunshine u Melbournu i stavljen na raspolaganje u pastoral Riječke nadbiskupije na mandat od 5 godina (dekret br. 309/2019 od 12. svibnja 2019.).

Vlč. gosp. Josip Grubišić razriješen službe pastoralnog suradnika u HKC Sunshine u Melbournu i imenovan voditeljem istog (dekret br. 310/2019 od 12. svibnja 2019.).

Vlč. gosp. Damjan Soldo razriješen službi odgojitelja i ekonoma u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku i imenovan pastoralnim suradnikom u Nadbiskupskom centru za mlade *Ivan Pavao II.* (dekret br. 396/2019 od 12. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Ivo Kopic razriješen službi župnika u župi Sv. Juraja Mučenika u Derventi i upravitelja župe Sv. Ante Padovanskog na Bukovici i stavljen na godinu oporavka (dekret br. 409/2019 od 18. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Marko Slišković razriješen službe župnog vikara u župama Sv. Obitelji na Kupresu i Sv. Ivana Krstitelja u Otinovcima i imenovan župnikom župe Sv. Juraja Mučenika u Derventi i upraviteljem župe Sv. Ante Padovanskog na Bukovici (dekret br. 410/2019 od 18. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. dr. sc. Ilija Marković razriješen službe vicerektora u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu i imenovan župnikom župe Sv. Marka Evanđeliste u Ilijašu te stavljen na raspolaganje Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu (dekret br. 411/2019 od 18. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Vincenc Kajtazi, đakon, OFM, imenovan na đakonski praktikum u župu Sv. Franje Asiškog u Šikari (Dekret br. 414/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Nikola Neimarević, đakon, OFM, imenovan na đakonski praktikum u župu Sv. Petra i Pavla u Tuzli (Dekret br. 415/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Davor Petrović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Franje Asiškog u Gučoj Gori (Dekret br. 417/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Marinko Štrbac, OFM, razriješen službe župnika župe Sv. Ante Padovanskog Podhum-Žitače (Dekret br. 418/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Josip Jozić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Mihovila Arkandela u Varešu i imenovan župnim vikarom u župi Sv. Ante Padovanskog u Busovači (Dekret br. 419/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Miro Relota, OFM, razriješen službe župnika župe Duha Svetoga u Fojnici (Dekret br. 420/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Petar Karajica, OFM, razriješen službe župnika župe Sv. Franje Asiškog na Dobrinji u Sarajevu (Dekret br. 421/2019 od 19. lipnja 2019.).

Preč. gosp. Stipan Radić, OFM, razriješen službe župnika župe Sv. Ane u Banbrdu i službe dekana Kreševskog dekanata (Dekret br. 422/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Miro Jelečević, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ane u Banbrdu (Dekret br. 423/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Slavko Topić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Sv. Ane u Banbrdu (Dekret br. 424/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Danijel Rajić, OFM, imenovan župnikom u župi Sv. Franje Asiškog na Dobrinji u Sarajevu (Dekret br. 425/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Ivan Pilić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Bezgrešnog začeca BDM Dubrave (Dekret br. 426/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Pero Baotic, OFM, razriješen službe župnika u župi Gospe od Anđela u Gornjoj Tramošnici i imenovan župnikom u župi Sv. Josipa u Špionici (Dekret br. 428/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Mirko Majdandžić, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Mihovila Arkandela u Varešu i imenovan župnikom u župi Duha Svetog u Fojnici (Dekret br. 429/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Pavo Vujica, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Uskoplju i imenovan župnim vikarom mu župi Duha Svetoga u Fojnici (Dekret br. 429/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Ivica Pavlović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ante Padovanskog u Sivši i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Ante Padovanskog u Bugojnu (Dekret br. 430/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Ivica Matišić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ilije Proroka u Kiseljaku i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Ante Padovanskog u Busovači (Dekret br. 431/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Božidar Štrkalj, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Petra i Pavla u Tuzli i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Ante Padovanskog u Busovači (Dekret br. 432/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Josip Mihael Matijanić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ante Padovanskog u Busovači i imenovan župnikom mu župi Uznesenja BDM u Uskoplju (Dekret br. 433/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Mario Plavčić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Uskoplju (Dekret br. 434/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Mato Topić, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Ante Padovanskog na Gračacu i imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Uskoplju (Dekret br. 435/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Miljenko Petričević, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ante Padovanskog na Gračacu (Dekret br. 436/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Josip Jukić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Kreševu (Dekret br. 437/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Julijan Madžar, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Mihovila Arkandela u Ovčarevu (Dekret br. 438/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Niko Petonjić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Duha Svetog u Novoj Biloj i imenovan župnikom u župi Uznesenja BDM na Suhom Polju (Dekret br. 438/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Nikola Kozina, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Sv. Franje Asiškog u Gučkoj Gori (Dekret br. 440/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Mijo Šuman, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Josipa u Gornjoj Dubici i imenovan župnim vikarom u župi Uznesenja BDM u Docu (Dekret br. 441/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Ivan Lovrić, OFM, imenovan župnim vikarom u župi Sv. Juraja Mučenika u Vitezu (Dekret br. 442/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Ivan Jaković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ilije Proroka u Novom Šeheru i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Mihovila Arkandela u Ovčarevu (Dekret br. 443/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Stjepan Lovrić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Uskoplju i imenovan župnim vikarom mu župi Duha Svetoga u Novoj Biloj (Dekret br. 444/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Nikica Tomas, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Juraja Mučenika u Vitezu (Dekret br. 445/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Juro Tokalić, OFM, imenovan župnikom u župi Sv. Ante Padovanskog u Dobretićima (Dekret br. 446/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Leon Pendić, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Petra i Pavla u Brajkovićima i imenovan župnikom u župi Sv. Mihovila Arkandela u Varešu (Dekret br. 447/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Tomislav Brković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ante Padovanskog u Bugojnu i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Mihovila Arkandela u Varešu (Dekret br. 448/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Zvonko Zečević, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Bezgrešnog začeca BDM u Dubravama i imenovan župnikom u župi Bezgrešnog začeca BDM u Vijaci (Dekret br. 449/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Josip Tomas, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Ilije Proroka u Novom Šeheru i imenovan župnikom u župi Uznesenja BDM u Kreševu (Dekret br. 450/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Darko Drljo, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM u Kreševu i imenovan župnikom u župi Sv. Ane u Banbrdu (Dekret br. 451/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Silvio Zlatarević, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ilije Proroka u Zenici i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Ilije Proroka u Kiseljaku (Dekret br. 452/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Vjeko Eduard Tomić, OFM, razriješen službe župnika u župi Bezgrešnog začeca BDM u Vijaci i imenovan župnikom u župi Sv. Ilije Proroka u Novom Šeheru (Dekret br. 453/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Ivica Karatović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Osovi i imenovan župnikom u župi Sv. Ante Padovanskog Podhum-Žitače (Dekret br. 454/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Dario Džigumović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Docu i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Marka Evanđeliste na Plehanu (Dekret br. 455/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Marko Bandalo, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Franje Asiškog u Šikari i imenovan župnim vikarom mu župi Prečistog Srca Marijina u Foči (Dekret br. 456/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Jozo Puškarić, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Ivana Krstitelja u Donjoj Tramošnici i imenovan župnikom u župi Sv. Josipa u Gornjoj Dubici (Dekret br. 457/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Mario Divković, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Petra i Pavla u Tuzli (Dekret br. 458/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Marko Jukić, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM na Suhom Polju (Dekret br. 459/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Jozo Gogić, OFM, razriješen službe župnika u župi Prečistog Srca Marijina u Foči i imenovan župnim vikarom u župi Sv. Ante Padovanskog u Sivši (Dekret br. 460/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Anto Šimunović, OFM, imenovan župnikom u župi Sv. Ante Padovanskog na Gračacu (Dekret br. 461/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Anto Pušeljić, OFM, razriješen službe župnika u župi Bl. Alojzija Stepinca u Orašju i imenovan župnikom u župi Sv. Ane u Domaljevcu (Dekret br. 462/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Marinko Živković, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Uznesenja BDM u Tolisi i imenovan župnim vikarom mu župi Sv. Ane u Domaljevcu (Dekret br. 463/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Joso Oršolić, OFM, razriješen službe župnika u župi Presvetog Srca Isusova u Zvorniku i imenovan župnikom u župi Sv. Ivana Krstitelja u Donjoj Tramošnici (Dekret br. 464/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Marko Lovrić, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Franje Asiškog u Šikari i imenovan župnikom u župi Gospe od Anđela u Gornjoj Tramošnici (Dekret br. 465/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Bono Kovačević, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ane u Domaljevcu i imenovan župnikom u župi Bl. Alojzija Stepinca u Orašju (Dekret br. 466/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Blaž Marković, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Ane u Domaljevcu i imenovan župnikom u župi Materinstva BDM u Tišini (Dekret br. 467/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Stjepo Živković, OFM, razriješen službe župnika u župi Materinstva BDM u Tišini i imenovan župnim vikarom u istoj župi (Dekret br. 468/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Željko Nikolić, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Ante Padovanskog u Busovači i imenovan župnikom u župi Sv. Petra i Pavla u Tuzli (Dekret br. 469/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Franjo Ninić, OFM, imenovan upraviteljem župe Presvetog Srca Isusova u Zvorniku (Dekret br. 470/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Miroslav Ikić, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Josipa u Špionici i imenovan župnikom u župi Sv. Franje Asiškog u Šikari (Dekret br. 471/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Krešimir Vukadin, OFM, razriješen službe župnika u župi Sv. Ante Padovanskog u Dobretićima i imenovan župnikom u župi Sv. Petra i Pavla u Brajkovićima (Dekret br. 472/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Vinko Marković, OFM, razriješen službe župnika u župi Uznesenja BDM u Uskoplju (Dekret br. 473/2019 od 19. lipnja 2019.).

Vlč. gosp. Franjo Dalibor Stjepanović, OFM, razriješen službe župnog vikara u župi Sv. Marka Evanđeliste na Plehanui imenovan župnikom u župi Prečistog Srca Marijina u Foči (Dekret br. 474/2019 od 19. lipnja 2019.).

Dozvole

Dopis broj 244/2019 od 12. travnja 2019.: dozvola radova promijene dijela stolarije na zgradi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu

Dopis broj 261/2019 od 17. travnja 2019.: dozvola s. Jeleni od Krista Kralja u Karmelu na Stupu da može u samostanskoj kapeli izlagati Presveti Oltarski Sakrament i u prijekojoj potrebi dijeliti pričest sestrama.

Dopis broj 286/2019 od 30. travnja 2019.: dozvola tiskanja knjižice *Križni put s Petrom Barbarićem* Nadbiskupskom sjemeništu „Petar Barbarić“ u Travniku.

Dopis broj 375/2019 od 6. lipnja 2019.: dozvola gradnje ograde oko župnog dvorišta u župi Kraljice Krunice u Krepšiću.

Dopis broj 376/2019 od 6. lipnja 2019.: dozvola prodaje dijela župnog zemljišta te uređenje fasade crkve i okoliša oko župe Uzvišenja Svetog Križa Klopče-Zenica.

Dopis broj 377/2019 od 6. lipnja 2019.: dozvola unutarnjeg uređenja župne crkve u župi Sv. Ivana Krstitelja u Živinicama.

Dopis broj 398/2019 od 19. lipnja 2019.: dozvola gradnje grobljanske kapelice u Podastinju u župi Sv. Ilije Proroka u Kiseljaku.

Dopis broj 477/2019 od 21. lipnja 2019.: dozvola tiskanja *Litanija puta* Nacionalnoj upravi Papinskih misijskih djela u BiH.

**VRHBOSANSKA NADBISKUPIJA
ŽUPA SVETOGA JOSIPA
RANKOVIĆI**

POVELJA

**U ime Presvetoga Trojstva,
Oca, Sina i Duha Svetoga!**

Za pontifikata pape Franje, nadbiskupa vrhbosanskog Vinka kardinala Puljića, župnika Miljenka Džalte, župljani župe Rankovići uz pomoć dobročinitelja podigoše ovaj oltar u crkvi svetoga Josipa u Rankovićima.

Crkva je posvećena 10. kolovoza 2014. Tom je prigodom u njoj posvećen i oltar iz stare crkve, koji sada služi kao pokrajni oltar u crkvi. U njemu se nalaze relikvije mučenika sv. Benigna i sv. Krescencija.

**UOČI BLAGDANA SVETOGA JOSIPA, PATRONA ŽUPE RANKOVIĆI,
DANA 18. OŽUJKA 2019., NOVI OLTAR POSVETIO JE I U NJEGA UGRADIO
RELIKVIJE HRVATSKOG MUČENIKA BL. ALOJZIJA STEPINCA
VINKO KARDINAL PULJIĆ, NADBISKUP VRHBOSANSKI!**

Pavlo Jurišić
Mons. dr. Pavlo Jurišić,
arhiđakon gučogorski

Miljenko Džalto
Don Miljenko Džalto,
župnik

Vinko kardinal Puljić
Vinko kardinal Puljić,
nadbiskup vrhbosanski

Kronika Vinka kardinala Puljića Od 1. travnja 2019. do 9. lipnja 2019.

1. travnja 2019.

U 15:00h Nadbiskup je primio preč. Josipa Kneževića, rektora VBS-a.

U 17:00h Nadbiskup je primio novinara Washington Post-a, gosp. Đemala Bečirevića zajedno s profesorom s Univerziteta u Floridi, gosp. Michaelom McDonaldom.

U 18:00h Nadbiskup je primio vlč. Zdenka Spaića, župnika u Ilijašu i profesora na KBF-u Sarajevo.

U 20:30h Nadbiskup je dočekao i ugostio S. Nadiu Coppa, Vrhovnu poglavaricu Družbe Klanjateljica Krvi Kristove, zajedno s članicama Vrhovne uprave njihove kongregacije u Rimu.

2. travnja 2019.

U 7:30h Nadbiskup je s Klanjateljicama Krvi Kristove slavio jutarnju sv. Misu u kapeli Ordinarijata i nakon toga s njima bio na doručku.

U 11:00h Nadbiskup je primio g. Petera Weideruda, Posebnog izaslanika Ministarstva vanjskih poslova Švedske, Nj.E. Anders Hagelberg, Ambasadora Švedske u BiH, gđu Angelicu Norberg, drugog sekretara u Ambasadi Švedske i njihovu prevoditeljicu gđu Arminu Čengić.

U 18:00h Nadbiskup je posjetio NCM Ivan Pavao II gdje se susreo s profesorima i studentima teologije na Katoličkom sveučilištu Eichstatt - Ingolstadt. Nakon izlaganje koje je Nadbiskup održao uslijedila je večera te se Nadbiskup u 21:00h vratio u Ordinarijat.

3. travnja 2019.

U 6:30h Nadbiskup je sa zračne luke Sarajevo poletio prema Zagrebu gdje ga je u 7:30h dočekao don Ivan Tolj. U 8:15h Nadbiskup je posjetio samostan sestara SMI u Naumovcu i tu je slavio sv. Misu i doručkovao sa sestrama. U 11:00h Nadbiskup je na Naumovcu primio dr. Marka Lukendu, svog školskog kolegu.

U 15:00h Nadbiskup je na zagrebačkom Pantovčaku imao susret s predsjednicom Republike Hrvatske, gđom Kolindom Grabar - Kitarović. Nakon toga je uz kavu razgovarao sa savjetnicom predsjednice RH gđom Mirjanom Hrgom te je zatim posjetio svoju sestru Blanku.

U 22:00h Nadbiskup je iz Zagreba poletio natrag prema Sarajevo te se u 23:30h vratio u Ordinarijat.

4. travnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je primio vlč. Tomu Mlakića, župnika na Kupresu.

U 10:00h Nadbiskup je primio g. Zdravka Belju, pomoćnika u Ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica

U 11:00h Nadbiskup je primio ekipu medijske kuće RTRS za koju je dao video - intervju.

U 12:15h Nadbiskup je posjetio samostan i dom SMI "Egipat" gdje je ručao s provincijalnom glavaricom s. Marijom - Anom Kusturom te s njenim gostima iz Francuske, mons. Jean Pierre Brardom i njegovom sestrom gđom. Francoise.

U 14:30h Nadbiskup je primio župnika župe sv. Josip, vlč. Vladimira Pranjčića.

U 16:30h Nadbiskup se uputio prema Kiseljaku gdje je u 17:30h stigao u župu sv. Ilije Proroka na obilježavanje 14. obljetnice utemeljenja 1. pješačke (gardijske) pukovnije OS BiH i 27. obljetnice HVO-a. U 18:00h predslavio je u zajedništvu franjevcima iz župe i vojnim kapelanima svetu misa za poginule branitelje. U 19:00h uslijedio je mimohod s ratnim zastavama (od crkve do spomen obilježja) i polaganje vijenaca s molitvom za umrle ispred središnjeg spomen obilježja poginulim braniteljima u Kiseljaku. U 19:30h upriličena je izložba i multimedijalna prezentacija u srednjoj školi „Ivan Goran Kovačić“. Nakon zajedničke večere s djelatnicima Ministarstva obrane i oružanih snaga, Nadbiskup se uputio prema Sarajevu te se u 22:30h vratio u Ordinarijat.

5. travnja 2019.

U 8:30h Nadbiskup je primio mons. Tomu Kneževića, ravnatelja Caritasa BiH.

U 9:15h Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 10:30h Nadbiskup je primio vlč. Jozu Majića, župnika župe Solakova Kula.

U 15:00h Nadbiskup se uputio prema Travniku gdje je u 16:30h stigao u malo sjemenište. Od 17:00h predvodio je, u zajedništvu s rektorom vlč. Željkom Marićem, trodnevne duho-

vne vježbe za 40-ak vijećnika župnih pastoralnih i ekonomskih vijeća. Nakon Zaziva Duha Svetog i uvodnog izlaganja uslijedila je sv. Misa, a nakon nje večera i euharistijsko klanjanje.

6. travnja 2019.

U 7:30h Nadbiskup je sudjelovao na jutarnjoj molitvi nakon koje je uslijedio doručak. Prijepodne je predvodio dva razmatranja nakon kojih je uslijedila priprava na sakrament pokore i pojedinačna ispovijed te zajednički ručak u 13:00h.

U 15:30h Nadbiskup je nastavio s popodnevnom razmatranjem nakon kojega je uslijedila pobožnost križnog puta te posjet groba sluge Božjeg Petra Barbarića u kripti sjemenišne Crkve.

U 18:00h Nadbiskup je predsjedao svetom misom a uslijedila je večera i nakon nje razgovor i zajednička krunica.

7. travnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup je predsjedao na nedjeljnoj pučkoj misi u sjemenišnoj crkvi nakon koje je uslijedio doručak. U 10:00h Nadbiskup je sa sudionicima posjetio groblje Bojna gdje je uz čitanje izvještaja iz posljednjih dana života Petra Barbarića izmoljena sveta krunica te su zapaljene svijeće na grobu pokojnih Isusovaca odgojitelja u sjemeništu. Uslijedio je i posjet nekadašnjeg isusovačkog sjemeništa u Travniku te zajednička kava u restoranu Plava voda.

U 12:00h bio je ručak kojim su, uz podjelu certifikata, završene duhovne vježbe. U 13:00h Nadbiskup je razgovarao s vlč. Damjanom Soldom, odgojiteljem u sjemeništu te se uputio prema Sarajevu gdje je u 15:00h vratio u Ordinarijat.

8. travnja 2019.

U 11:00h Nadbiskup je posjetio Mitropoliju SPC gdje se zajedno s Huseinom ef. Smajićem, i gospodinom Jakovom Fincijem pridružio na kavi kod mitropolita Hrizostoma.

U 16:00h Nadbiskup je nakratko posjetio novu rezidenciju.

U 19:45h Nadbiskup je primio vlč. Miroslava Čavara, župnika župe Stup - Sarajevo.

9. travnja 2019.

U 14:45h Nadbiskup je primio vlč. Šimu Maršića, ravnatelja NCM-a.

U 15:00h Nadbiskup je primo gđu. Ružicu Jukić, potpredsjednicu Vrhovnog sudskog i tužilačkog vijeća BiH.

U 16:00h Nadbiskup je primio vlč. Zdenka Spajića, župnika u Ilijašu.

U 18:00h Nadbiskup je posjetio Caritas VN na Stupu gdje se susreo i razgovarao s državnim tajnikom Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan domovine, g. Zvonkom Milasom i savjetnicom s posebnim položajem za pitanje Hrvata u BiH, gđom Žanom Ćorić. U 18:30h uslijedila je zajednička večera nakon koje se Nadbiskup vratio u Ordinarijat.

10. travnja 2019.

U 6:00h Nadbiskup se uputio prema Zagrebu gdje je u 11:00h stigao u samostan sestara SMI u Naumovcu. Tu je sa sestrama slavio sv. Misu i zatim s njima popio kavu. U 12:15h susreo se u restoranu "Marijino Zvono" s voditeljima donatorske zaklade "Rhema" na čelu s g. Ivanom Topčićem. U 13:30h posjetio je obitelj svoga tajnika don Štefana Markovića kod koje je ručao i zatim se uputio natrag u Sarajevu. U Ordinarijat je stigao u 20:00h.

11. travnja 2019.

U 13:00h Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, ravnatelja NCM VN.

U 15:00h Nadbiskup je sudjelovao na redovitoj sjednici Ordinarijata VN.

U 16:00h Nadbiskup je primio vlč. Josipa Kneževića, rektora VBS-a.

12. travnja 2019.

U 8:45h Nadbiskup se uputio prema Vitezu gdje ga je u 10:00h ugostio župnik fra Velimir Bavrka. Zajedno s njim uputio se zatim prema brdu Kalvarija gdje je u 11:00h, u zajedništvu sa župnikom i gvardijanom samostana Guča gora slavio Euharistijsko slavlje s brojno okupljenim vjernicima. U 13:00h uslijedio je ručak u župnoj kući nakon kojega se Nadbiskup, u 15:30h, vratio u Ordinarijat.

13. travnja 2019.

U 9:15h Nadbiskup je primio vlč. Bojana Ivešića, svećenika studenta u Rimu.

U 10:00h Nadbiskup je dao intervju gđi. Federicu Tourn, novinarku talijanskog magazina "Gesù", koju je primio zajedno s njenim kolegom.

U 11:00h Nadbiskup je nakratko posjetio novu Nadbiskupovu rezidenciju.

14. travnja 2019.

U 10:30h Nadbiskup je u katedrali predsjedao svečanom liturgijom nedjelje muke Gospodinove - Cvjetnice.

15. travnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je primio g. Igora Pejića, tajnika ministarstva komunikacija i transporta FBiH.

U 17:00h Nadbiskup je primio apostolskog nuncija u BiH, mons. Luigia Pezzuta.

16. travnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup je predsjedao redovitim sjednicom Povjerenstva sinode VN.

U 13:00h Nadbiskup je primio odgojitelje i bogoslove misijskog sjemeništa Redemptoris mater zajedno sa sestrama u poslanju koje služe u sjemeništu.

U 15:00h Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 15:30h Nadbiskup je primio vlč. Dubravka Turaliju, profesora na KBF-u i koordinator pastoralne obitelji i priprave za brak u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

U 17:00h Nadbiskup je primio g. Milorada Dodika, Predsjednika Predsjedništva Bosne i Hercegovine, zajedno s njegovim suradnicima.

17. travnja 2019.

U 10:30h Nadbiskup je u zajedništvu s oko 80 svećenika predsjedao svečanim slavljem mise krizme i obnove svećeničkih zavjeta. Nakon zajedničkog ručka koji je uslijedio u VBS-u, Nadbiskup se vratio u Ordinarijat.

U 13:00h Nadbiskup je primio vlč. Slavišu Stavnjaka, župnika u Novom selu.

U 16:00h Nadbiskup je primio bogoslova 5. godine VBS-a, Marina Babića.

U 18:00h Nadbiskup je u Galeriji Novi Hram u Sarajevu sudjelovao na otvorenju izložbe "Sinagoge istočne i centralne Europe, 1781-1944".

18. travnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je posjetio zajednicu sestara u Karmelu na Stupu. S njima je popio kavu i čestitao im predstojeću proslavu Uskrsa.

U 15:00h Nadbiskup je primio novinarku Radio Marije te je dao intervju povodom svetkovine Uskrsa.

U 18:00h Nadbiskup je u katedrali, uz koncelebraciju apostolskog nuncija u BiH mons. Luigija Pezzuta, vojnog ordinarija u BiH mons. Tome Vukšića, pomoćnog biskupa vrhbosanskog mons. Pere Sudara, generalnog vikara nadbiskupije mons. Luke Tunjića i 20-ak svećenika, predvodio slavlje mise Večere Gospodnje. Usijedila je tradicionalna večera sa župnim vijećnicima sarajevskih župa koji-

ma je Nadbiskup u obredu Večere Gospodnje oprao noge.

19. travnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup je u katedrali proveo uru klanjanja pred izloženim svetoostajstvom.

U 9:30h Nadbiskup je primio g. Franju Marića, profesora u škole djece s posebnim potrebama u Zagrebu.

U 15:00h Nadbiskup je primio ekonomu VBS-a vlč. Ivana Ivančevića.

U 15:45h h Nadbiskup je na pojedinačni razgovor primio trojicu bogoslova 5. godine VBS-a, g. Josipa Antukića, g. Jadranka Kurta i g. Marcela Tunjića.

U 18:00h Nadbiskup je u katedrali, uz sudjelovanje vojnog biskupa u BiH mons. Tome Vukšića, pomoćnog biskupa vrhbosanskog mons. Pere Sudara te brojnih svećenika, predvodio obred Velikog petka.

20. travnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup je u katedrali proveo uru klanjanja pred Isusovim grobom.

U 10:00h Nadbiskup je primio provincijalnu glavaricu Služavki malog Isusa, s. Mariju Anu Kusturu zajedno sa svojim suradnicama.

U 11:00h Nadbiskup je na tradicionalnom svečanom uskrsnom čestitanju ugostio svećenike, redovnike i redovnice s područja grada Sarajeva.

U 21:00h Nadbiskup je u katedrali predvodio slavlje Uskrsnog bdijenja. U koncelebraciji su bili apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Luigi Pezzuto te 15-ak svećenika, a bdijenju je nazočio mitropolit dabrobosanski gospodin Hrizostom zajedno s pratnjom.

Nakon liturgijske proslave uslijedila je večera s ukućanima u blagovaoni Ordinarijata.

21. travnja 2019.

U 10:30h Nadbiskup je predsjedao euharistijskom proslavom Uskrsa u katedrali. Na misi su uz brojno okupljenu vjerničku zajednicu koncelebracijom sudjelovali i apostolski nuncij mons. Pezzuto i još 10-ak svećenika.

U 12:00h Nadbiskup je u dvorani ordinarijata na čestitanje i okrepu primio katedralni zbor i vjernike koji su sudjelovali na uskrсноj misi, a nakon toga, u 13:00h uslijedio je u blagovaoni uskrсни ručak.

U 15:30h Nadbiskup je posjetio dječji dom Egipat i provincijalu upravu Služavki malog Isusa. Nakon pozdrava i čestitanja

djeci te molitve i pjesme u kapeli doma, uslijedila je zajednička večera na kojoj je sudjelovao i mons. Luigi Pezzuto i nekoliko sarajevskih svećenika.

22. travnja 2019.

U 11:00h Nadbiskup je sa suradnicima upričio uskršno primanje za predstavnike vjerskog i društveno-političkog života u BiH. Čestitke su uputili čelnici vjerskih zajednica u BiH te brojni predstavnici vlasti u BiH, kao i predstavnici diplomacije, međunarodnih struktura, kulturnog života, znanstvenih i karitativnih ustanova. Na kraju svojeg obraćanja kardinal je nazočnima poželio ugodno druženje i dobrodošlicu te potom nazočnima darovao uskršne pisanice.

U 12:00h Nadbiskup se uputio prema Đakovu gdje je stigao u 15:30h. U 16:30h je zajedno s mnogim biskupima i svećenicima okupljenima u đakovačkoj katedrali, sudjelovao na misi biskupskog posvećenja novoimenovanog pomoćnog biskupa Đakovačko-osječke nadbiskupije. Euharistijom je kao glavni posvetitelj predsjedao mons. Đuro Hranić, đakovačko-osječki nadbiskup a kardinal Puljić je zajedno s mons. Marinom Srakićem bio suposvetitelj. Nakon sudjelovanja na prigodnom domjenku, Nadbiskup se u 20:45h uputio prema Sarajevu gdje je stigao u 00:15h.

23. travnja 2019.

U 10:00h Nadbiskup je uredu MRV-a BiH sudjelovao na redovitoj sjednici

U 13:00h Nadbiskup je u nastupnu posjetu primio ambasadora SAD-au BiH, g. Erica Nelsona.

U 16:00h Nadbiskup je primio vlč. Hrvoja Kalema, župnika u Prudu profesora na KBF-u.

U 16:45h Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića, generalnog tajnika BK BiH.

U 17:00h Nadbiskup je primio vlč. Zdenka Spaića, župnika u Ilijašu i profesora na KBF-u.

24. travnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je posjetio susret profesora teologije u dvorani Pavla VI. KBF-a te je kratko pozdravio nazočne i poželio im uspješan rad.

U 9:30h Nadbiskup je primio visoku delegaciju od 12 članova iz države Irak predvođenu g. Seyedom Javad Šehristaniem.

U 11:00h Nadbiskup je u crkvi sv. Ćirila i Metoda primio grupu mladih iz Slovenije predvođenu vlč. Joštom Mezegom.

U 12:00h Nadbiskup je u aškenaskoj sinagogi gostovao na tradicionalnom pashalnom sederu.

U 13:15h Nadbiskup je ugostio svoje tri sestre iz Hrvatske, gđu. Blanku, gđu. Jasnu i gđu. Ljubicu.

U 15:30h Nadbiskup je primio grupu bogoslova Misionara Krvi Kristove iz Hrvatske, zajedno s njihovim odgojiteljem don Marijanom Zubkom.

U 16:00h Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN i mons. Ivu Tomaševića, tajnika BK BiH.

25. travnja 2019.

U 11:00h Nadbiskup je zajedno sa svoje tri sestre posjetio samostan Klanjateljica Krvi Kristove gdje ih je ugostila s. Klara Puljić. Od tamo su zajedno pošli na Trebević gdje su, nakon šetnje, ručali u restoranu "Brus" te se oko 15:00h vratili u Ordinarijat.

U 17:00h Nadbiskup je primio 25 đakona iz Hrvatske predvođeni vlč. Josipom Šimunovićem. Nakon razgovora s njima u dvorani Ordinarijata uslijedila je euharistija u kapeli.

26. travnja 2019.

U 9:45h Nadbiskup je popio kavu sa svojim sestrama te ih u 10:30h ispratio na put.

U 14:00h Nadbiskup se uputio prema Novom Travniku gdje ga je u župi Uzašašća Gospodinova ugostio župnik vlč. Marko Majstorović. U 18:00h Nadbiskup je uz koncelebraciju 15-ak svećenika predslavio sv. Misu povodom pripreve za svetkovinu Božanskog milosrđa.

Nakon večere koja je uslijedila Nadbiskup se u 21:00h vratio u Ordinarijat.

27. travnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema župi sv. Ante padovanskog u Bugojnu gdje je podijelio potvrdu za 39 krizmanika. U 10:00h započelo je ispitivanje krizmanika, a u 11:00h sv. misa uz koncelebraciju župnika fra Hrvoja Radića i još 5 svećenika. Nakon zajedničkog ručka i popodnevnog odmora Nadbiskup se uputio prema župi sv. Ilije u Kandiji gdje je krizmao 10-ero krizmanika i podijelio prvu pričest četvero djece. U 16:00h bilo je ispitivanje krizmanika a u 17:00h sv. Misa na kojoj su koncelebrirali župnik vlč. Tadija Ivoš i još 5 svećenika. Nakon večere koja je uslijedila Nadbiskup se uputio prema Sarajevu te je u 21:00h stigao u Ordinarijat.

28. travnja 2019.

U 7:00h Nadbiskup se uputio prema Tolisi gdje je u 10:00h stigao na ispitivanje 76 krizmanika te župe. U 11:00h predsjedao je euha-

ristijom i podjelom krizme uz suslavlje župnika fra Marija Jurića i još šest franjevacu samostana u Tolisi. Nakon ručka koji je uslijedio, posjetio je oko 15:00h u Gradačcu župnika vlč. Marka Hrskanovića. Nakon toga se uputio prema Sarajevu te u 19:00h stigao u Ordinarijat.

29. travnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup je u crkvi s. Ćirila i Metoda uz suslavlje mons. Pere Sudara i nazočnih svećenika predsjedao euharistijom kojom je započeo 25. sabor svećenika VN. Uslijedilo je predavanje u dvorani svećeničkog doma te ručak u blagovaoni VBS-a.

U 16:00h Nadbiskup se uputio prema Brčkom gdje ga je u 19:30h na večeru i noćenje ugostio župnik vlč. Damir Ivanović.

30. travnja 2019.

U 8:30h, nakon sv. Mise i Doručka, Nadbiskup se uputio prema Vukovaru gdje je u 10:00h posjetio franjevački samostan sv. Bonaventure. Nakon kave i obilaska samostana, Nadbiskup se u društvu đakovačko - osječkog nadbiskupa mons. Đure Hranića uputio prema sjedištu Vukovarsko - srijemske županije u zgradi Palače Srijem. Tu je u 11:00h uz sudjelovanje župana Bože Galića te uz nazočnost g. Antuna Ivankovića, dobročinitelja VN, potpisan Sporazum o suradnji na projektima od zajedničkog interesa navedene županije i Vrhbosanske nadbiskupije.

U 13:00h Uslijedio je ručak sa županom i mons. Hranićem u obližnjem restoranu Goldsmidt, a u 15:00h Nadbiskup je posjetio direktora i djelatnike građevinske firme Sokol u Vinkovcima. U 16:00h uputio se prema Sarajevu te se u 20:00h vratio u Ordinarijat.

1. svibnja 2019.

U 8:30h Nadbiskup se uputio prema Olovu gdje ga je dočekaio čuvar olovskog svetišta fra Ilija Božić. U 10:00h predvodio je molitvu blagoslova hodočasnika a nakon toga ispovijedao do 11:00h kada je predsjedao misno slavlje uz koncelebraciju provincijala fra Joze Marinčića i nemali broj drugih svećenika, poglavito svih sudionika provincijskog Kapitula Bosne Srebrene. Uslijedio je ručak zajedno sa svim hodočascima, a nakon kave s prisutnim franjevcima Nadbiskup se uputio prema Ordinarijatu gdje je stigao u 15:00h.

2. svibnja 2019.

U 10:00h Nadbiskup je primio grupu

dobročinitelja iz Italije predvođenu đakonom don Pietrom Scardavagliom s kojima su bili i don Michele Capasso i s. Kata Zadro.

U 11:00h Nadbiskup je primio dvojicu vjernika laika, g. Igora Balukčića iz Komušine i g. Sašu Tabaka iz Teslića.

U 15:00h Nadbiskup je primio advokata g. Augusta Jančika.

U 16:00h Nadbiskup je primio vlč. Šimu Maršića, ravnatelja NCM-a.

U 20:30h Nadbiskup je primio fra Antu Tomasa, župnika i gvardijana samostana na Plehanu.

3. svibnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup je predsjedao redovitom sjednicom upravnog vijeća Caritasa BiH.

U 14:00h Nadbiskup je u Domu Oružanih snaga gostovao na Svečanoj sjednici Općinskog vijeća Stari Grad, povodom obilježavanja Dana Općine.

4. svibnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema Žepču gdje ga je u 10:00h dočekaio župnik vlč. Predrag Stojčević. U 11:00h Nadbiskup je, nakon prethodnog ispitivanja kandidata, u zajedništvu sa župnikom i još 6 svećenika, predslavio euharistiju na kojoj je podijelio krizmu 46 krizmanika. Uslijedio je zajednički ručak sa svećenicima i popodnevi odmor nakon kojega se u 14:30h Nadbiskup uputio prema župi Brestovsko.

U 17:30h Nadbiskup je stigao u Brestovsko te uz suslavlje župnika fra Ilije Jurića, fra Gabrijela Tomića i fra Mire Relote predslavi euharistiju i slavlje sv. potvrde za 36 krizmanika. Nakon večere koja je uslijedila, Nadbiskup se uputio prema Sarajevu te u 21:00h stigao u Ordinarijat.

5. svibnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema Prozoru gdje je, stigavši u 10:00h, obavio razgovor sa 110 kandidata za sakrament krizme. U 11:00h predslavio je u zajedništvu sa župnikom vlč. Markom Tomićem i još 9 svećenika nedjeljnu euharistiju i podijelio sakrament krizme. Uslijedio je ručak i kratki odmor nakon kojega se u 15:00h, Nadbiskup uputio prema Glavicama. U 15:45h Nadbiskup je nakratko posjetio župu Uskoplje gdje ga je ugostio župnik fra Vinko Marković a zatim u 16:15h stigao u župu Glavice.

U 17:00h Nadbiskup je, nakon prethodnog ispitivanja kandidata, predslavio sv. misu uz

koncelebraciju župnika vlč. Pavu Nikolića i dekana fra Vinka Markovića i na njoj podijelio krizmu za pet kandidata. Nakon večere koja je uslijedila Nadbiskup se uputio prema Banjaluci gdje je u 21:00h stigao u Ordinarijat na noćenje.

6. svibnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema Zagrebu gdje su ga u 10:00h na kavi i ručku ugostile sestre SMI u Naumovcu. Odatle se u 12:00h uputio prema zračnoj luci te u 14:00h poletio prema Skopju gdje ga je u 15:00h dočekaao đakon don Fabijan Stedul.

U 15:30h smjestio se u hotelu "Continental" a u 17:00h posjetio skopskog biskupa mons. Kiru Stojanova u njegovoj rezidenciji. U 20:15h sudjelovao je na prigodnoj izložbi fotografija sv. Majke Terezije o oca Ante Gabrića odakle a u 21:00h predvodio molitveno bdijenje u skopskoj katedrali Presvetog Srca Isusova.

7. svibnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup se zajedno s ostalim biskupima i svećenicima uputio prema trgu Makedonija gdje je u 11:00h koncelebrirao na svečanom misnom slavlju s Papom Franjom na kojemu je, prema procjenama, sudjelovalo oko 15 000 vjernika. Uslijedio je ručak i popodnevni odmor nakon kojega su se biskupi uputili prema skopskoj katedrali gdje je u 17:00h započeo susret Pape Franje sa svećenicima, njihovim obiteljima te Bogu posvećenim osobama.

8. svibnja 2019.

U 6:00h Nadbiskup je poletio iz Skopja i sletio u Zagreb odakle se uputio prema Naumovcu na doručak kod sestara SMI. U 9:00h uputio se prema Travniku a putem se na kavu svratio u župu Kotor Varoš. U 14:00h stigao je u sjemenište u Travniku gdje je nakon ručka i odmora predsjedao euharistijskom proslavom dana KŠC "Petar Barbarić". U 18:15h uslijedila je prigodna akademija i zajednički domjenak.

9. svibnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup je u sjemeništu u Travniku predsjedao godišnjim susretom biskupa, generalnih vikara i dekana cijele BiH. Uslijedilo je misno slavlje kojim je predsjedao Nadbiskup kardinal Puljić a propovijedao mons. Franjo Komarica. Nakon zajedničkog ručka i kave, u 13:45h je održan drugi dio navedenog susreta.

U 16:00h Nadbiskup je zajedno s ostalim biskupima imao susret s provincijalima dviju franjevačkih provincija u BiH.

U 19:00h Nadbiskup je u amfiteatru sjemeništa gostovao na premijeri predstave "Snovopriča o Petru Barbariću a zatim se uputio prema Sarajevu te u 21:30h stigao u Ordinarijat

10. svibnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup je primio počasnog kanonika VN, mons. Heribert August i zajedno s njim g. Philippa Dietera, glavnog supervizora obnove sarajevske katedrale.

U 10:00h Nadbiskup se uputio prema vojarni Rajlovac gdje je u 11:00h predslavio euharistijsko slavlje povodom obilježavanja zaštitnika kapele kasarne OS BiH „Rajlovac“ bl. Ivana Merza. Uz vojnog kapelana vlč. Ive Jezidžića, u suslavlju su sudjelovali još 14 sarajevskih svećenika. Uslijedio je ručak u restoranu vojarnje i kava u vojnom klubu nakon čega se Nadbiskup u 14:00h vratio u Ordinarijat.

U 15:45h Nadbiskup je primio vlč. Zdenka Spajića, župnika u Ilijašu.

11. svibnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup se uputio prema Novom Sarajevu gdje je u 10:30h, zajedno sa župnikom vlč. Željkom Vlaićem i još 15-ak svećenika, predsjedao misnim slavljem kojim je otvoreno 22. ministrantsko zborovanje VN. U 12:30h uslijedio je ručak u NCM za vrijeme kojega su trajale igre i natjecanja ministranata, a u 15:15h Nadbiskup je dodijelio diplome i nagrade najboljim sudionicima.

U 17:00h Nadbiskup se uputio prema Karmelu na Stupu gdje je od 18:00h sudjelovao na molitvenom bdijenju za duhovna zvanja u organizaciji Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH., na kojemu je uputio prigodnu riječ. Nakon okrepe i druženja u samostanu Nadbiskup se vratio u Ordinarijat.

12. svibnja 2019.

U 6:45h Nadbiskup se uputio prema župi Oštra Luka - Bok gdje je, stigavši u 10:00h, obavio razgovor s kandidatima za sakrament krizme. U 11:00h je u zajedništvu sa župnikom vlč. Zlatkom Ivkićem, fra Marijom Jurićem i vlč. Ilijom Markovićem predslavio nedjeljnu euharistiju i podijelio sakrament za 45 pripravnika krizme. Uslijedio je ručak sa svećenicima nakon kojega se Nadbiskup uputio prema Sarajevu i stigao u Ordinarijat u 17:30h.

13. svibnja 2019.

U 6:30h Nadbiskup je poletio iz Sarajeva prema Frankfurtu gdje su ga dočekali voditelji "Fatima apostolata" don Christian Stadtmüller i don Robert Stolzenberger. S njima se uputio prema Wurzburgu gdje su u 12:30h zajedno ručali i razgledali znamenitosti grada. U 15:00h Nadbiskup se smjestio u samostanu franjevac konventualaca odakle se, nakon odmora i obilaska samostana, uputio prema marijanskom svetištu u obližnjem gradiću Retzbach. U 18:00h Nadbiskup je predvodio euharistijsko klanjanje i molitvu krunice nakon čega je uslijedila svečana euharistijska proslava Gospe fatimske. Nakon mise je održana svečana procesija a zatim je uslijedila večera s prisutnim svećenicima. U 23:00h Nadbiskup se vratio u samostan na počinak.

14. svibnja 2019.

U 6:30h Nadbiskup je zajedno s domaćinima doručkovao i zatim se uputio prema zračnoj luci Frankfurtu odakle je u 11:00h poletio prema Sarajevu. Sletivši u 16:30h, odmah se uputio prema Vogošći gdje je u 17:00h predsjedao euharistijom i podjelom službe Admissio ad ordines, tj. kandidature za đakoniat i prezbiterat dvojici kandidata sjemeništa Redemptoris mater. Nakon večere koja je uslijedila, Nadbiskup se u 21:00h vratio u Ordinarijat.

15. svibnja 2019.

U 10:00h Nadbiskup je primio gđu. Matildu Šimić, vjernicu iz Sarajeva.

U 11:00h Nadbiskup je primio vlč. Antu Ledića, župnika u Novom Travniku.

U 12:00h Nadbiskup je posjetio sestre u Karmelu Stup te je s njima ručao.

U 15:30h Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 16:00h Nadbiskup je primio obitelj Denisa i Sande Dobrovoljski - Smoljo.

16. svibnja 2019.

U 11:00h Nadbiskup je primio g. Pierrea Mirela, dužnosnika uključenog u pregovore između zemalja Zapadnog Balkana.

U 16:00h Nadbiskup je u Svećeničkom domu VN sudjelovao na Sinodalnom susretu profesora i odgojitelja sjemeništa koji je završen zajedničkom večerom u blagovaoni VBS-a.

17. svibnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je primio p. Waltera Corsinia, talijanskog svećenika i člana pokreta Misionara slugu siromašnih u Trećem svijetu (MSPTM).

U 16:00h Nadbiskup je primio apostolskog nuncija mons. Luigia Pezzuta i savjetnika nunciature mons. Henryka Jagodzinskog.

18. svibnja 2019.

U 7:30h Nadbiskup je sa aerodroma Sarajevo poletio prema Berlinu gdje ga je u 14:00h dočeka kao voditelj Hrvatske katoličke misije Berlin fra Edvard Sokol. U 15:00h Nadbiskup je u crkvi sv. Sebastijana slavio sv. Misu a potom se smjestio u hotelu H4 i tu objedovao. Od 18:00h Nadbiskup je u dvorani RBB „Sendesaal“ gostovao na svečanoj akademiji u povodu 50. obljetnice Hrvatske katoličke misije Berlin pod geslom „Dani vjernosti Bogu i Domovini“.

19. svibnja 2019.

U 10:00h Nadbiskup je u hotelu H4 dao intervju za Berlinski magazin hrvatskom novinaru g. Željku Matiću. Potom se uputio prema župi sv. Sebastijana gdje je u 11:30h u zajedništvu s ravnateljem Dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu dr. vlč. Tomislavom Markićem, delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivicom Komadinom, generalnim vikarom Berlinske nadbiskupije o. Manfredom Kolligom, SSCC, misijskim dušobrižnicima fra Mijom Šabićem i fra Tomislavom Brekalom te s još desetoricom svećenika predvodio svečano misno slavlje kojim je proslavljena 50. obljetnica HKM Berlin. Uslijedio je ručak u dvorištu župe a zatim se Nadbiskup uputio prema zračnoj luci odakle je u 17:00h Nadbiskup poletio prema Sarajevu te se u 22:00h vratio u Ordinarijat.

20. svibnja 2019.

U 10:00h Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasa VN.

21. svibnja 2019.

U 10:00h Nadbiskup je primio g. Miju Matanovića, zastupnika u Parlamentarnoj skupštini BiH.

U 17:00h Nadbiskup je primio mons. Matu Zovkića i g. Branimira Bena Puljića, dobrotvora HKDD Napretak.

22. svibnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup je primio mons. Franju Komaricu.

U 10:00h Nadbiskup je predsjedao sjednicom Ekonomskog vijeća VN.

U 11:15h Nadbiskup je primio vlč. Željka Marića, rektora sjemeništa u Travniku.

U 15:00h Nadbiskup je predsjedao sjednicom Ordinarijata VN.

U 17:00h Nadbiskup je primio vlč. Vladu Vrebca, župnika u Bijelom brdu.

23. svibnja 2019

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema mjestu Međaši gdje ga je u 12:00h stigao u "Dječjoj ambasadi", zajedno s ostalim pristigli posjetiocima ugostio dječji ambasador, odvjetnik Duško Tomić. Za vrijeme ručka je Nadbiskup i još nekolicini gostiju uručena "Zlatna povelja humanosti".

U 15:00h Nadbiskup je posjetio župu Prečistog srca Marijina u Bjeljini gdje ga je ugostio župnik vlč. Andrej Lukanović. Nakon razgovora s njim i razgledavanja radova na Crkvi, Nadbiskup je razgovarao i sa vlč. Ivom Kopicem, župnikom u Derventi nakon čega se uputio natrag prema Sarajevu te stigao u Ordinarijat u 20:00h.

24. svibnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup se uputio prema Globalici gdje je u 11:00h, nakon obavljenog razgovora s krizmanicima, predslavio sv. Misu kojom je proslavljen patron župe "Marija pomoćnica kršćana. Koncelebracijom su sudjelovali župnik vlč. Vlado Jagustin i još 10-ak svećenika a za vrijeme mise podjeljena je krizma za 8 kandidata i prva sv. pričest jednoj djevojčici. Nakon zajedničkog ručka koji je uslijedio, Nadbiskup se uputio prema Banjoj vrućici gdje je u 15:30h, u hotelu Kardial, imao susret s direktorom hotela i njegovim suradnicima.

U 17:00h Nadbiskup je stigao u svetište u Komušinu gdje ga je ugostio župnik preč. Boris Salapić. U 18:00h Nadbiskup je predslavio svetu misu kojom je započeo 48. Dan mladih VN. Uslijedila je večera sa okupljenim svećenicima i počinak.

25. svibnja 2019.

U 8:00h Nadbiskup je doručkovao a u 9:00h uputio se prema brdu Kondžilu gdje je do početka mise ispovijedao prisutne hodočasnike. U 11:00h Nadbiskup je, uz suslavlje 30-ak svećenika, predslavio sv. Misu s oko 1500 okupljenih vjernika. U 13:00h uslijedio je zajednički ručak, a nakon odmora i kave, Nadbiskup se u 15:30h uputio prema Sarajevu te je u 17:45h stigao u Ordinarijat.

26. svibnja 2019.

U 8:15h Nadbiskup se uputio prema župi Vijaka gdje je u 11:00h, nakon razgovora s 5 kandidata za sakrament potvrde, predslavio euharistiju uz suslavlje župnika fra Vjeke

Eduarda Tomića. Uslijedio je ručak nakon kojega je Nadbiskup posjetio obitelj Šimić na njihovoj proslavi 50. obljetnice braka te se zatim uputio natrag u Sarajevo.

U 19:00h Nadbiskup je na večeru u Ordinarijatu primio šestero članova zajednice "Sant'Egidio" iz Rima, na čelu s generalnim tajnikom đakonom Albertom Quattrucciem.

27. svibnja 2019.

U 10:30h Nadbiskup je primio vlč. Ivana Mandića, župnika u Bosanskom Šamcu.

U 11:00h Nadbiskup je primio gvardijana samostana Guča gora fra Dragu Pranješa i g. Nikolu Lovrinovića, zastupnika u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

U 15:00h Nadbiskup je primio dvojicu franjevačkih bogoslova i kandidata za đakonsko ređenje.

U 16:00h Nadbiskup je primio župnika iz Novog Sarajeva, vlč. Željka Vlaića.

28. svibnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je primio grupu postdiplomaca i profesora s Američkog univerziteta u Rimu predvođena profesorom Davorom Džaltom.

U 10:15h Nadbiskup je primio katedralnog župnika vlč. Matu Majića.

U 11:45h Nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 15:00h Nadbiskup je primio bogoslova 5. godine VBS-a, Josipa Dedića.

U 16:15h Nadbiskup se uputio prema Jajcu gdje je u Sportskoj dvorani Jajce od 19:30h gostovao na snimanju emisije "Mostovi kulture - Lijepom našom". U 21:30h uputio se natrag u Sarajevo te u 24:00h stigao u Ordinarijat.

29. svibnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup je predsjedao 14. susretom BKBiH s višim redovničkim poglavarima i poglavaricama u BiH. Susret je završio zajedničkim ručkom.

U 15:00h Nadbiskup je primio fra Marinka Štrbca, župnika u Žitačama.

U 17:00h Nadbiskup je posjetio Karmel na Stupu gdje je razgovarao sa sestrama.

30. svibnja 2019.

U 8:30h Nadbiskup se uputio prema Novom Travniku gdje je u 10:00h stigao u župu Gospodinova uzašašća. U 11:00h je uz koncelebraciju župnika vlč. Marka

Majstorovića i još 20-ak svećenika predslavio euharistijsku proslavu patrona župe. Uslijedio je zajednički ručak i kratki odmor.

U 14:45h Nadbiskup se uputio prema Vogošći gdje ga je u 16:00h ugostio rektor sjemeništa don Michele Capasso. U 17:00h Nadbiskup je predsjedao euharistiju na kojoj su trojica kandidata primila službu akolitata. Nakon večere koja je uslijedila, Nadbiskup se u 20:30h vratio u Ordinarijat.

31. svibnja 2019.

U 7:40h Nadbiskup je s aerodroma Sarajevo poletio prema Zagrebu gdje ga je u 8:30h dočeka kao vlč. Tomislav Markić, nacionalni ravnatelj ureda za inozemnu pastvu. U 9:30h slavio je u kapeli zgrade HBK na Ksaveru sv. Misu. Nakon doručka i odmora, posjetio je u 12:00h svoju sestru Blanku te se zatim uputio prema zračnoj luci Zagreb. U 15:00h poletio je zajedno s vlč. Markićem prema Stockholmu gdje ga je u 17:30h dočeka kao mons. Stjepan Željko Biletić, delegat Hrvatske inozemne pastve za Skandinaviju. Sa zračne luke Nadbiskup se uputio prema gradiću Vadstena gdje se oko 21:00h smjestio u samostanu benediktinki i nakon večere pošao na počinak.

1. lipnja 2019.

U 9:30h, nakon doručka u samostanu, Nadbiskup je stigao u crkvu sv. Brigite Švedske gdje se nalazi njezin grob. Sve do sv. Mise Nadbiskup je zajedno s još nekoliko svećenika ispovijedao hrvatske hodočasnike. U 11:00h Nadbiskup je u zajedništvu s biskupom Stockholma, kardinalom Andersom Arboreliusom, tajnikom Nuncijature iz Stockholma mons. Marinkom Antolovićem, zatim mons. Biletićem, preč. Markićem i voditeljima hrvatskih katoličkih misija u Švedskoj: vlč. Vladimirom Švendom, vlč. Dragom Ćumurđžićem i vlč. Mladenom Vukom, te vlč. Ivicom Berdikom iz Zagreba i vlč. Jure Purkića iz Istre, predslavio Euharistiju 20. hodočašća više od 1000 hrvatskih katolika u Skandinaviji.

Od 14:00h druženje je nastavljeno ručkom i zabavnim programom u Narodnom parku u blizini Vadstene nakon kojega se Nadbiskup uputio prema Stockholmu te se smjestio u stanu biskupije Stockholm.

2. lipnja 2019.

U 11:30h Nadbiskup je predslavio nedjeljnu Euharistiju u katedrali Stockholma u nazočnosti vjernika Hrvatske katoličke misije u Stockholmu i hodočasnika iz zagrebačke

župe Botinec. Uslijedilo je druženje i okrepa u prostorijama župe nakon čega se Nadbiskup, zajedno s mons. Biletićem, uputio prema gradu Upsali. Tu je u 16:30h također predsjedao nedjeljnu Euharistiju s hrvatskim vjernicima i ostao s njima u druženju nakon mise. Od tamo se uputio prema mjestu Sigtuna gdje je u 19:00h večerao u restoranu hrvatskih iseljenika. U 22:00h vratio se u Stockholm na počinak.

3. lipnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je u katedrali Stockholma predslavio jutarnju sv. Misu na kojoj su sudjelovali hodočasnici župe Botinec iz Zagreba. Nakon toga je imao razgovor s mons. Biletićem i vlč. Tomislavom Markićem te je u 11:00h posjetio biskupa Stockholma, kardinala Andersa Arboreliususa. Nakon ručka s mons. Biletićem i kratkog odmora, Nadbiskup se uputio prema zračnoj luci odakle je u 19:00h poletio prema Sarajevu te se oko ponoći vratio u Ordinarijat.

4. lipnja 2019.

U 9:30h Nadbiskup je predsjedao sjednicom povjerenstva za sinodu VN.

U 11:30h Nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića, ravnatelja Caritasu VN.

U 19:00h Nadbiskup je gostovao na prijemu kod reis-ul-uleme Islamske zajednice u BiH Huseina Kavazovića povodom Ramazanskog Bajrama nakon kojega se u 20:00h vratio u Ordinarijat.

5. lipnja 2019.

U 7:00h Nadbiskup se uputio prema Kupresu gdje je u 9:00h stigao na četvrti susret svećenika koji je okupio oko 200 prezbitera koji su službom ili porijeklom vezani za Bosnu i Hercegovinu. Program je započeo u 10 sati u kupreškoj župnoj crkvi Svete Obitelji pozdravom domaćeg župnika vlč. Tome Mlakića i zajedničkom molitvom Trećeg časa. Uslijedilo je pokorničko bogoslužje i svečana Euharistija kojom je predsjedao Nadbiskup, a druženje je završeno zajedničkim ručkom u kriпти crkve. Nadbiskup se zatim uputio prema Sarajevu te je u 17:30h stigao u Ordinarijat.

6. lipnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup je primio vlč. Zdenka Spajića, profesora na KBF-u i župnika u Ilijašu.

U 11:00h Nadbiskup je u zgradi Caritasu VN na Stpu ručao s ravnateljem vlč. Mirkom Šimićem te se zatim uputio s njim na zračnu luku i poletio u 12:50h prema Munchenu.

U 15:30h Nadbiskup se susreo s voditeljima

zaklade Renovabis, a u 19:00h osdjeo je u hotelu gdje mu je domaći bio poduzetnik g. Ivan Sadrić.

7. lipnja 2019.

U 12:10h Nadbiskup je sletio u Sarajevo te se u 13:00h vratio u Ordinarijat.

U 16:00h Nadbiskup je primio s. Nedu Kureviju i s. Geraldu Tunjić, sestre Kćeri Božje Ljubavi koje djeluju u Sarajevu.

U 17:00h Nadbiskup je u VBS-u imao susret s odgojiteljima bogoslovije, a u 18:00h predslavio je Euharistiju na kojoj su sudjelovali odgojitelji i bogoslovi.

8. lipnja 2019.

U 9:00h Nadbiskup se uputio prema župi Kakanj gdje ga je u 10:00h dočekaio župnik vlč. Žarko Vujica. Nakon razgovora s krizmanicima, u 11:00h uslijedila je Euharistija i podjela svete krizme za 9 kandidata. Nakon zajedni-

čkog ručka s prisutnim svećenicima, Nadbiskup se uputio prema groblju Prahulje kod Travnika. U 15:00h, u amfiteatru ispred kapelice groblja, Nadbiskup je predslavio svetu misu za 16 Hrvata ubijenih u Bikoši, a uslijedio je ukop posmrtnih ostataka žrtava. Nadbiskup se zatim oko 18:00h vratio u Ordinarijat.

9. lipnja 2019.

U 10:30h Nadbiskup je u katedrali predslavio euharistiju proslave svetkovine Pedesetnice na kojoj je podijelio sakrament potvrde za 5 krizmanika i prvu svetu pričest za troje djece. Uslijedio je ručak kod župnika preč. Mate Majića.

U 16:00h Nadbiskup je posjetio sestre Klanjateljice Krvi Kristove u njihovom samostanu u Sarajevu.

Svećenici slavljenici – jubilarci u 2019.

Po godini rođenja u 2019.:

50. rođendan slave:

vlč. Pavo Kopic; preč. Marko Mikić; vlč. mr. sc. Ivica Mršo; vlč. Ilija Orkić; vlč. Viktor Šošić; vlč. Marko Zubak

Po godini ređenja u 2019.:

25 godina:

preč. Marko Mikić; vlč. dr. sc. Tomo Mlakić; vlč. dr. sc. Zdenko Spajić

50 godina:

vlč. Stjepan Mišura

Jubilarcima čestitamo!

Propovijed Vinka kardinala Puljića na svetkovinu Uskrsa u sarajevskoj prvostolnici

PRILOZI

Draga ekscelencijo, braćo misnici, braćo i sestre prisutno ovdje u katedrali i vi koji nas pratite preko elektronskih medija. Nakon navještene Božje riječi želim zajedno s vama ući u razmišljanje o ovom otajstvu što ga slavimo.

Evandjelje vrlo lijepo opisuje kako su žene bile prve koje su pošle na grob Isusov. Iako je vladao strah, ljubav je bila jača ali kada su došle na grob, kamen je s Isusova groba već bio odvaljen, a grob prazan. Potrčale su javiti apostolima, a ponajprije prvaku apostolskom Petru i onome koga je Isus posebno ljubio. Tada njih dvojica trče na grob. Jer su oni itekako bili uplašeni. A tko ne bi bio, vidjevši onu strahotu razapinjanja i krvavu stvarnost Velikog petka. Oni koji su uz Isusa proveli tri godine, vrlo su stresno doživjeli njegovu smrt. Zato sada dvojica apostola trče, a Ivan, koji je bio mlađi i brži, prvi stiže na grob, ali je čekao Petra koji je glavni. Kada je Petar ušao, ulazi i on. I, kako kaže evandjelje, povjerova. Jer ispunja se ono što je Isus govorio. Oni još nisu upoznali Pisma. Potrebno je da čovjek ima vjeru i kada Isusa tek upozna, kada upozna navještenu utjelovljenu Riječ. Tada vjera raste. Slavlje Uskrsa nama pomaže da tog Isus Uskrslog upoznamo te da i mi rastemo u vjeri.

Čuli smo u evandjelju i kako se anđeli čude ženama što traže živoga među mrtvima, jer On nije tu nego je uskrsnuo. Zato želim zajedno s vama razmišljati i o otajstvu života. Evo, mnogi dožive i sto godina, ali smrt svejedno svakome dođe. I što reći pred tom tajnom smrti? Na nju nitko ne zna odgovoriti. Da, liječimo se svi i krpamo ovo naše zemaljsko zdravlje. Koliko god željeli jedni drugima dobro zdravlje, svejedno ga moramo krpiti. Koliko god to činili, jednom tome zdravlju dođe kraj.

Na tajnu smrti odgovara Onaj koji je pobijedio smrt i koji je uskrsnuo. I to danas slavimo: Isusovu pobjedu smrću, nad zlom. Krist vraća čovjeku nadu da otkrije smisao života i patnje. Međutim, koliko god imamo divne sposobnosti ljudskog razuma, razvoja tehnike, mi ipak ne znamo vrednovati život, život koji je dar.

Nitko od nas nije zaslužio imati ovaj dar. Bog nam ga je dao. Koji put ne znamo ni zahvaliti za taj dar života, ali ga ne znamo ni čuvati, ne samo svoj nego niti tuđi. Što god čovjek proizvede kao uspjeh svoje tehnike i razuma, često to bude usmjereno protiv čovjeka. Bolno je slušati ovih dana o strašnim atentatima i terorističkim činima u kojima ginu nevini ljudi. Evo ploda ljuske pameti! I to u ovo uskrsno vrijeme! Da osvete jedno zlo, i oni samo ubijaju! Evo proizvoda čovjekova! Pogledajte svjetsku politiku! Sva se pretvorila u ravnotežu straha: čija će biti gornja, čija će biti jača. Pogledajte koliko se iz proračuna izdvaja za proizvodnju oružja, a to oružje ubija. Svjesni smo što rat donosi: donosi tolike mrtve, ranjene, uništena dobra, gradove, tvornice i sva druga bogatstva. To je rat. To je čovjekova proizvodnja. I danas čovjek se ježi gledajući slike uništavanja. Iako je Krist pobijedio smrt, čovjek nije shvatio vrjednotu života nego širi smrt oko sebe.

Čovjek se nerijetko naježi gledajući smrtnu strahote. Tko se ne bi naježio čitajući jutros vijesti o 129 mrtvih radi terorističkih čina u Šri Lanci u crkvi i u hotelima. Kamo ide današnje čovječanstvo i s kojim duhom želi živjeti? Sveti papa Ivan Pavao II. je govorio puno o kulturi života. Međutim, mi danas vidimo da se razvija kultura smrti. Koliko mržnje se samo proizvede kroz te medije, politiku; koliko se mržnje proizvede kroz interese? Nije važno što se uništava priroda, nije važno što se uništavaju Božji darovi; interes je važan. To je ta kultura smrti koja počinje vladati u javnosti. Slaveći Uskrs želimo vratiti u svijest ljudi dostojanstvo života, čovjeka i ljepotu suradnje s Božjim zakonom. Jasno da parlament nije svemoguć, ali on treba služiti čovjeka i kulturi života. Međutim oni uzimaju pravo donositi zakone koji su protiv Božjeg zakona. I ne smiješ o tome govoriti jer se to protivi slobodi. Ali sloboda bez odgovornosti je ubitačna; to je kultura smrti. I zato je važno u slavlju Uskrsa prepoznati veličinu čovjekova dostojanstva, ljepotu života i tražiti načine izgradnje kulture života.

Zato danas želimo moliti Uskrsloga: Ti, koji si pobijedio zlo, daj prosvijetli moćnike ovog svijeta da uklone izvorište ratova, izvorište širenja kulture smrti. Isuse Uskrsli, pobijedi zlo i u ljudskom srcu. Koliki ljudi zrače mržnjom! Za vrijeme rata sam jednom novinaru rekao: "Da nisam do sada vjerovao u đavla, povjerovao bih sada videći oči koje toliko zrače mržnjom jer to samo đavao može". Nemojmo zaboraviti da on djeluje. On je otac laži i mržnje i on djeluje u svijetu. Ali je zato važno stvarati unutarnju slobodu kroz suradnju s Bogom i čovjekom služeći se Božjim darovima na ovoj grudi na kojoj smo nikli i obikli: te divne planine, te divne ravnice, rijeke i šume, a sve su one Božji dar koji čovjek nerijetko uništava.

Čovječe, uništavaš sebe i pokoljenja nakon sebe. Problem je i moćnika i malog čovjeka u tome što ne misli da mora biti graditelj dobra, suradnik u kulturi života. Neka nam Uskrsli, koji je pobijedio smrt, vrati svijest dostojan-

stva života počevši od začeca do prirodne smrti. Nema toga parlamenta koji ima pravo na Božje zakone. Uz dužno poštovanje sve demokracije koja se na žalost urušila jer služi vlastitom interesu, a ne čovjeku.

Zato želimo obnavljati kulturu života, dostojanstvo čovjeka, vrednote društva i odgovornost koja slijedi slobodu. Zato se tebi Uskrsli Kriste radujemo i pjevamo Aleluja kako bi nas zahvatio i ohrabrio u našoj vjeri da hrabro kročimo ovom zemljom i ovim vremenima te budemo neustrašivi graditelju kulture života u vlastitom identitetu".

Draga braćo i sestre, želeći jedni drugima sretan Uskrs, poželimo da nas Uskrsli Krist oslobodi od svakoga zla, mržnje i svakog korijenja kulture smrti te da budemo nositelji svjetla Uskrslog Krista, svjedočanstva živoga Krista i svjedočanstva ljepote življenja kao dijete Božje.

Amen!

Propovijed Vinka kardinala Puljića na početku svibanjske pobožnosti u marijanskom svetištu Olovo

Mnogopoštovani oče provincijale, braćo misnici, braćo i sestre prisutni ovdje u ovom svetištu, kao i vi draga braćo i sestre koji nas pratite preko Radija Bobovac i Radio Marije BiH.

Vi svi znate da smo ovu godinu proglasili misijskom godinom. To je poticaj da Crkva shvati svoje poslanje da treba evanđelje naviještati i svjedočiti. Ne samo u misijama. nego i danas gdje god živimo. Biti svjedoci Krista Uskrsloga. Svjedoci da smo Kristovi i da smo živa Crkva.

Zato sam ja danas uzeo ovaj obrazac mise Blažene djevice Marije Kraljice apostola. Apostoli današnjih dana su apostolski zbor. Ali svi smo mi apostoli poslani po krštenju da Isusa naviještamo i svjedočimo.

Vidimo iz prvog čitanja kako prva Crkva nakon Kristova uskrsnuća doživljava to zajedništvo kada su zajedno molili i bili postojani u molitvi. I s njima je majka Marija. Prva Crkva je postojana u molitvi. Današnja Crkva mora biti isto tako postojana u molitvi zajedno s Majkom Marijom

Zašto baš s njom. Evo vidimo da je Isus sa križa, kada više ništa nije mogao jer su mu ruke i noge prikovane i teško diše. Možete misliti koje su muke bile kada je trebao udahnuti. Tada on progovara svome ljubljennomu učeniku i svojoj majci. "Majko evo ti sina" i "Evo ti majke". Mi smo svi učenici Isusovi. Svi mi cijeli život učimo kako biti pravi vjernici, svjedoci Kristovi. Zato smo svi učenici. Ne samo oni koji su posvećeni zavjetima ili svetim redom. Nego svi smo mi posvećeni svetim krštenjem. I svi smo mi Isusovi Učenici i svima nam je On dao svoju majku.

I zato, kao što je učenik uzeo sebi, i mi je uzimamo sebi kao svoju majku. Jer njezina je uloga u početku Božjeg promisla da Ona bude posrednica Isusovog dolaska. Ali i posrednica kasnije jer je njezina glavna uloga voditi nas k Isusu spasitelju i otkupitelju, koji je rekao ja sam Put, Istina i Život. Zato mi, počinjući ovaj mjesec njoj posvećen, želimo postati svjesniji onoga što je učenik uradio. "Od toga časa uze je učenik k sebi." I mi kroz ovaj mjesec svibanj želimo uzeti

Mariju k srbi da nas vodi Isusu, a to je glavni smisao našeg životnog putovanja. Da ne znam što steknemo i imamo u životu, sve je to prolazno i propadljivo a ostaje samo ona Božja, tj. naša povezanost s Isusom Kristom i glavna uloga Marijina da nas vodi Isusu.

I zato smo došli u ovo svetište. Kad bi bar ova zemlja mogla pričati kakve je u povijesti sve žrtve i molitve ovdje bilo! Samo u vremenu od kada ja dolazim u ovo svetište, pamtim tako divnih doživljaja. A što je sve bilo kroz povijest. Ovo mjesto je natopljeno molitvom, žrtvom, pouzdanjem u Boga. Ljudi su to ostavljali grijehe i ponijeli oprostjenje u svome srcu i pošli u život s obnovljenom vjerom i nadom kako bi se borili za život.

Zato na poseban način želimo da naše hodočašće ovdje bude naša svijest da nas Marija vodi Isus. Mi želimo biti Isusova živa Crkva koja svjedoči i naviješta. Jako je važno postati svjesniji svoga identiteta, onoga što jesmo. Ne samo po krsnom listu nego po onome što svi mogu pročitati na našem stavu, uvjerenju i vladanju. Da, mi jesmo ta živa Crkva u ovom vremenu, ali nam je potreban Duh sveti kao prvoj Crkvi koja je molila s Marijom i na koju je sišao Duh Sveti. Svima nam je potreban Duh Sveti jer ovog svjetskog duha je previše, duha koji je zatrovao naše ljudske odnose i naša srca. Toliki ljudi su bez nade i ogorčeni. Zato nam je potreban Duh Sveti da vrati radost kršćanske vjere da se mi radujemo što smo Kristovi i da se radujemo životu vjere.

Na poseban bih način ovdje spomenuo vama majkama i ženama. I u evanđelju i u prvom čitanju žene su spomenute. Danas često slušamo priču o odlaženju ljudi koji napuštaju rodnu grud. Ja ću vama otvoreno reći. Najveći stav zauzetosti i opstanka ovisi od vas žena. Siguran sam da će svaki muškarac prihvatiti ostati makar se i napatilo ako ima uza se ženu, majku, sestru, kćerku... koja je hrabra. Zato vas ovdje u Gospinu svetištu potičem i pozivam, jer ne bih smio reći zaklinjem: budućnost našeg naroda ovisi od vjere naših majki koje se ne boje života. Ne mogu nikada izbrisati iz sjećanja ona teška vremena iza drugog svjetskog rata za koja se moglo reći: "Kada su dva bila bez duše, treći je bio bez glave".

Sjećam se jednoga koji je nevin bio u zatvora a majci mu nisu dali da ga posjeti. A ona ipak dolazi i samo mu kaže: "Izdrži sine, majka je uza te!" Streslo je to one policajce koji su zatvorenika

čuvali. Izdrži sine, majka je uza te. Narode hrvatski, izdrži, naše majke su uz nas zajedno s Majkom nebeskom. Izdrži ovu kušnju! Ne daj se zbuniti! Ne daj se rasturiti. Ne daj se zatrovati. Jezivo je kako su nas uspjeli zavaditi. Čovjek se stoga pita zašto smo dozvolili da đavao tako zatraje odnose u obitelji i u našem narodu. Da zatraje gorčinom i beznađem. Zato smo ovdje s Marijom kao prvi apostoli postojani u molitvi. Možda nije tako beznažno ali ću reći: "Gospe, spasi nam narod da opstane, da se ne boji života, da ne klone duhom, da bude hrabar nositi svoj svagdanji križ!" Tada ćemo itekako biti misionari i svjedoci vjere.

Nikome ne zamjerim što donosi drugačije odluke. Jer ja nemam te ovlasti. Ali imam pastirsku dužnost hrabriti i pozivati svoj narod. Zato, tu vjeru prenesimo u naše obitelji! Neka nam majka Marija zajedno s nama izmoli Božjeg duha! Nasmijao sam se najednom svećeničkom ređenju kada su nakon mog polaganja ruku na jednog ređenika došli dvojica svećenika da i oni polože ruke - originali su bili obojica - i kaže ređeniku onaj koji je došao iza prvoga: "Ne bilo ti ni njegovog ni mog duha, nego Isusovog Duha. Ja sam se nasmijao i pomislio: "Tako je! Ne bilo ti ovog zemaljskog duha, nego Božjeg Duha! Da mi živimo, mislimo i odlučujemo Božjim Duhom!"

Zato i mi danas, kao Isusovi učenici, uzmimo majku Mariju sa sobom i ponesimo je u svojoj vjeri i pobožnosti jer nas Ona Isusu vodi. Nije slučajno narod divnu uzrečicu skovao: "Tko Mariju ljubi, taj se ne gubi!" Neka ovaj mjesec svibanj bude drag mjesec prebiranja krunice, čitanja Svetoga pisma i svjedočenja vjere u svakom koraku. Neće riječ obratiti nikoga, a pokora i molitva hoće. Zato znajmo da ne treba nago-varati nego moliti i pokoru činiti, i obraćenja će se dogoditi. A nema ljepšega od svijesti da smo svi na zajedničkom Isusovom putu.

Zato braćo i sestre, želim da Duh Sveti sve nas i prosvijetli, okrijepi i unese istinski radosne nade u naš svagdanji život. Neka vaši, kada dođete kući, svi prepoznaju da ste bili kod Gospe i osjete na vašem licu zračenje radosne vjere. Neka svi osjete da niste uzalud učinili ovo hodočašće ne bojeći se ni kiše ni hladnoće. Neka svi osjete da vas je Gospa okrijepila svojim zagovorom i izmolila Duha s kojim valja poći u svagdanji život.

Amen!

Propovijed Vinka kardinala Puljića na XX. hodočašću Hrvata Skandinavije u svetište sv. Brigite

Dragi brate u kardinalstvu, draga braćo misnici, draga braćo i sestre!

U ovoj propovijedi moje srce vrije brojnim porukama koje bih vam htio prenijeti.

Prvo, iskreno se radujem što vas vidim u tolikom broju okupljene na ovom jubilarnom zavjetu kojega činite u pohodu sv. Brigiti. Raduje me što ste sačuvali vjeru svojih otaca iz krajeva odakle ste došli, svoje korijenje. Ali bilo bi mi puno lakše da niste morali doći. Bilo bi mi draže da se otvore mogućnosti da se vratite. Ali najvažnije je vjeru sačuvati.

Slaviti ovdje jednu sveticu koja je zaštitnica Europe, ne znači samo da je molimo, već od nje želimo i naučiti, čuti srcem, jer tako želimo u životu sebe ostvariti.

Zanimljivo je da ona, iako je rano doživjela iskustvo poruke Božje, još kao dijete slušala je propovijed o mucu Kristovoj. Mi često mislimo da djeca ne slušaju. Ali Bog ima svoj način. I ja sam se mnogo puta iznenadio kada me djeca znaju pitati o nečemu što su slušali u propovijedi, a ja sam mislio da nisu pratili. Tako i sveta Brigita. Slušala je propovijed o mucu Kristovoj i ta propovijed će ju cijeli život pratiti tako da je pronicala u otajstvo muke Kristove koje je učinilo da ona ostvari ono što Bog od nje hoće.

Uostalom, naš narod posebno je pobožan u promatranju križnog puta, posebno sam to ove godine primijetio kod mladih. Mi obično na te mlade kukakmo. A ja kažem da su i dobri kako smo ih odgajali. Premalo smo im dali srca, a svega smo im drugo dali. Zato im se divim s koliko ljubavi su ove godine obavljali križne putove po nekim planinama i pojediniim Crkvama.

Ima tu jedno otajstvo u kojem čovjek čita ono što najviše želi. Svaki čovjek želi doživjeti da je voljen. U mucu Kristovoj mi otkrivamo da smo voljena bića. Jer nema goreg osjećaja od toga da mislimo da smo suvišni, da su nas odbacili i zaboravili. Zato upravo razmatrajući muku Kristovu sv. Brigita je dobivala objave i divne poruke o tome koliko Bog čovjeka voli. Upravo gledajući tu Isusovu muku čovjek se zapita: „Što sam ja u Božjim očima da mu je toliko stalo do mene?“ Jeste li svjesni da Bog

baš tako postupa i da mu je toliko stalo do nas? Jer mi se često vladamo tako kao da nam nije stalo do nas. A pogotovo nam nije nekada stalo do onih za koje smo zaduženi. Zato od svete Brigite želimo naučiti otkrivati tu divnu tajnu da smo voljena bića i da je Bogu stalo do nas. Nije nas on slučajno stvorio. Sa svakim je od nas imao svoj plan. Zato je sv. Brigita molila Boga da joj otkrije što želi od nje. A mi to svaki dan molimo u očenašu: budi volja tvoja. A jesmo li svjesni da je nama stalo da se Božja volja izvrši. Toliko puta smo u sebi nezadovoljni, nerasploženi, prazni... zato što nismo Božju tražili i ostvariti nego svoju.

Koji puta Bogu i zapovijedamo pa se ljutimo na Boga što nije učinio kako sam ja molio i molila. A Bog zna više od nas. Više nas voli nego mi samo sebe. Zato nam koji puta ne da ono što mi tražimo nego ostavi da on pruži priliku dati nam svoju ljubav.

Ovdje na zavjetu sv. Brigiti moram s ponosom iznijeti kako je to žena koja je osmero djece rodila. Rano se udala. I sve druge dužnosti je vjerno vršila a svoju djecu je sveto odgajala. Čak je njezina kćerka proglašena sveticom.

Mi kukakmo kako se Hrvatski narod, bilo u Bosni i Hercegovini, bilo u Hrvatskoj, urušava zato što se urušio moral. Kukakmo na Europu da se urušava jer se u njoj urušilo ćudoređe. A znate koji je problem? A to je stoga što majka više nije ono što treba biti. Dostojanstvo majke je ono koje odgaja cijelu obitelj. Nije narod slučajno rekao da žena drži tri ugla kuće. To je njezina snaga Bogom dana jer ona srcem odgaja. Zato je prevažno vratiti upravo ono što je Brigita bila – divna majka. Jer ona je odgajala srcem, vjerom i Božjom ljubavlju.

Možda ćete reći: “Pa i mi to radimo!” Pogledajte, sve ćemo djetetu dati samo da nas ne smeta: televiziju, internet, mobitel... Neka se ono tamo igra da ja mogu svoj posao raditi. A dijete ne treba aparat nego srce. Jer što se s majčinim mlijekom upije, to se nikada iščupati ne može. Tolike naše majke, kada su nas dojile, molile su zdravomariju. Tada je Božja milost prožimala nas s majčinim mlijekom. Danas nam takvih majki treba - heroja vjere koji se ne boje žrtve. Samo ljudi koji su hrabri žrtvovati

se, jesu sposobni graditi budućnost. Hrvatska i Europa urušili su se jer se urušilo dostojanstvo žene i majke koja je hrabra žrtvovati se i darivati se. Mi danas govorimo i o krizi zvanja. Ali ako u vrtu nema cvijeća, nema se što ubrati za oltar. Ako nema djece, koga će Bog pozvati. Zato valja shvatiti: krize dolaze kada se Crkva u malom uruši. To je obitelj - prva škola vjere, molitve, ljudskosti, identiteta... Mi za vrijeme komunizma kada nisi smio reći i misliti ono što si htio, obitelj je to sačuvala - svijest naših korijena. Zato ovdje danas molimo: Sveta Brigito, isprosi nam hrabrih obitelji.

Sveta Brigita imala je i plemenitog muža. Nije Bog slučajno stvorio muško i žensko da se dopunjavaju. To je Božji dar, a ne ovo što danas u parlamentu žele izglasati da nema muško i žensko. Kao da oni imaju pravo glasanjem Božji zakon mijenjati. Uz dužno poštovanje sve demokracije, ali to više nije demokracija nego petljanje u Božje zakone. A narodna poslovice kaže: Tko prirodu remeti, priroda mu se osveti. Ako će ljudi zahvaćati u taj naravni Božji zakon, onda će propasti. I ne treba se čuditi što danas svi boluju od depresije i potištenosti. Treba vratiti pouzdanje u Boga i vratiti se korijenima iz kojih smo nikli - da smo Božja voljena stvorenja stvoreni da s Bogom surađujemo. To je sv. Brigita tako divno kao majka ostvarila sa svojim mužem, i kasnije osnivajući redovničku zajednicu. Moram priznati da se divim njezinoj vjeri. U vrijeme kada je Europa u krizi a papa u sužanjstvu, ona sa sv. Katarinom sijenskom nagovara papu da se vrati u Rim. Ima puno ljudi, pa i danas, koji papi žele soliti pamet. Međutim, ove svetice su poticale: "Vrati se u Rim." I to se i dogodilo. Brigita zatim želi osnovati redovničku zajednicu, moli za to papu, a papa ne da dozvolu. I ona u Rimu umire a da nije doživjela početak zajednice koju je ona zamislila. Ali zato će njezina kći Katarina osnovati tu zajednicu koja je i ovdje postojala, zajednicu Krista Otkupitelja. Znači da ona koja je to željela, nije doživjela ali jest izmolila.

Ovdje stojim pred tim pitanjem koliko puta mi molimo za neku stvar pa pitamo zašto nam Bog to ne da. A ona nije klonula duhom. Ako je tvoja volja, daj da mi zajednica zaživi. Takve nam vjere i pouzdanja u Boga treba kada ne vidimo svojom pameću.

Donosim anegdotu o događaju u kojem je jedna kuća gorila. Dijete koje je ostalo u kući vrišti i više tati kroz prozor da mu pomogne a

tata odgovara sinu da skoči. "Ma ne vidim te tata" - "Ne moraš ti mene vidjeti, vidim ja tebe. Skoči da te uhvatim". Mi živimo kao u nekoj magli ovog sekularizma, materijalizma, potrošačkog društva... Ma kako skočiti u naručje Božje da osjetimo sigurnost vjere. Bog će nas zagrliti. To je ta divna tajna koju je sv. Brigita otkrivala kroz objave koje je imala u kojima joj je Božja ljubav očitovana.

Ovih dana jedna osoba koja također doživljava zanimljiva nutarnja iskustva, svećenici joj kažu: Ma ti budalešeš, ti si psihopat. Kada sam s njom razgovarao, ohrabrio sam ga: Sinko, moli Boga i pouzdaj se u njega, Bog s tobom nešto planira. Jednog dana piše mi ta osoba: Dobila sam poruku da se držim onoga što si mi ti rekao. Ja nisam tu da Božju tumačim, ali jesam da Božju naviještam. Jer sam otkrio da Bog s ljudima surađuje na razne načine. I ne treba odmah ta nadahnuća širiti na sva zvona, već treba rasti u svetosti. Treba biti uvijek otvorena srca. Mi Božju često ne čujemo jer smo zatvoreni pa mislimo da moramo Bogu što više govoriti. Tako su naše molitve jednosmjernе. Kao da Bg ne zna što nam treba. Ali nismo naučili Boga slušati. Toliko puta riječi Božje odjekuju a ne dođu do srca i tako ne mogu čovjeka nositi. Naučimo od sv. Brigite kako Božju slušati, prihvatiti i slijediti. Bog s nama računa kao sa svojom djecom. Isus prije smrti za nas moli, za sve one koji će na riječ apostola povjerovati u njegovu riječ. Isus je još tada za nas molio, stalo mu je do nas. Zato je i položio život za nas. Kada gost ti je teško i pitaš se ima li smisla, stani pred križ i pogledaj Isusa na križu. Evo toliko vrijediš koliko vrijedi Isusova smrt na križu. Zato je divno razmatrati poput sv. Brigite o mucu Kristovoj da otkrijemo svoje dostojanstvo koje je Krist vratio svojim uskrsnućem.

Na vjeronauku prije krizme pitao sam jednom djecu koja je istina naše vjere najvažnija, jedan mali odmah mi odgovori: Pa Isusovo uskrsnuće. Jer svojim uskrsnućem Krist je obnovio naše dostojanstvo. Zato ovi jubileji koje slavimo trebaju nam obnoviti pouzdanje u Boga, da s Bogom računamo jer i Bog s nama računa. Od sv. Brigite učimo kako Božju čuti i vršiti. Tako ćemo obnoviti Europu. Neće to učiniti ni politika ni Euro. Obnovit će je dostojanstvo poštenog i čestitog čovjeka. Tako ćemo obnoviti i hrvatski narod.

Prema narodnoj poslovice, i vi ovdje u novoj domovini, trebate poštivati domaće

zakone, ali nemojte izgubiti svoj identitet, ono što jesi i iz čega si nikao. Ali nemoj zaboraviti ni grobove svojih predaka. Ako ih zaboraviš, ni tebe se nitko neće sjećati. Zato znaj cijeniti svoje korijene i vjeru iz koje si nikao. Nema većeg dara od te vjere. Možeš zaraditi ne znam koliko, ali bez vjere duša ti je prazna. Hrabrim vas da tu vjeru čuvate, živite i svjedočite i da rado pohađate svoja groblja svetišta u domovini i da obnavljate tu krsnu vjeru koju ste ponijeli u bijeli svijet. Tada ćete biti

pravi ambasadori i svi će tada za vas reći: 'Ovaj narod je vjeran Bogu.' Neka nam sveta Brigita isprosi potrebne milosti kako bi u tome ustrajali." Ako sam i malo odužio, to je zato što ne mislim svako malo ovdje dolaziti. Tko zna tko će doći za idućih 20 godina. Htio sam malo probuditi vašu vjeru i ražariti vašu ljubav. Nemojmo biti oblačni ako je oblačno nego radosno kršćanski živimo i svjedočimo da smo Kristovi i da želimo Božju volju vršiti.

Amen!

Propovijed preč. dr. Darka Tomaševića, dekana KBF-a u Sarajevu na četvrti korizmeni petak 29. ožujka 2019. u katedrali Presvetog Srca Isusova

„Pođite po sve svijetu propovijedajte evanđelje“ (Mk 16,15)

Pođite po sve svijetu propovijedajte evanđelje – ove riječi je Isus izrekao prije nego li će se rastati od svojih učenika, netom prije nego li će uzići k Ocu u nebo.

Svaki rastanak je težak. Tako da se i Isus prije rastanka oprašta od svojih učenika, i vraća Ocu. On je završio svoje poslanje na zemlji i vraća se Ocu. Međutim, to nije bio kraj njegovog poslanja. Prije nego li je otišao Ocu on poslanje povjerava Crkvi. I govori apostolima: „Pođite po sve svijetu propovijedajte evanđelje“ (Mk 16,15).

Dakle, Crkva nastavlja ono što je Isus započeo. Isus nastavlja svoje djelovanje u i preko Crkve. A Crkva nije sama, nego je Isus i dalje s njom. „Oni pak odoše i propovijedahu posvuda, a Gospodin surađivaše i utvrđivaše Riječ popratnim znakovima“. (Mk 16,20).

Dakle, Isus je nakon uzašašća prisutan u ovom svijetu preko Crkve. Budući da je osnovao Crkvu, gdje bi ga drugo trebali tražiti nego li u Crkvi.

Netko je lijepo rekao da je temeljna zadaća Crkve evangeliziranje svijeta.

Za vrijeme svojeg života Isus je naredio trostruko poslanje:

Poslanje Dvanaestorice (Lk 9,1-3: *Sazva dvanaestoricu i dade im moć i vlast nad svim zlodusi-ma i da liječe bolesti. I posla ih propovijedati kraljevstvo Božje i liječiti bolesnike.*).

Poslanje 72-ojice (Lk 10,1-3: *Nakon toga odredi Gospodin drugih sedamdesetdvojicu učenika i posla ih po dva pred sobom u svaki grad i*

u svako mjesto kamo je kanio doći. Govorio im je: "Žetva je velika, ali radnika malo. Molite dakle gospodara žetve da radnike pošalje u žetvu svoju. Idite!").

Poslanje cijele Crkve (Mk 16,15).

svatko od nas je pozvan služiti Kristu, na ovaj ili onaj način.

Svi smo mi poslani. Ali smo poslani svjedočiti – svjedočiti djelima – bolesnima, siromašnima, gladnima, raseljenima, utamničanim.

Kad se malo bolje pogleda evanđeoski ulomak, dobiva se dojam da *nije* toliko naglasak na Isusovu uzašašću, nego na učeničkom poslanju. Ne da Isus odlazi, nego se apostolima naređuju da idu. Nije naglasak da Isus ide u nebo; nego apostoli trebaju ići u svijet i propovijedati evanđelje. Trebaju biti Isusovi svjedoci. Trebaju dijeliti ono što su primili; govoriti o onom što su vidjeli i čuli.

Potrebno je biti svjedok. Kad se nađu svjedoci saobraćajne nesreće, vrlo često daju kontradiktorne tvrdnje. Ili svjedoci saobraćajne nesreće mogu samo vidjeti i produžiti dalje. Kao da se njih to ne tiče.

Biti *svjedok Krista*, ne možemo se tako ponašati. Svjedočenje za Krista uključuje sav život. Uključuje da treba svjedočiti o najboljoj zgodi koja se ikad dogodila; o najutjecajnijem životu koji je ikad življen na zemlji.

Svjedočiti za Isusa može se molitvom, čitanjem Riječi Božje te služenjem drugima u ljubavi.

Vjerujem da su mnogi od vas imali priliku

gledati History Chanel koji se nudi u mnogim tv paketima.

Ima jedna zanimljiva emisija koja govori o raznim čudnim ratnim strategijama. U jednoj emisiji su govorili o korištenju životinja u ratu. Pa su tako koristili delfine, pse, mačke. Jako je zanimljiva zgodna kad je golub, koji je bio pogođen metkom i koji je izgubio oko, ipak uspio dopremiti pošiljku vojnicima koji su bili u nevolji.

I mi imamo zadaću dopremiti pošiljku onima kojima je pomoć potrebna! Čuli smo danas: *Idite po svem svijetu propovijedajte evanđelje!* Nije rekao da ga zadržimo za sebe. Ne. Jasno zapovijeda da ga propovijedamo drugima.

I ne samo da treba propovijedati „izgubljenim ovcama doma Izraelova“; ne – nego svima.

A zašto? Zato što se radi o životima drugih. Ne bilo kakvom životu. Zato što se radi o vječnom životu drugih!

Jedan dječak se vozio sa starijim bratom po gradu. Na svakom semaforu su stajali prosjaci i prosili. Svaki put bi dječak pogledao brata i izrazom lica pokazivao da bi im ovaj trebao dati nešto novaca. Kod 5tog ili 6 semafora stariji brat mu reče da više neće davati novaca prosjacima. Dječak je upitao zašto. A brat je odgovorio: „Pa ne mogu cijelom svijetu pomoći“. A dječak odgovori. „Znam, ali možeš pomoći ovima koji su uz ovu cestu.“

Točno je da ne možemo propovijedati evanđelje svim ljudima, ali možemo onima koje susrećemo. Propovijedati evanđelje može izgledati kao obeshrabrujući posao. Posebno danas, kad su se ljudi udaljili od Krista. No bez obzira koliko to moglo biti obeshrabrujuće, to nam je zadaća. Jer dobar vojnik sluša

naređenje. A mi smo Kristovi vojnici!

Propovijedanje može biti obeshrabrujuće. Ali ono je NUŽNO. Danas više nego li možda ikad prije.

Netko je lijepo rekao: „Svijet ne treba propovijedati; on treba poruku. Propovijedati možeš naučiti na teologiji, u školi; a k Bogu trebaš otići da bi dobio poruku.“ To jest, da bi čovjek propovijedao, prvo mora provesti vrijeme s Bogom.

Jedna priča kaže:

Nakon što se Isus vratio u nebo, razgovarali su Isus i anđeo Gabriel. Čak je i u nebu imao ožiljke razapinjanja. Gabriel mu reče: „Učitelju, očito si užasno patio! Da li ljudi znaju i cijene tvoju ljubav i sve ono što si za njih učinio?“

Isus odgovori: „Oh, ne; još ne. Za sada samo nekoliko ljudi u Palestini to zna.“

Gabriel je bio začuđen: „Pa što si učinio da svi saznaju za tvoju ljubav?“

Isus odgovori: „Zamolio sam Petra, Andriju, Jakova, Ivana i još nekoliko prijatelja da drugima reknu o meni. Onima kojima je rečeno, oni će drugima reći o meni, a ti opet drugima, sve dok i zadnji čovjek i zadnja žena na kugli zemaljskoj ne čuje o tome kako sam dao život za njih, jer ih toliko volim.“

Gabriel ga je sumnjičavo pogledao i rekao: „A što ako se Petar i drugi umore? Što ako ljudi koji budu živjeli nakon njih zaborave? Vjerujem da imaš i neki drugi rezervni plan, zar ne?“

Isus odgovori: „Gabriele, nemam nikakvog drugog plana. Računam na njih.“

Isus računa na nas. Nemojmo ga razočarati. I kao što rekoh. Prije nego li krenemo propovijedati, prvo moramo provesti vrijeme s Bogom.

Propovijed vlč. Marinka Filipovića, župnika u Novom Sarajevu na peti korizmeni petak 5. travnja 2019. u katedrali Presvetog Srca Isusova

„Tako i vjera: ako nema djelâ, mrtva je u sebi“ (2,17)

Misao vodilja je redak iz Jakovljeve poslanice „Tako i vjera: ako nema djelâ, mrtva je u sebi“ (2,17) i Isusove riječi „Što god učiniste jednom od ove moje najmanje braće, meni učiniste!“ (Mt 25, 45). Progovorio je o osobnom iskustvu napominjući da svaki čovjek ima narav koju je Bog darovao kao i milosti koje je primio te životno opredjeljenje steče-

no u vremenu sazrijevanja. Istaknuo je da je najvažnije kako Bog vidi čovjeka, a manje važno kako čovjek vidi sam sebe ili kako ga drugi vide. Potaknuo je da u činjenju dobra i pomaganju drugima slušaju poticaje Duha te čine konkretna djela ljubavi.

Svećenik Marinko iznio je i svoje iskustvo iz vremena obnašanja župničke službe u župi

Kopanice pokraj Orašja u Bosanskoj Posavini kada se 2014. godine izlila rijeka Sava i potopila sve kuće. Spomenuo je da je voda na pojedinim mjestima bila duboka i do pet metara pa je uništila imovinu župljana. Dodao je da su pomogli brojni dobri ljudi u obnovi župe počevši od Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije i mnogih raznih vjera i nacija. Župnik Filipović, koji je cijelo vrijeme poplave ostao u župi nastanivši u potkrovlju, spomenuo je pojedine plemenite župljane koji su mu, nekoliko mjeseci nakon poplave došli i pitali ga kako mogu pomoći jednoj malobrojnoj prognaničkoj župi u njihovom dekanatu govoreći kako se malo tko sjeti tih ljudi kojima je sve bilo razoreno.

Župnik Filipović kazao je i da je u vrijeme župnikovanja u Kopanicama upoznao župljane o svojoj namjeri da posjeti misiju Kivumu u Runadi u Africi pa se cijela župna zajednica organizirala da preko njega pomogne spomenutoj misiji u kojoj je bosanski franjevac fra Vjeko Ćurić darovao svoj život za svoje „gare“, kako je od milja zvao svoje prijatelje tamne puti. „Odlučuju prikupljati svoje novčane priloge, počinju moliti kronicu, prikazivati za misije, pitati što još mogu konkretno učiniti za siromašne ljudi u Ruandi“, rekao je vlč. Filipović dodajući da su župljani organizirali i blagoslov automobila i drugih prijevoznih sredstava te sav prikupljeni novčani prilog darovali za misije.

Istaknuo je da kod svećenika u takvom trenutku nestaju sve nedoumice i strahovi te na konkretan način osjeća teologiju kao i da se isplati podnijeti sve poteškoće iz ljubavi prema Bogu i čovjeku posebno onom u potrebi.

Župnik Filipović na kraju se osvrnuo i na misijske aktivnosti u vrijeme obavljanja svoje trenutne župničke službe u Novom Sarajevu te spomenuo da je voditelj misije Kivumu fra Ivica Perić pohađao tu župu te istaknuo da kod župljana raste zanimanje za pomoć misijama. Kazao je da pripremaju uskrсни sajam koji će se održati 13. travnja u župnom pastoralnom centru „Josip Stadler“, a sva prikupljena sredstva bit će darovana za misije u Ruandi i Ugandi. Napominjući da je svaku dobru akciju potreban inicijator i osobe koje će sve to provesti u djelo, rekao je da mu je srce puno jer su njegovi sadašnji i bivši župljani prepoznali njegovu želju da ih odgaja za Kristove prijatelje koji će znati svoju vjeru konkretizirati kroz pomoć potrebitima preko župnog Caritasa ili pomoći misijama.

„Dokle god imamo srca za potrebitijeg od nas, ima nade za nas. Svaki naš odaziv je hvale vrijedan jer nas ispunja i potiče na daljnji rad i zauzetost. Odazovimo se i pozivu Papinskih misijskih djela svoga srca i učinimo što možemo“, kazao je na kraju svoje propovijedi župnik Filipović.

Propovijed dr. Michele Capasso, rektora NMM sjemeništa Redemptoris Mater u Vogošći na šesti korizmeni petak 12. travnja 2019. u katedrali Presvetog Srca Isusova

Missio ad Gentes

Draga braćo i sestre,
u ovoj ću homiliji govoriti, ako mi Bog pomogne, o *Missio ad Gentes* i o *svetom Ivanu Pavlu II.* Radi se o vrlo aktualnoj temi jer su naši biskupi u BiH proglasili ovu godinu „Misijskom godinom“ s ciljem da se u Crkvi razbudi svijest o misijama. Misijska godina će završiti u Listopadu 2019. godine, u mjesecu kojeg je papa Franjo proglasio *Izvanrednim misijskim mjesecom.*

1. Enciklika „Redemptoris Missio“

Svi poznajemo svetog Ivana Pavla II. i zbog toga neću pričati o njegovom životu, već o nje-

govoj zauzetosti za misije i posebno o „*Missio ad gentes*“. Ivan Pavao II. nesumnjivo je bio papa nove evangelizacije uvodeći u misiju jednu novost koja pronalazi svoje korijene u Presvetom Trojstvu: *kršćanska obitelj kao subjekt misije* u Crkvi i u društvu.

Najupadljivija novost njegovog pontifikata su brojna putovanja (ostvario je 104 putovanja u 129 zemalja i brojna po Italiji i samom gradu Rimu). U šali je znao reći da mu nije dovoljno biti samo Petar, nego je htio biti i Pavao. Dana 7. prosinca 1990. Ivan Pavao II. je objavio jednu predivnu encikliku (koju vas pozivam da pročitate), *Redemptoris Missio*, s nakanom da potvrdi i pro-

dubi ono što je Drugi vatikanski Sabor rekao o poslanju Crkve. U enciklici govori o *“Missio ad gentes (=poslanje narodima)”*, pozivajući Crkvu na obnovljeno misionarsko opredjeljenje. Papa je svjestan da *“su unutrašnje i izvanjske poteškoće oslabile misionarski zanos Crkve prema nekršćanima, i to je činjenica koja mora brinuti sve Kristove vjernike. U povijesti Crkve misijski žar vazda bijaše znak životnosti, i obrnuto, njegovo opadanje znak krize vjere. To je vrlovažna točka: postoji duboka povezanost između vjere i misije*

2. Ali što je *“Missio ad gentes – poslanje narodima”*?

Enciklika navodi tri razine *“Missio ad gentes”*. **Prva** je ona klasična razina misije: nositi navještaj Evanđelja Kristova u misijske zemlje koje nikada nisu čule govoriti o Kristu. **Druga razina** se sastoji u snaženju vjere u zemljama u kojima je ona tek rođena. Zato što kad vjera počne izgrađivati snažne korijene, ona utječe na kulturu ovih naroda mijenjajući njihov način življenja, mišljenja i međusobnih odnosa. **Treća razina** je poslanje u zemljama koje su upoznale Evanđelje prije mnogo vremena ali, zbog sekularizacije, vjera se gasi. To je i naš slučaj, ovdje u Bosni, isto kao i u Italiji, Francuskoj, itd. Ove zemlje možemo nazvati *“misijskim zemljama”*. Gasi se vjera, ne ide se više u crkvu, živi se religiozna praznina, život bez Isusa Krista, povratak praznovjerju. Već kardinal Ratzinger je 1958., napisao članak u kojemu je prorokovao da će doći do procesa pražnjenja crkava u čitavoj Europi. Dakle razumijete iz svega ovoga da je danas *Missio ad gentes – evangelizacija – jedna tema koja nam je vrlo bliska.*

Osim toga, potrebno je razjasniti drugi važan vid misije. Koji je **sadržaj “missio ad gentes”**, to jest što Crkva mora naviještati? Da bismo to razumjeli, pomažu nam papine riječi iz enciklike *Redemptoris Missio*. Kaže papa da postoji **duboka povezanost između misije i vjere** (ako postoji kriza misije to je znak krize vjere). Ali o **kojoj vjeri** govorimo? Crkva, po svojoj prirodi, ne može ne biti misionarska. Ona je od Krista primila zadatak prenijeti svakom čovjeku ono što je primila od Krista svog zaručnika, tj. **život vječni**: nuditi ljudima božanski život. Ovaj aspekt nam pokazuje da **izvor misije** nije u inicijativi čovjeka ili Crkve, nego **samog Boga, nalazi se u**

Presvetom Trojstvu. Otac šalje Sina u svijet da bi prenio čovjeku svoju božansku narav koja je darivanje između tri osobe Trojstva.

Zašto Otac šalje Sina ljudima? Zbog toga što je čovjek iskusio *ontološku tragediju*, tj. grijeh: naš grijeh je to što smo ubili našu bit djece Božje. U poslanici Hebrejima čitamo da je Krist smrću obeskrjepio *„onoga koji imaše moć smrti, to jest đavla, pa oslobodi one koji - od straha pred smrću - kroza sav život bijahu podložni ropstvu“* (Heb 2, 14-15). Trebamo se zapitati: vjerujemo li uistinu da su ljudi, zbog straha od smrti, tijekom čitavog života podložni đavlovu ropstvu? Vjerujemo li da su ljudi mrtvi unutra? Jer **ako ne**: zašto evangelizirati? Zašto smetati ljude? Vidimo danas tolike ljude koji žive u „paklu“: mnogi brakovi koji se rastavljaju, tolike žene bivaju ubijene, toliko usamljenih ljudi, tisuće samoubojstava, mnogi mladi prepušteni samima sebi u drogi. Odgovor Nebeskog Oca na trpljenje čovječanstva, osuđenog na pakao „nebitka“, je Isus Krist. Otac je poslao svoga Sina na zemlju kako bi po Njegovoj smrti i uskrsnuću bili oprosteni grijesi, da bi čovjek mogao biti oslobođen od ropstva đavlu i primiti božansku narav koja ga čini djetetom Božjim. **To je središte „Missio ad gentes“**. Od toga razumijemo da je poslanje Crkve, primljeno od Krista, **univerzalno**, za sve ljude: muslimane, budiste, ateiste,... za sve. Poslanje koje Isus Krist, pravi Bog i pravi čovjek, ostavlja Crkvi je prenijeti svakom čovjeku pobjedu nad smrću i grijehom, prenijeti mu božanski život. Sve to je duboko povezano s krštenjem. Crkva postoji zbog toga! Crkva ne prodaje neki proizvod, nego prenosi ljudima novi oblik života, božansku narav koja se očitovala svijetu u Kristovom potpunom darivanju na križu koje pobjeđuje svaki oblik smrti. Tko pobjedi smrt i grijeh, ima unutar sebe drugačiji život – božanski. Božanski život je odnos koji postoji između Sina i Oca.

Ne znam jeste li slušali *današnje evanđelje* jer govori upravo o tome. U 38. retku Isus kaže: *„Otac je u meni“*. Isus objavljuje da je on Sin Božji i potvrđuje da je Sin **Očevo boravište**. Ali kaže također: *„ja sam u Ocu“*, što znači da je Otac **Sinovo boravište**. Kako je moguće da jedan boravi u drugome i obratno? Netko je kod kuće ondje gdje je sa srcem: stanuje ondje gdje voli i gdje je voljen. U tom smislu Isus nam

govori da Otac i Sin ljube jedan drugoga; obojica dakle borave jedan u drugome. U tom smislu su Otac i Sin „jedno“, *savršeno jedno*. Ovo zajedništvo je ono što je Isus Krist došao prenijeti (komunicirati) čovjeku. To je i poslanje Crkve. Ako zaboravimo ovo, onda se poslanje Crkve reducira na socijalnu promociju. Srce misije je, naprotiv, navještaj Isusa Krista utjelovljenog, umrlog i uskrslog radi brisanja čovjekovog grijeha, dokračiti ljudsko trpljenje i prenijeti božanski život. To je vjera koju navješta Crkva.

3. Poticaj pape Ivana Pavla II. na evangelizaciju

Ako nam je jasno „definicija“ i „sadržaj“ *Missio ad gentes*, onda razumijemo također i zašto je Ivan Pavao II. za vrijeme svog pontifikata imao tolika putovanja. Njegova putovanja su bila misionarska sa svrhom da „učvrsti braću svoju u vjeri“ i da širi istinu o Bogu i čovjeku. Pratili su ga milijunske mase i na njegovom posljednjem putovanju u Nebo. Ljudi su ga rado slušali i aplaudirali mu i onda kada im je govorio neugodne stvari o drogi, eutanaziji i drugim etičkim pitanjima. Imali smo milost i njegovog pohoda Sarajevu od 12. do 13. travnja 1997., nakon što je odgođeno njegovo putovanje u BiH 1994. zbog sigurnosti.

Temelj njegova misionarskog zanosa počiva na sigurnosti da Krist prethodi misionare. Evangelizirati znači ponuditi Kristu vlastito tijelo da bi ga On učinio instrumentom spasenja za druge. Možemo biti sigurni da nas On neće nikada napustiti jer je rekao: „Ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta“. Ivan Pavao II je uzviknuo u homiliji na početku svog pontifikata: „*Ne bojte se! Otvorite, štoviše, širom otvorite vrata Kristu! ... Samo on ima riječi života, da, vječnoga života!*“ Isus Krist je jedini osloboditelj i spasitelj svih ljudi.

Ali tko su današnji misionari? Svećenici, časne sestre, svi mi, ali Ivan Pavao II. unosi jednu duboku novost: **dodjeljuje kršćanskoj obitelji** ulogu velike važnosti. Papa kaže da među brojnim putovima „obitelj je prvi i najvažniji put misije“ ...; „evangelizacija u budućnosti će ovisiti u velikoj mjeri o kućnoj crkvi“. Papa tvdi da „svaka obitelj donosi svjetlo i svaka obitelj je svjetlo ... koje mora osvijetliti put Crkve i svijeta u budućnosti ... U Crkvi i u društvu ovo je **čas obitelji**“. Po Ivanu Pavlu II. pastoral obitelji je temelj za novu evangelizaci-

ju. U jednoj homiliji iz 1998., Ivan Pavao II. kaže: „Ti, o sveta Crkvo Božja, ti ne možeš vršiti svoje poslanje, ne možeš ispuniti svoje poslanje u svijetu, osim po obitelji“.

Ali gdje pronaći i kako odgojiti kršćanske obitelji raspoložene danas da izgube život radi Evandjelja?

Želim odgovoriti s riječima koje je Ivan Pavao II. 11. listopada 1985. uputio biskupima Europe: „Da bismo ostvarili djelotvorno djelo evangelizacije moramo se ponovno inspirirati na *prvotnom apostolskom modelu*. Taj model, temeljan i paradigmatički, promatramo u dvorani Posljednje večere: apostoli su okupljeni i s Marijom ustrajno očekuju da prime dar Duha. Samo s izlijevanjem Duha počinje djelo evangelizacije. Dar Duha je prvi pokretač, prvi izvor, prvi dah autentične evangelizacije. Potrebno je početi evangelizaciju zazivajući Duha i tražeći gdje Duh puše. Neki simptomi ovog daha Duha su zasigurno prisutni danas u Europi. Da bismo ih pronašli, podržali i razvili bit će potrebno ponekad napustiti zakržljale (atrofirane) sheme da bismo išli ondje gdje počinje život, gdje vidimo da se proizvode plodovi života „po Duhu“ (usp. *Rim 8*). Ovi životni izvori, u skladu s osobinama prvotnog apostolskog modela, obično se nalaze ondje gdje su Krist i ljubav za Kristom združeni sa svijeću i crkvenim životom; ondje gdje je Crkva, kao Marija, štovana i prihvaćena kao Majka. Navještaj Krista odvojenog od Majke-Crkve, ili još gore njoj suprotstavljenog, ne bi mogao biti navještaj „Riječi postale tijelom“, rođene od Djevice Marije i trajno rađanog od Crkve u srcima vjernika.

Dakle sv. Ivan Pavao II. je pozivao, još 1985., biskupe da se vrte *apostolskom modelu*, da *zazovu Duha Svetoga* da bi mogli prepoznati gdje puše, ali i da *napuste zakržljale (atrofirane) sheme* i dopuste se voditi od Duha. Draga braćo i sestre, hrabro! Pozivam vas u ovom korizmenom vremenu milosti da tražimo dar Duha Svetoga da bismo vidjeli gdje On djeluje danas među nama, već među nama u Sarajevu: on je prvi dah autentične evangelizacije. Neka nam Duh udjeli *dar odrasle i autentične vjere* jer će vjera pobuditi i ljubav za misiju: ako kušamo, u vjeri, da nas je Krist ljubio i spasio, rodit će se u nama i revnost za misiju. Želim vam svetu i plodnu korizmu.

Održan XXV. Sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije

U ponedjeljak, 29. travnja 2019. u Sarajevu je održan XXV. Sabor svećenika Vrhbosanske nadbiskupije. Pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, na spomenutom redovitom godišnjem susretu, uz pomoćnog biskupa vrhbosanskog mons. Peru Sudara, sudjelovalo je oko 160 dijecezanskih i redovničkih svećenika koji žive i djeluju na teritoriju Vrhbosanske nadbiskupije. Budući da je toga dana službeno započeo provincijski Kapitul Bosne Srebrene, određeni broj franjevac nije mogao sudjelovati na dijecezanskom svećeničkom susretu.

Sabor je započeo Euharistijskim slavljem koje je u sjemenišnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda predvodio kardinal Puljić. Uvodeći u Misno slavlje, kardinal Puljić pozdravio je biskupa Sudara i sve misnike kao i sve nazočne te potaknuo da svi, prikazujući ovu Svetu misu, ujedine svoja srca u molitvi kako bi Gospodin udijelio potrebni blagoslov za njihov osobni život, za zajednice koje su im povjerene, za cijelu vrhbosansku Crkvu, a na poseban način, za hrvatski narod i za cijelu Europu budući da toga dana Crkva proslavlja liturgijski spomen sv. Katarine Sijenske, djevice, crkvene naučiteljice i suzaštitnice Europe. Nazočnu braću misnike pozvao je da i ovom prigodom zajedno slave Boga izražavajući svoje zajedništvo u vjeri koja ih okuplja.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić progovorio je o liku svetice Katarine Sijenske te ukratko iznio pojedine crte iz njezina života. Podsjetio je, između ostaloga, da je njezin redovnički život obilježen nastojanjima oko pomirenja zaraćenih strana; da je u toj mjeri doživljavala Krista u sakramentu Euharistije da je vrlo često živjela samo od pričesti; da nije bila učena ni pismena, ali da je iza nje ostalo 380 pisama pomirenja koja je diktirala zapisničarima; da je saslušana pred inkvizicijskim sudom u Firenci gdje je, ne samo dokazala svoju nevinost, već ostavila jak

dojam posvećene osobe ukorijenjene u Kristu; da se u Avignonu susrela s papom Grgurom XI. koji se na njezin poticaj vratio u Rim prekinuvši tako 70-godišnje avignonsko prebivalište papâ. Kazao je da mu je posebno svježe sjećanje na dan kada ju je papa Pavao VI. proglasio naučiteljicom Crkve, 27. rujna 1970. Kardinal Puljić potaknuo je svećenike da, po uzoru na sv. Katarinu, uvijek budu blizu Kristu Gospodinu. Kazao je da Krist s njima računa jer je stavio svoju ruku na njih, posvetio ih i poslao. Potaknuo ih je da razvijaju zrelu vjeru – ne djetinjastu, ali dječjeg srca – koja se pokazuje kroz odgovornu suradnju s Isusom. Podsjećajući na Isusovu izreku „Učite se od mene, jer sam krotka i ponizna srca“ (Mt 11, 25-30), kazao je da u svećeničkom zvanju nema mjesta za bahatost i negativne reakcije te potaknuo na rast u svećeničkom posvećenju i poslanju. Podsjetio je svećenike da je „prvi dar“ uskrslog Krista njegov pozdrav učenicima „Mir vama“, te da su stoga, upravo poput sv. Katarine, pozvani izgrađivati mir. „Prvo, mi moramo postati dionici tog mira uskrslog Krista u sebi jer ne može graditi miri onaj tko zrači ogorčenjem, zatrovanošću, mržnjom... Potrebno je učiti od svete Katarine kako biti graditelj mira“, riječi su kardinala Puljića koji je izrazio nadu da će ovo njihovo godišnje okupljanje svećenike ispuniti sviješću o svećeničkom identitetu, poslanju i ukorijenjenosti u uskrslog Krista. „Gdje je nama Katarinin duh, Kristov duh?“, zapitao je kardinal Puljić. Pozvao je sve svećenike da, po uzoru na sv. Katarinu, mole za svoj narod i svoju zemlju, a osobito za mjesnu Crkvu. „Mi moramo osjetiti da smo jedna Crkva jer često brojne sporedne stvari postanu važnije od osjećaja da smo mi jedna Crkva.“, kazao je kardinal Puljić. „Neka nas naše današnje okupljanje istinski nadahne da, po uzoru sv. Katarine Sijenske, budemo oduševljeni i u izgradnju mira“, kazao je kardinal Puljić te

podsetio je da je Sveti Otac sv. Katarinu proglasio crkvenom naučiteljicom iako nije bila pismena. Dodao je da svi mogu dati svoj udio i tako mijenjati svijet na bolje.

Nakon Svete mise uslijedio je radni dio susreta u dvorani Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije, a moderator je bio generalni vikar mons. Luka Tunjić.

Profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu fra Slavko Topić održao je izlaganje o trećoj apostolskoj pobudnici pape Franje pod naslovom „Gaudete et exsultate“ (Radujte se i kličite), objavljenoj 9. travnja 2018. s podnaslovom „O pozivu na svetost u modernom društvu“. Kazao je da pobudnica ima pet poglavlja s tekstom koji je raščlanjen u 177 brojeva te se osvrnuo na svako od spomenutih poglavlja. Spomenuo je da je u trećem poglavlju obrađen Isusov govor na gori koji je svojevrsni ustav kršćanske svetosti: blaženi siromašni duhom, njihovo je kraljevstvo nebesko; blago krotkima oni će baštiniti zemlju... blago mirotvorcima, jer će se sinovima Božjim zvati... Predstavio je ukratko i pojedine odlike kršćanska svetosti u suvremenom svijetu odnosno pet pravila u duhovnom uzdizanju: podnošenje, strpljivost i blagost, radost i smisao za humor, smjelost i žar, zajedništvo, trajno u molitvi.

Ekonom Vrhbosanske nadbiskupije preč. Franjo Tomić iznio je potrebne informacije i dao svoj kratki osvrt i pojedine smjernice.

Generalni tajnik Sinode Vrhbosanske nadbiskupije i profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu vlč. Mario Bernadić ukratko prikazao tijek pripreme za Sinodu te spomenuo neke predstojeće susrete i zamolio svećenike za daljnju suradnju.

Pročelnik Katehetskog ureda Vrhbosanske nadbiskupije vlč. Tomislav Mlakić podsjetio je na neke predstojeće važne susrete na razini Vrhbosanske nadbiskupije i na razini Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. Ukazao je i na tužnu činjenicu smanjenja broja učenika.

Dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Univerziteta u Sarajevu preč. Darko Tomašević upoznao je kolege svećenike da će KBF organizirati cjeloživotni program kršćanske teologije i kulture koji će biti održavan vikendima od 24. svibnja do 22. lipnja 2019. Pojasnio je da je u ovaj program uključena kršćanska teologija, ali i kršćanska povijest i kultura koje se tiču svakodnevnog kršćanskog života.

Nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela BiH mons. Luka Tunjić podsjetio je da je u tijeku Godina misija koju su proglasili biskupi Biskupske konferencije BiH uoči Izvanrednog misijskog mjeseca listopada 2019. Pozvao je svećenike na još bolju suradnju na duhovno i materijalno dobro misija i misionara.

U svojoj završnoj riječi kardinal Puljić ukazao je na važnost ovakvih svećeničkih susreta kao i pojedinih drugih događanja. Napomenuvši tužnu činjenicu brojnih odlazaka posebno mladih ljudi iz BiH, potaknuo je svećenike na ljubav prema Vrhbosanskoj mjesnoj Crkvi. „To je moja Crkva, tu sam kod kuće“, kazao je kardinal Puljić potičući misnike na međusobnu suradnju i potporu te na zauzetost za izgradnju Vrhbosanske nadbiskupije. Pohvalio je i pojedine inicijative na planu pastoralnog rada s obiteljima i pripreme za brak. „Živimo s pouzdanjem u Boga, budimo Božji, ugradimo vjeru u sadašnjost i dajmo svjedočanstvo za Isusa Krista svjesni vlastite grešnosti i trajne potrebe rasta u svetosti“, kazao je na kraju kardinal Puljić.

Nakon zajedničke molite, druženje je nastavljeno tijekom zajedničkog objeda u prostorijama Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa.

(kta)

XXII. susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije

U Sarajevu je, 11. svibnja, upriličen XXII. susret ministranata Vrhbosanske nadbiskupije. Prema pristiglim prijavama susretu je iz sedam dekanata nazočilo 368 ministranata iz 22 župe nadbiskupije.

Susret je započeo okupljanjem ministranata u župnim prostorijama u Novom Gradu, odakle su, zajedno sa svojim pratiteljima, svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima i laicima, u procesiji krenuli prema župnoj crkvi.

Na početku nazočne je pozdravio župnik domaćin vlč. Željko Vlajić, a potom se kratko obratio i kard. Vinko.

Nakon naviještenoga Evandjelja, nadbiskup vrhbosanski u prigodnoj propovijedi podsjetio je kako nas je Isus oslobodio od grijeha te kako Crkva, na poseban način, moli da se sačuva ona riječ koju smo na krštenju primili – da smo svi braća i sestre bez obzira na službu u Crkvi. Dalje je, kako bi protumačio što je to posljednja milost i bio što bliži djeci, iskoristio sliku dječaka koji je imao psa, a koji je dobio slabu ocjenu... „Bog je nama dao dio svoje duše – to nam je dao na krštenju, to je ta posljednja milost po kojoj smo postali djeca Božja. Treba ju sačuvati da budemo djeca Božja i ostanemo joj vjerni“, objasnio je kardinal te dodao kako u milosti postajemo ponovno životni i živimo kao djeca Božja. „Nema čovjeka koji ne prolazi razne kušnje i zato treba riječ Evandjelja da nam bude prisutna. Slušali smo apostola koji govori o otajstvu presvete euharistije (...) Ti imaš **Isuse** riječi života vječnoga – to je odgovor kad padnemo u kušnju i važno ga je zatražiti u tim trenucima. I ovo naše okupljanje jest jačanje vjere... Neka Isus učini naše srce jakim da svi mogu prepoznati – ovo su Isusovi prijatelji i neka u nama bude radost vjere što smo Isusovi prijatelji“, poručio je nadbiskup Puljić.

Na kraju misnog slavlja obratio se i koordinator ovogodišnjeg susreta vicerektor u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu vlč. Ilija Marković, te u ime organizatora izrekao riječi zahvale svima koji su, na prvom mjestu uz Božju pomoć, pomogli u realiziranju ovoga događaja.

Misno slavlje animirao je VIS *Emanuel*, a završeno je *Molitvom za sinodu*.

Poslije euharistije ministranti su se pješice uputili do NCM-a gdje je za njih pripremljena okrpja, nakon koje je organiziran sportsko-rekreativni program.

Natjecateljski dio odvijao se u nekoliko disciplina: malom nogometu za dva uzrasta, kvizu znanja, šahu, mici, stolnom tenisu te igrama bez granica. Za organizaciju su bili nadležni bogoslovi, predvođeni generalnim duktorom VBS-a Josipom Dedićem, i volonteri Centra koje je predvodila djelatnica NCM-a Marija Puljić.

Nakon nekoliko sati natjecanja, navijanja i borbe program je završen podjelom pehara i diploma u NCM-ovoj dvorani *Renovabis*, koje je najuspješnijima predao kard. Vinko koji je nazočio cijelom događaju.

Prvo mjesto u kvizu znanja osvojio je Domagoj Slipac iz župe Uzašašće Gospodinovo – Novi Travnik, a ministrantima iz ove župe pripalo je i prvo mjesto u igrama bez granica. U šahu je najbolji bio Ante Čakić iz Odžaka. Ana Matić iz župe Banbrdo osvojila je prvo mjesto u igri mice, dok je u stolnom tenisu najbolji bio Toni Ivančević iz župe Prozor.

U nogometu za mlađi uzrast najbolji su bili ministranti iz župe Prozor, a u natjecanju za stariji uzrast prvo mjesto osvojila je ekipa iz Žepča.

KT

Primanje kandidata za svete redove "Admissio ad ordines"

Za vrijeme mise u crkvi Sv. Majke Terezije u Vogošći, 14. svibnja, vrhbosanski nadbiskup Vinko kard. Puljić primio je dvojicu bogoslova Nadbis. misijskog međunarodnog sjemeništa "Redemptoris Mater" među kandidate za svete redove đakonata i prezbiterata.

Svečanim euharistijskim slavljem kojeg je u župnoj crkvi Sv. Majke Terezije u Vogošći, pokraj Sarajeva, na blagdan apostola Matije, 14. svibnja, predslavio vrhbosanski nadbiskup metropolita Vinko kard. Puljić bogoslovi Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa Redemptoris Mater Mislav Anton Botica (Split, Hrvatska) i Nilson Gerardo Andrade Ibarra (Garzon, Kolumbija) primljeni su među kandidate za svete redove đakonata i prezbiterata (Admissio ad ordines).

Na početku misnog slavlja riječi pozdrava je uputio rektor sjemeništa *Redemptoris Mater* dr. don Michele Capasso. Pozdravio je svećenike koji su sudjelovali u konceleciji: mons. dr. Pavu Jurišića, dr. Darka Tomaševića, dekana KBF-a u Sarajevu, dr. Josipa Kneževića, rektora Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa, vlč. Davida Trujilla, župnog vikara u Žepču, vlč. Jošta Mezega, vicerektora sjemeništa Redemptoris mater u Vogošći, obitelji i prijatelje dvojice bogoslova te sve ostale goste.

Kazao je da je da je primanje admissia prvi korak na putu prema prezbiteratu te da su dvojica bogoslova za ovaj dan imala i prigodnu trodnevnu duhovnu pripremu.

U svojoj homiliji kardinal se osvrnuo na misna čitanja tog dana i izbor apostola Matije na ispražnjeno mjesto Jude Iškariotskog. Kardinal je istaknuo kako Petar ne želi odlučiti sam, nego moli Boga da pokaže koga je izabrao između dvojice koji su slijedili Isusa izbliza, Josipa Barsabe (Justa) i Matije. „Tu je tajna. Ne bira čovjek, nego Bog bira“, naglasio je vrhbosanski nadbiskup i dodao: "Naziv sjemeništa nas podsjeća da Bog sije sjeme zvanja. Nije slučajno Isus rekao 'Ja sam vas izabrao, niste vi mene'...

Sjeme pada na ljudsko srce. Dobro znamo pri spodobu o sijaču i sjemena i da tek četvrto zrno donosi rod." Ustvrdio je da plodno tlo na kojemu se sjeme rađa nastaje na molitvi i praćenju Isusa te da su djela ljubavi i suradnja s milošću Božjom važni koraci na tom putu sazrijevanja. "Isus posebno spominje i darivanje života za prijatelje. Nitko ne može biti uspješan u zvanju tko je sebičan. Samo nesebičan čovjek, spreman na žrtvu, sposoban je da ga Bog upotrijebi za svoje djelo, da svjedoči uskrslog Krista. To je temelj naše vjere. To znači da Krist živi u svojoj Crkvi i da Krist živi s nama i u nama. Biti Isusov prijatelj znači upoznati Njegovu riječ i djelo", kazao je kardinal Puljić istaknuvši kako "Crkva ne bira, mi samo prepoznavamo one koje je Bog izabrao. Biti prijatelj Isusov znači biti onaj koji vrši Isusovu riječ, riječ onoga tko želi svakog čovjeka spasiti". „Isus nam je dao zapovijed 'Molite Gospodara žetve da pošalje radnika u žetvu svoju'. Mi smo kao kršćani dužni izmолiti plodno tlo na koje će Isus moći posijati sjeme. A ondje gdje je to sjeme posijano pozvani smo ga sačuvati i od trnja, i od grabljivaca, i od plitkoće duha kako bi to sjeme raslo i stotruko ili tridesetotruko urodilo plodom, kako kaže Evanđelje. Evo, današnji čin je dar Crkve vama, iskaz povjerenja, u rastu prema đakonskoj i svećeničkoj službi. To vam od srca želim. Rastite da bi vas istinski prepoznali kao prijatelje Isusove, kao hrabre svjedoke uskrslog Krista, spremne se darivati i postati kruh koji se lomi da ljude hrani riječju i djelom našeg Gospodina", kazao je na kraju propovijedi vrhbosanski nadbiskup.

Poslije homilije pristupilo se i samom činu primanja kandidata.

Na kraju misnog slavlja kardinal Puljić je uručio i diplome dvojici bogoslova. Misno pjevanje su predvodili bogoslovi Nadbiskupijskog misijskog međunarodnog sjemeništa *Redemptoris Mater* i obitelji misije *ad gentes* iz Sarajeva. Slavlje je nastavljeno večerom u zgradi sjemeništa gdje su bogoslovi izveli i prigodni glazbeni program.

B. Vrbić

XVII. Susret zborova raspjevaio sarajevsku prvostolnicu

Susret zborova Vrhbosanske nadbiskupije po 17. put održan je u Sarajevu, 18. svibnja, a sudjelovalo je 16 crkvenih zbornih sastava.

Najprije je u sarajevskoj prvostolnici Srca Isusova slavljena sveta misa koju je uz koncelebraciju četiri svećenika predslavio mons. Ivo Tomašević, generalni tajnik Biskupske konferencije BiH. Pjevačima čiji su glasovi ispunili katedralu, prenio je pozdrave vrhbosanskog nadbiskupa Vinka kard. Puljića te izrazio radost zajedništva. U prigodnoj je homiliji istaknuo kako je ljudska slika Neba kao "vječne liturgije, vječnoga slavlja u kojemu prevladava pjevanje, odnosno klicanje od sreće". "Predokus te sreće jest ovo što slavimo - liturgijsko slavlje na zemlji. Sv. Augustin je rekao da je pjevanje oznaka ljudi koji vole, koji ljube", spomenuo je mons. Ivo te progovorio o skladu kao odlici Božjeg stvaranja nasuprot kojemu je nesklad kao posljedica grijeha. "Vi ste ljubitelji sklada, jer svaki zbor teži pjevati 'kao jedan'. Crkva na osobit način cijeni gregorijansko pjevanje zato što je to izraz onoga što bi ona trebala biti - kao jedno oko Isusa Krista okupljeni... To znači da čovjek bude dio cjeline i bude spreman biti pod vodstvom zborovođe; da čuje onoga do sebe i orguljaša. Zato i danas želimo pjevati i moliti za cijelu Crkvu da u njoj bude sklad... da budemo u svemu ljudi ljubavi spremni sebe ugrađivati u zajednicu kojoj je temelj Isus Krist", poručio je mons. Tomašević.

Poslije mise uslijedili su nastupi zborova koji su se predstavili s po dvije crkvene popijevke.

Takon su redom nastupili zborovi: bogoslova Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa *Stjepan Hadrović*; župe Sv. Mihovila - Vareš; župe Presvetog Trojstva - Novi Travnik; župe Sv. Ante Padovanskog - Žepče; župe Sv. Josipa - Zavidovići; zbor mladih *Iuvenes Salinarum* iz župe Sv. Petra i Pavla - Tuzla; župe Uzvišenja Sv. Križa - Bistrica kod Žepča; župe Presvetog Srca Isusova - Brčko; Sjemenišni i mješoviti zbor KŠC-a *Petar Barbarić* - Travnik; župe Uznesenja BDM - Dolac; župe Sv. Ante Padovanskog - Bugojno; filijale Golubinja u župi Žepče *Ave Crux Spe unica*; zbor *Bl. Marija Petković*, župe Uznesenja BDM - Uskoplje; župe Presvetog Srca Isusova - katedrala Sarajevo; župe Sv. Ante Padovanskog - Busovača te Katedralni mješoviti zbor *Josip Stadler* - Sarajevo kojim ravna **prof. Marko Stanušić** zadužen za organizaciju susreta zborova.

Program kojega je vodila **s. Nikolina Džavić** završen je podjelom zahvalnica sudionicima te zajedničkim fotografiranjem ispred sarajevske katedrale. Raspjevano druženje crkveni su pjevači potom nastavili za obiteljskim stolom u Svećeničkom domu.

KT

48. Dan mladih Vrhbosanske nadbiskupije

Kao i prethodnih godina organizatori susreta bili su Nadbiskupijski centar za pastoral mladih *Ivan Pavao II.* (NCM) i župa Komušina. Obilježavanje Dana mladih VN u ovom marijanskom svetištu započelo je u petak 24. svibnja slavljem svete mise i prigodnom programom nakon kojeg je uslijedilo i klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom.

U subotu 25. svibnja hodočasnike, kako mlade tako i one starije, dočekivali su volonteri NCM-a.

U 9:00 sati upriličeno je pokorničko bogoslužje nakon čega je bila prigoda za sakrament pomirenja kojega je dijelilo desetak svećenika, a neko vrijeme ispovijedao je i vrhbosanski nadbiskup metropolita Vinko kard. Puljić.

Točno u 10 sati, župnik i čuvar svetišta preč. Boris Salapić te vlč. Predrag Stojičević, župnik u Žepču, zajedno s vjernicima, molili su pred slikom Gospe Komušanske. Potom su blagosloveli one koji su nosili sliku te povelili svečanu procesiju, u kojoj je ove godine sudjelovalo više oko 1 500 vjernika iz svih krajeva BiH, ali i iz Hrvatske te ostalih zemalja Europe u kojima žive Hrvati.

Cijelim putem do brda Kondžilo, koji je dug nekoliko kilometra, nošena je Gospina slika, moljena krunica te su pjevane marijanske pjesme. Neki od hodočasnika su koračali bosu.

Dolaskom na uzvišenje, na kojem se nalazi vanjski oltar i kapelica, započelo je euharistijsko slavlje koje je predvodio kard. Puljić u koncelebraciji s 30-ak svećenika. Okupljenima se na početku obratio i poželio dobrodošlicu preč. Salapić. „Svi smo ovdje došli s nekom nakanom i molitvom. Po Marijinom zagovoru molim da njezine riječi svima nama u životu daju smjernice. Nemojmo se bojati njoj reći sve strahove jer je ona naša zagovornica kod Boga“, rekao je čuvar svetišta potaknuvši nazočne da danas prepoznaju Božji nastup u njihovim životima.

Kardinal je u svome pozdravu Kondžilo nazvao brdom preobraženja i potaknuo nazo-

čne da budu poput Marije raspoloživi za Boga. Misu je prikazao za mlade, domovinu BiH i mir u svijetu.

U svojoj homiliji vrhbosanski nadbiskup je ponovio kako su hodočasnici došli na zavjetno mjesto moliti i pokoru činiti. „Nakon pokore i ispovijedi Bog sve stvara novo. Na svoj način i Gospa je to doživjela. To je taj Božji zahvat. Bog je svemoguć i stvorio je čovjeka da daruje svoju ljubav, a nakon stvaranja dao mu je ‘titulu’ suradnika kako bi čovjek bio prenositelj života. Zato ih je stvorio kao muško i žensko. To je prva zapovijed u Bibliji, idite i razmnožite se. Kada je čovjek zgriješio nije ga odbacio nego je obećao svoga Sina. On svoje obećanje izvršava. Prvo je Mariju pripremio da uzme važnu zadaću. Ona je ostala vjerna i sačuvala se svakoga grijeha, zato je zovemo Bezgrešna“, rekao je kardinal ističući ljepotu njezine uloge čiji je odgovor uzet za geslo 48. susreta Dana mladih. „To je novi početak. U tom času kad je pristala Duh Sveti je pod Marijinim srcem utjelovio Sina Božjega“, istaknuo je nadbiskup napominjući kako Bog od svakog čovjeka traži suradnju. Potom je progovorio o tome da današnje vrijeme želi urušiti obitelj bez koje nema života. „Naše prve riječi bile su ‘mama’ i(li) ‘tata. Sjećam se da sam kao mladi svećenik 1972. u bolnici ispovijedao jednog bolesnika po noći jer tada je bilo najmanje špijuna. On je bio svezan i vrišti, a meni se kosa naježila. Nakon što sam ga pomilovao po glavi on se smirio i poželio ispovjediti. Kad se opet onesvijestio ja sam ga opet pomilovao, a on mi se obratio s ‘mama’“, rekao je vrhbosanski nadbiskup napominjući kako svi mi u času muke zovemo majku. „To je tako sveto ime da je Bog htio imati majku. Bog nas je htio u trenutku kada smo začeti, darovao nam je dar života po našim roditeljima. Nismo došli slučajno, on nas je htio i ljubio. Zato je prevažno otkriti što Bog želi sa mnom“, naglasio je nadbiskup tvrdeći da dar vjere nismo zaslužili „to

nam je darovano“. „Dar vjere imamo da možemo 'liječiti' svoju slabu narav sakramentom ispovijedi i da možemo poput Marije na ovom vrhu reći 'evo me'“, ustvrdio je te mladima ponovno objasnio razliku između zvanja i zanimanja, između onoga što smo stalno i onoga što radimo da bismo zaradili za život. Potom je progovorio o javnom mnijenju i vremenu urušavanju brakova i opće nesreće u zvanju, bilo svećeničkom, redovničkom ili laičkom. „Zašto se to događa? Da se istinski ostvari čovjek u zvanju treba se naučiti žrtvovati. Nema prave ljubavi bez žrtve. Isus je rekao učite od mene jer sam blaga i ponizna srca. Pa 2 000 godina njegova riječ živi među nama, ali teško prodire da učini od našeg srca novo srce“, rekao je kardinal ponavljajući Papine riječi: „Razlučite duhove“. Na kraju je kao pastir mjesne Crkve potaknuo mlade da izaberu svoje zvanje i da svim srcem žive to što su odabrali. „To nije moje to je Božje, hoćeš li biti otac, mati, svećenik ili redovnik? Cijelim srcem to prihvatite“, ponovio je te potom starijim hodočasniciima naglasio da shvate kako su odgovorni za mladež. „Znao sam reći i mladež je dobra kako je odgajamo. Bez srca nema odgoja, za čovjeka je potrebno imati srca. Srcem pružiti primjer i molitvom izmoliti pravi put mladima na ovoj zemlji. Gospe Kondžilska, tebi smo ovdje došli naučiti kako istinski vršiti volju Božju i kako biti sretan te druge usrećivati“, rekao je na kraju homilije kardinal.

Svetu misu animirao je zbor mladih Framabend iz Kiseljaka. Misu je izravno prenosila *Radio Marija* BiH i *Radio Posavina*.

Nakon mise vjernici su se ponovno u procesiji uputili prema crkvi gdje je za sve bila organizirana okrpjeka.

I ove godine, kao i prethodne, u subotnjem programu za mlade koji su došli na proslavu Dana mladih Vrhbosanske nadbiskupije organizirane su *Olimpijske igre*, tako da su svi imali priliku sudjelovati i pokazati svoj timski rad te natjecateljski duh i okušati svoju sportsku sreću u raznim disciplinama, kao što su: trčanje u vrećama, alka, lov na blago, pobijedi prepreku, prebaci lopticu, prenesi limenku, drž' ne daj, odbojci, skočko odbojci, sruši bocu, pojedi keks i natjecanju tko će više pahuljica prebaciti iz pakiranja u tanjur.

Podijeljeni su i grantovi za natječaje koje je raspisao NCM.

Da su *Olimpijske igre* pun pogodak, nakon višegodišnjeg programa na kojem su se predstavljale razne glazbene i dramske skupine, potvrdili su voditelji i mladi.

Susret je završen u dobrom i pozitivnom raspoloženju – u kakvom je i započeo, s pjesmom i plesom te pregršt novih poznanstava i pozitivnih iskustava koje su mladi međusobno razmijenili.

